

කෘෂි මාර්ගෝපදේශනය

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රකාශනයකි

2019

ප්‍රකාශක	කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
පළමු මුද්‍රණය	1990
දෙවන මුද්‍රණය	2019
අනුග්‍රහය	Agriculture Technology Information Network (ATIN) Sri Lanka Project, Asian Food & Agriculture Cooperation Initiative, (AFACI), Korea
නිර්මාණය	ජාතික කෘෂි තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරැව, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව
මුද්‍රණය	කෘෂි ප්‍රකාශන ඒකකය, කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව, ගන්නොරැව, පේරාදෙණිය. දු.අං: 081-2058282

කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමාගේ පණිවිඩය

තොරතුරු හා සන්නිවේදන ක්‍රියාවලිය තුළින් කෘෂිකාර්මික හා ග්‍රාමීය සංවර්ධනය වැඩිදියුණු කිරීම කෘෂිකර්මාන්තයෙහි තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණය ලෙස හඳුන්වයි (e-Agriculture)' නවීන මෙන්ම කාලීනව වැදගත් වන කෘෂිකාර්මික දැනුම විද්‍යුත් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය ඔස්සේ කඩිනමින් ගොවි ජනතාවට ලබාදීම e-Agriculture හි ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

ජාතික කෘෂි තොරතුරු සහ සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය සියලු කෘෂිකාර්මීය තොරතුරු බෙදාහරින කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස කටයුතු කරයි. 1920 ගොවි සහන සරණ දුරකථන සේවය, රූපවාහිනී, ගුවන් විදුලි ගොවි සේවාවන් හා මුද්‍රිත මාධ්‍ය (පොත්, සඟරා, අත්පත්‍රිකා) ඉන් කිහිපයකි. මෙම කෘෂි මාර්ගෝපදේශන සංග්‍රහයෙහි අන්තර්ගත වන්නේ කෘෂි කර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් වගකීම් දරන ඵලවළු , කොළ ඵලවළු , මාෂ බෝග, තෙල් බෝග හා කුළුබඩු පිලිබද යාවත්කාලීන කරන ලද තොරතුරුය. මෙහි අඩංගු නව්‍ය තොරතුරු කෘෂි ක්ෂේත්‍රයේ නියැලී සිටින නිලධාරීන් හට ලබාගත හැක.

මෙම ප්‍රකාශනය සඳහා ද ආසියානු ආහාර හා කෘෂිකර්ම සහයෝගිතා වැඩසටහන (Asian Food And Agriculture Cooperation- AFACI) විසින් අනුග්‍රහය දක්වයි. තවද "වාණිජ කෘෂිකර්මාන්තය, ආහාර බෝග මඟින් භූමි අලංකරණය, පෝෂණය හා සෞඛ්‍ය සුරක්ෂිතතාව සඳහා උගත භාවිත පලතුරු, පටක රෝපණය, මී මැසි පාලනය, රළු ධාන්‍ය බෝග පරිභෝජනය කරමු, වාණිජ උයන් වතු කළමනාකරණය" යන විවිධ වූ කෘෂි දැනුම අන්තර්ගත ප්‍රකාශන මෙම AFACI ව්‍යාපෘතියේ අනුග්‍රාහකත්වය යටතේ ඵලදක්වා ඇත. මෙම ප්‍රකාශන ගොන්න සඳහා අනුග්‍රාහකත්වය දැක්වූ ආසියානු ආහාර හා කෘෂිකර්ම සහයෝගිතා වැඩසටහන (AFACI) වෙතට මාගේ කෘතඥතාව පුදකරමි.

අචාර්ය ඩබ්. එම්. ඩබ්. චිරකෝන්

කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්

පෙරවදන

කෘෂි තාක්ෂණික තොරතුරු තාක්ෂණික නිලධාරීන්ට සහ මහජනතාවට සන්නිවේදනය කිරීම මඟින් ඔවුන්ගේ කෘෂි තාක්ෂණික දැනුම සංවර්ධනය කිරීම ජාතික තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ අපේක්ෂාවයි.

කෘෂි මාර්ගෝපදේශන සංග්‍රහය 1990 වසරේ මුද්‍රණය කර ප්‍රකාශයට පත් කල අතර 2019 වසරේ නැවත නවතම තාක්ෂණික තොරතුරු සමඟ යාවත්කාලීන කිරීම මෙහිදී සිදු කර ඇත. එනම් තෙල් බෝග (Oil Crops), වෙනත් කේෂ්ත්‍ර බෝග (Other field Crops), [කුළුබඩු, මාග බෝග], එළවළු (Vegetables) සහ කොළ එළවළු යන බෝග කාණ්ඩයන් යටතේ සරලව එක් එක් බෝගයන්ට අදාලව සියළුම නව්‍ය තොරතුරු (නව නිර්දේශිත ප්‍රභේද, පොහොර නිර්දේශයන් වගා තාක්ෂණයන් ආදී) මෙම ග්‍රන්ථය තුළ සැකවින් අන්තර්ගත කොට ඇත.

මෙම කෘෂි මාර්ගෝපදේශන සංග්‍රහයෙහි සඳහන් බෝගයන් සඳහා විස්තරාත්මක තාක්ෂණික කරුණු ඇතුළත් පොත්පත් කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් වෙන් වෙන් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති මුත් ඒවා ප්‍රමාණයෙන් විශාල වේ. එවිට කේෂ්ත්‍ර නිලධාරීන්ට මෙන්ම නව්‍ය ගොවීන්ට කේෂ්ත්‍රය තුළ මෙන්ම ගොවි පුහුණු වැඩසටහන් වල දී අදාල බෝගයන් සඳහා වෙන් වෙන් වශයෙන් පොත් පත් පරිහරණය කිරීමට සිදු වීම ප්‍රායෝගිකව අපහසු වේ. මෙම ගැටළු මඟ හරවා ගැනීමේ අපේක්ෂාව පෙරටු කොට ගෙන භාවිතයට පහසු ලෙස මෙම ග්‍රන්ථය සරලව නිර්මාණය කර ඇත. එබැවින් කෘෂි මාර්ගෝපදේශනයෙහි ලා නියැලී සිටින කෘෂි කේෂ්ත්‍ර නිලධාරීන්ට මෙම පොත මහෝපකාරී වනු ඇතැයි ද, එමෙන්ම කෘෂිකර්මය හදාරන සිසු දරු දැරියන්ට, ගුරුවරුන්ට මෙන්ම කෘෂිකර්මය පිළිබඳ උනන්දුවක් දක්වන වෘත්තිකයන්ට අත් පොතක් ලෙස භාවිතයට ගත හැකි යැයි මා අපේක්ෂා කරමි.

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආචාර්ය ඩබ්.එම්.ඩබ්.වීරකෝන් මහතාට ද මෙම පොත අධීක්ෂණය කරමින් මා හට සහය දැක් වූ අයි.එස්.එම්. හලිමිඩින් මහත්මියට ද තාක්ෂණිකව කරුණු ලබා දෙමින් සහය වූ උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ හා කේෂ්ත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ ඇතුළු නිලධාරීන්ට ද මෙම ග්‍රන්ථය සැකසීම සඳහා තාක්ෂණික කරුණු ලබා ගනිමින් එය සකස් කළ ඩී.එස්.එම් කෝසලා මධුමනී සිරිවර්ධන මහත්මියට සහ එම තොරතුරු පරිගණක ගත කල ඉරේෂ් වානක බණ්ඩාර මහතා සහ කේ.කේ. කන්නන්ගර මහත්මියට ද නන් අයුරින් උපකාර කල සැමට ද මාගේ ස්තූතිය පිරිනමමි. මෙය AFACI ව්‍යාපෘතිය යටතේ සකස් කර කෘෂි ව්‍යාප්ති නිලධාරීන්ට බෙදා දීම මෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වේ.

එස්. පෙරියසාමි
අධ්‍යක්ෂ, (තොරතුරු හා සන්නිවේදන)

පටුන

පිටු අංකය

1.	උඳු වගාව.....	01
2.	බඩඉරිඟු.....	03
3.	කුරක්කන්.....	06
4.	ඉදුල් ඉරිඟු.....	08
5.	තෝර පරිප්පු.....	10
6.	මුං වගාව	12
7.	සෝයා බෝංචි.....	15
8.	රට කපු	17
9.	තල	19
10.	සූරියකාන්ත.....	21
11.	අඛ.....	23
12 .	රතුළෑණු	25
10.	ලොකු ළෑණු	29
11.	මිරිස්.....	34
12.	එළබටු	37
3.6	වම් බටු	39
3.7	රාඛු	42
4.0	කැරටි.....	44
4.1	බේටි රූටි.....	46
4.2	ලික්ස්.....	48
4.3	කරවිල	50
4.4	පතෝල.....	52
4.5	වැටකොළ.....	54
4.6	පිපිකද්දා.....	56
4.7	වට්ටක්කා.....	58
4.8	කැකිර	60
4.9	තුඹ කරවිල.....	62
4.10	ගෝවා.....	64
4.11	සලාද.....	66
4.12	තක්කාලි.....	69
4.13	මාලු මිරිස්.....	72
4.14	තිබ්බටු වගාව.....	74
4.15	බණ්ඩක්කා.....	76
4.16	බෝංචි.....	78
4.17	දඹල.....	81
4.18	මෑ.....	83
4.19	නෝකෝල්.....	86
4.20	මල් ගෝවා.....	88

4.21 අර්තපල්.....	90
4.22 ඉන්තල.....	92
4.23 මඤ්ඤාක්කා.....	94
4.24 චුල් අල.....	97
4.25 ඛතල.....	100
4.26 කිඨාරං.....	103
4.27 කිරිඅල.....	105
4.28 දෙහි ගහල.....	107
4.29 කොහිල.....	109
4.30 මුකුණුවැන්න.....	111
4.31 කතුරුමුරුංගා.....	114
4.32 නිවිති.....	116
4.33 ගොටුකොල.....	118
4.34 කංකුං.....	121
4.35 සාරණ.....	123
4.36 බිම්මල්.....	125

උළු වගාව
Vigna mungo
Family-Fabaceae

හැඳින්වීම

ප්‍රෝටීන්, විටමින් සහ ඛනිජ වලින් පොහොසත් මාෂ බෝගයකි. වියළි හා අතරමැදි කලාපවල බහුලව වගා කරයි. අඩු ජල ප්‍රමාණයක් යටතේ වගා කළ හැක. නියතයට ඔරොත්තු දෙන හැකියාව වැඩිය.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

වියළි පාරිසරික තත්වයන් හා 20-35 °C අතර උෂ්ණත්වයක් සුදුසු වේ. වියළි හා අතරමැදි කලාපයන් ඉතා යෝග්‍ය වේ. වගාවේ ආරම්භයේ සිට මල් හටගන්නා අවස්ථාව දක්වා පසේ මනා තෙතමනයක් තිබීම සාර්ථක වගාවකට හේතු වේ. කරල් මෝරණ විට වියළි කාලගුණ තත්ව තිබීම හොඳය. සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය 25 - 32 °C අතර පරාසයක හොඳින් වර්ධනය වේ. කඩින් කඩ ඇති වන නියතයන්ට ද ඔරොත්තු දේ.

පස

හොඳින් ජලය බැස යන හා වැලිමය ලෝම පස්වල මෙන්ම මැටි අධික පස් වල ද වගා කළ හැක. නමුත් මැටි අධික පසක වගා කරන විට ජලවහනය හොඳින් සිදු වන ලෙස පස සකස් කල යුතුය. pH අගය 6.0 සිට 7.0 සුදුසු වේ.

වගා කල යුතු කාලය

අස්වනු හෙලන විට වියලි කාලගුණයක් පවතින පරිදි මහ කන්නයේ වගාව පිහිටුවීම හොඳම වේ. මැද දක්වා ප්‍රමාද කිරීමත් රෝග හා පළිබෝධ හානි අවම කිරීම සඳහා යල කන්නයේ දී වර්ෂාවත් සමඟ එනම් අප්‍රේල් මුල් සතියේ වගාව පිහිටු වීම වැදගත් වේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

එම්.අයි. 01

දින 90 අස්වැන්න හෙලා ගත හැක. ප්‍රමාණයෙන් විශාල බීජ කළු පැහැතිය. කරල් වල බූව පවතී.

අනුභව

පුෂ්ප කහ පැහැති වේ. කළු පාට, සිලින්ඩරාකාර සාපේක්ෂව කුඩා බීජ වේ. දින 75 - 80 දී අස්වැන්න හෙලා ගත හැක.

බීජ අවශ්‍යතාවය

12 Kg/Ac

පරතරය

පේලි/වැටි අතර	30-45cm
පැල අතර (සාමාන්‍ය)	10cm
පැල අතර (කුඹුරු ඉඩම්වල)	45cm

ක්ෂේත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

භූමිය වල්පැළ වලින් තොරව පස සෙ.මී.20ක් පමණ ගැඹුරට හොඳින් පෙරලා කැට පොඩිකර ජලවහනය හොඳින් සිදුවන සේ නියමිත පරතරයට සකස් කරගත් වැටි වල හෝ පේලියට බීජ සිටුවීමට සුදුසුය. එක්

ස්ථානයකට බීජ 02 බැගින් 1.5 cm ක් ගැඹුරින් සිටුවීම.

පැළ තුනී කිරීම

බීජ පැළ වලට දින 10 - 12 ක් වූ විට එක් ස්ථානයක එක් පැලයක් සිටින සේ වැඩි පැළ ඉවත් කිරීම.

ජල සම්පාදනය

- බීජ පුරෝහනය, මල් පිපීම, කරල් පිපීම යන අවධිවල ජල සැපයීම අනිවාර්ය වේ.
- බීජ සිටුවා මුල් සති 03 - දින 03, 04 කට වරක් සහ පසුව දින 07 කට වරක්
- කරල් වියළීම මේරීම කාලය තුළදී ජල සම්පාදනය සීමා විය යුතුය

පොහොර නිර්දේශය

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
බීජ වැපිරීමට පෙර	35	100	75
දින 30 පසු	30		

වල් පැළ පාලනය

බෝගය වර්ධක අවධිය වන තෙක් දෙවරක් වල් මර්ධනය කිරීම සුදුසු වේ. ශාක විසින්ම හොඳින් වර්ධනය වූ පසු ස්වභාවිකව වල් මර්ධනය සිදු වේ.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - මූං පත්‍ර විචිත්‍ර වෛරස් රෝගය, මලකඩ රෝගය, සර්කස් පෝරා ලප,
පළිබෝධ - බෝංචි මැස්සාගේ හානිය, කරල් විදින පණුවන්ගේ හානිය

අස්වැන්න හෙලීම හා සැකසීම

මේරීම ආරම්භයේ කරල් දුඹුරු කළු පැහැයට හැරේ. වගාවේ 90% පමණ කරල් කළු පැහැ වී ඇති විට දැකැති මඟින් සම්පූර්ණ ගස කපා ගත යුතුය. හොඳින් වියලුණු පසු කොළ මඩින යන්ත්‍ර හෝ ට්‍රැක්ටරයක් මඟින් පාගා බීජ වෙන් කර දින 02 පමණ හොඳින් අවිවේ වියලා ගැනීම. ගුල්ලන්ගේ හානිය වළක්වා ගැනීමට හොඳින් වියලූ බීජ පිරිසිදු කර පොලිතින් මලුවල අසුරා තැබීම.

අස්වැන්න

1.8 - 2.0t/ha

බඩ ඉරිඟු
Zea mays
Family - Poaceae

හැඳින්වීම

උතුරු ඇමරිකාවේ (මෙක්සිකෝවේ) සම්භවය වී ඇත.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

බඩ ඉරිඟු C₄ කාණ්ඩයට අයත් බැවින් ආලෝක තීව්‍රතාවය මත අස්වැන්න තීරණය වේ. සාර්ථක වර්ධනයට අවශ්‍ය උෂ්ණත්වය 25 - 30 °C වේ. බඩ ඉරිඟු බෝගයට ඔරොත්තු දිය හැකි අවම උෂ්ණත්වය 8 - 10 °C වේ.

පස

අධික ලෙස ආම්ලික හෝ භාෂ්මික නොවන ගැඹුරු ලෝම පසක් උචිතය. රතු දුඹුරු පස් ද උචිතය. pH අගය 5.8 සිට 7.0 අතර පැවතීම සුදුසුය. කුඹුරු ඉඩම් හා වූර්ණමය නොවන දුඹුරු පස් තිබෙන ස්ථානවල වගාව සිදුකරන විට ජල වහනය දියුණු කල යුතුය.

වගා කළ යුතු කාලය

වර්ෂා ජලය යටතේ සැප්තැම්බර් අග හෝ ඔක්තෝබර් මුල බීජ සිටුවීමද, යල කන්නයේ - අප්‍රේල් මුල ද, වියළි හා අතරමැදි කලාපවල උස්බිම්වල මාස්කන්නයේ වර්ෂාපෝෂිතවද ,ජල සම්පාදනය යටතේ නියමිත කාලයකින් තොරව (කිරි කරල් හා Baby corn සඳහා) ද සාර්ථකව බඩ ඉරිඟු වගා කල හැක.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

විවෘත පරාගීන ප්‍රභේද

ඇරණ*

බීජ කහ පැහැති වේ. කරල කෝණාකාර වේ. අස්වනු හෙලිමේ කාලය දින 90-100 පමණ වේ. ශාක මිටි බැවින් ගස් ඇද වැටීමට ඔරොත්තු දේ. අස්වැන්න 4 t/ha

හැදූ

බීජ තැඹිලි පැහැති වේ.කරල කෝණාකාර ය.ගස උසට වැඩේ. අස්වනු හෙලිමේ කාලය දින 105-110 අතර වේ. විභව අස්වැන්න 4 t/ha

හැවුණ

බීජ කහ පැහැති වේ.කරල කෝණාකාර ය.ගස උසට වැඩේ. අස්වනු හෙලිමට දින 105 - 110 පමණ ගත වේ. විභව අස්වැන්න 4 t/ha. ගස් උස නිසා ආලෝකය ලබා ගැනීමට නිවැරදි පරතරයට සිටුවිය යුතුය.

මුතු*

බීජ සුදු පැහැති වේ. අස්වනු හෙලිමට දින 110 - 115 පමණ ගත වේ. විභව අස්වැන්න 4 t/ha

දෙමුහුම් ප්‍රභේද

සම්පන්න*

බීජ තැඹිලි පැහැති වේ. කරල කෝණාකාර ය. අස්වනු හෙලිමට දින 105 - 110 පමණ ගත වේ. විභව අස්වැන්න 5.5 t/ha

ච්චි.අයි.වේස්. ගයිබ්බී 01

බීජ තැඹිලි පැහැයක් ගනී.කෝණාකාර කරල දිගින් වැඩිය.(19 - 21 cm)ප්‍රෝටීන ගුණාත්මය වැඩිය.ලයිසින් හා ට්‍රිප්ටොපන් යන අත්‍යවශ්‍ය ඇමයිනෝ අම්ල ප්‍රමාණය සාමාන්‍ය බඩ ඉරිඟු වලට වඩා දෙගුණයකින් වැඩිය.

ච්චි.අයි.වේස්. ගයිබ්බී 02

බීජ කහ පාටට හුරු තැඹිලි පැහැයක් ගනී.කරලේ අඟ දක්වා බීජ හොඳින් පිරේ.කරල සිලින්ඩරාකාරය. මධ්‍යස්ථ උස සහිත ශාකයකි.දින 105 - 110 ක ප්‍රභේදයකි.සාමාන්‍ය අස්වැන්න 5 - 6.5 t/ha

* මෙම ප්‍රභේද බීජ නිෂ්පාදනය සිදු නොකරයි.

බීජ අවශ්‍යතාවය

- බීජ 20 Kg / ha (හෙක්ටයාර් එකකට පැල 55,000 පමණ)
- දෙමුහුම් බීජ 12 Kg / ha

පරතරය

- 60 x 30 cm (වර්ෂා පෝෂිත තත්වය යටතේ එක තැනක පැල එක බැගින්)
- 60 x 60 cm (වර්ෂා පෝෂිත තත්වය යටතේ එක තැනක පැල දෙක බැගින්)
- 45x 30 cm (ජල සම්පාදනය යටතේ එක තැනක පැල එක බැගින්)

කෂේත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

අවම වශයෙන් 15-20cm ගැඹුරට පස පෙරලීමක් කල යුතුය. සියුම්ව සකසා සමනලා කර ගත් බිමක බීජ සිටුවීමට යෝග්‍ය වේ.බීජ සිටුවීමෙන් පසු සන්හෙමිස් බීජ 20Kg /ac වනයේ කෂේත්‍රයේ වපුරන්න.සති 3 කින් එම පැල උදුළු ගා වසුනක් ලෙස යොදන්න.

ජල සම්පාදනය

බීජ සිටුවා දින 85-90 ක් ගත වූ පසු ජල සම්පාදනය නතර කල හැක.

පොහොර නිර්දේශය

	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
වර්ෂා ජලය යටතේ			
මූලික පොහොර	75	100	50
මතුපිට පොහොර (සති 4-5 දී)	240	-	-
ජල සම්පාදනය යටතේ			
මූලික පොහොර	75	100	50
මතුපිට පොහොර (සති 4-5 දී)	310	-	-

*බඩ ඉරිඟු සිටුවීමට මාස 1½ කට පමණ පෙර එළවළු කවිපි සිටුවා දින 45 දී අස්වැන්න නෙලා ගන්න.ඉන් පසුව සී සා එම පැල පසට එකතු කොට ඉන් අනතුරුව බඩ ඉරිඟු සිටුවන්න.යූරියා නිර්දේශිත ප්‍රභේදයට වඩා 25% ක් අඩු කර යොදන්න.

වල් පැළ මර්දනය

මුල් සති 3-4 කාලය තුල වල් පැළෑටි වලින් තොරව කෂේත්‍රය පවත්වා ගත යුතුය.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - පත්‍ර අංගමාරය, කොපු අංගමාරය, කොළ පාළුව

පළිබෝධ - කුඩිත්තාගේ හානිය, කරල් විදින පණුවා, බඩ ඉරිඟු ගුල්ලා, පුරුක් පණුවා

අස්වනු නෙලීම හා සැකසීම

කරල් කෙලවරින් පිටතට විහිදුනු කෙඳි දඹුරු සිට කළු පැහැ විමෙන් පසු (බීජ පැලවී දින 70-75) කාලයකින් අමු කරල් නෙලා ගත හැකිය. කරල වේලුණු පසු අස්වනු නෙලා ගැනීමට දින 110 ක් ගත වේ. නෙලාගත් කරල් කොළපු සමඟ දින 2-3 ක් අවිවේ වියලා ගන්න. ඉන්පසු කොළපු ඉවත් කර තවදුරටත් බීජ වියලා වෙන් කර ගන්න. එය වියළි බීමක අසුරා තබන්න.

අස්වැන්න

නව වැඩි දියුණු කල ප්‍රභේද - 2500-3500 Kg/ha.

කුරක්කන්
Eleusine corlona
Family- Poaceae

හැඳින්වීම

ආසියානු හා අප්‍රිකානු රටවල සම්භවය වී ඇති කුරක්කන් වැඩි පෝෂණීය වටිනාකමක් සහිත වේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මුහුදු මට්ටමේ සිට 2000m වඩා ඉහල උස් වූ ප්‍රදේශ වල ද වර්ෂා පෝෂිත තත්ව යටතේ වියළි සහ අතර මැදි කලාප වල ද කුරක්කන් වගා කළ හැක. උෂ්ණත්වය 18 - 27 °C අතර වාර්ෂික වර්ෂාපතනය 800 -1000 mm ක් ලැබෙන ඕනෑම ප්‍රදේශයක වගා කළ හැක.

පස

කාබනික ද්‍රව්‍ය මැනවින් අඩංගු ජලය හොඳින් බැස යන සාරවත් පසක් සුදුසුය. pH අගය 5 සිට 8.2 අතර පැවතීම සුදුසුය.

වගා කල යුතු කාලය

මහ කන්නයේ දී ඔක්තෝබර් මස මුල් භාගයේ දී වගාව ආරම්භ කල යුතුය. යල කන්නයේදී අප්‍රේල් මස මුල සිට මැයි මාසය සක්වා කාලය තුල වගාව ආරම්භ කරන්න. බීජ වපුරන්නේ නම් ඒකාකාරීව බීජ විසුරුවා හැරිය යුතුය. බීජ පේලිවලට දැමීමේදී 30cm දුරින් සකසා ගත් පේලි දිගේ බීජ දමන්න. සති තුනේදී පමණ පැල අතර 10-15cm පරතරය තබා වැඩි පැල ඉවත් කරන්න.

හිරිදේශිත ප්‍රභේද

හී

වැඩි අස්වනු දෙන ප්‍රභේදයකි. සෘජු වර්ධන විලාශයක් ඇත. උස 85-90cm දක්වා වැඩේ. අස්වනු නෙලීමට ගත වන කාලය දින 90-100 වේ. මෙම ප්‍රභේදයේ බීජ නිශ්පාදනය නොකරයි. විභව අස්වැන්න 2500 - 3500 kg/ha

හාවනා

70 - 80 cm උසැති සෘජු වර්ධන විලාශයක් ඇති ප්‍රභේදයකි. යල කන්නයේ ජල සම්පාදනය යටතේ වගාවට සුදුසුය. අස්වනු නෙලීමට ගත වන කාලය දින 90-100 වේ. විභව අස්වැන්න 2500 - 4000 kg/ha

බීෂධ

සෘජු වර්ධන විලාශයක් ඇත. උස 90-96cm පමණ වේ. මහ කන්නයට සුදුසු වේ. වගා කල හැක. අස්වනු නෙලීමට ගත වන කාලය දින 90-100 වේ. අස්වැන්න 2500 - 3500 kg/ha

බීජ අවශ්‍යතාවය

වැපිරීම සඳහා - 8 kg/ha

පැල සිටුවීම - 3-4 kg/ha

පරතරය

පැළ අතර 30cm ජේලිය තුළ 10-15cm

සෛන්ද්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

බිම් පෙරලා මහ කන්නයේ පළමු වර්ෂාව සමඟ සියුම්ව පස සකසා බීජ වැපිරීම හෝ සිටුවීම කල හැක. පාත්ති හැඟෙනහිර බටහිර දිශාවට මුහුනලා සැකසීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ. මහ කන්නයේදී අතිරේක ජලය බැස යාමට උචිත ලෙස ඇලි වැටි යොදන්න.

ජල සම්පාදනය

යල කන්නයේ දී අමතර ජල සම්පාදනය කල හැකි නම් අස්වැන්න වැඩි කරගත හැක. වියළි කාල වල සතියකට වරක් ජලය සපයන්න. මහ කන්නයේ වර්ෂාව වැඩි බැවින් ජලවහනය දියුණු කිරීම අවශ්‍ය වේ.

පොහොර නිර්දේශය

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	50	50	50
සති 3-4 දී	50	-	-

වල් පැළ පාලනය

බෝගය ලපටි අවස්ථාවේ දී වර්ධනය සෙමින් සිදු වන නිසා දින 45 ක් යන තුරු වල් පැළ පාලනය වැදගත්ය.පේලි දිගේ බීජ වපුරා ඇති විට හා පැල සිටුවා ඇති විට වල් පැල පොහොර යෙදීමත් සමඟ උදළු ගා පාලනය කල හැකිය.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - කොළ පාළුව
- පළිබෝධ - කෘමි හානි (දරුණු කෘමි හානි නැත.)

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

රන් වන් දුඹරු පැහැයට හැරී ඇති කරලි දැකැති වලින් කපා දින 2-3 අවිච්චි වේලා පසුව බීජ වෙන් කර ගන්න.

අස්වැන්න

සාමාන්‍ය අස්වැන්න - 700 kg/ha (මනා කළමනාකරණ තත්ත්ව යටතේ 2500 - 3000 kg/ha)

ඉදුල් ඉරිඟු
Sorghum bicolor L. moench
Family- Poaceae

හැඳින්වීම

1930 අපේ රටේ හේන් ගොවිතැනට හඳුන්වා දුන් ඉදුල් ඉරිඟු පාරම්පරික හේන් වගාවකි. ගුණාත්මයෙන් මිනිස් සිරුරට ප්‍රතිශක්තිය ඇති කිරීමට හා ඇතැම් ලෙඩ ශරීරයෙන් බැහැර කිරීමට මෙම බෝගය උපකාරී වේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

ජල අවශ්‍යතාවය ඉතා අඩුය. වැඩි උෂ්ණත්වයකට වුවද සාර්ථකව ඔරොත්තු දේ.

පස

ගැඹුරු, සරසාර ලොම් පසක් හා හොඳින් ජලය බැසයන පසක් සුදුසු වේ.

වගා කල යුතු කාලය

මහ කන්නයේ වර්ෂා ජලය යටතේ වගා කල හැක. ජලය නිග කාලවලදී ජල සම්පාදනය කල යුතුයි. යල කන්නයේ සැප්තැම්බර් සහ ඔක්තෝබර් මුල සිටුවීම ආරම්භ කල හැක.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ “ප්‍රභේද නිර්දේශ කිරීමේ කමිටුව” මගින් දැනට ප්‍රභේද නිර්දේශ කර නොමැත. ඉන්දියාවේ ICRISAT ආයතනය මගින් ලබා ගන්නා ලද පහත සඳහන් ප්‍රභේද ,කෂේත්‍ර බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයෙන් සුළු ප්‍රමාණයක් ලබා ගත හැක.

ICSV 112

විවෘත පරාගිත ප්‍රභේදයකි. බීජ සුදු පැහැතිය.ද්විකාර්යය අරමුණු සඳහා (බීජ හෝ Fodder) සුදුසු වේ. සිටුවා දින 120ක දී අස්වැන්න ලබා ගත හැක. බීජ අස්වැන්න 4 - 5t/ha

ෂැෂික් 501 (PAC 501)

විදේශීය දෙමුහුම් ප්‍රභේදයකි. බීජ රතු පැහැතිය.සාපේක්ෂව මිටි ප්‍රභේදයකි. අස්වැන්න 5 - 6t/ha

බීජ අවශ්‍යතාවය

8-10kg/ha

නිර්දේශිත පරතර

60cm x 30cm (එක තැනක පැල දෙක බැගින්)

කෂේත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

40-50cm ගැඹුරට සි සෑම සිදුකල යුතුයි. 60cm උඩට කඳු ආකාරයේ පස් වැටි සකස් කල යුතුයි.

ජල සම්පාදනය

වියළි කාලයේ දී දින 4-7 වරක් ජලය යෙදිය යුතුය. එය පස් වර්ගය මත හා කාලගුණ තත්ත්ව මත වෙනස් වේ.

වල් පැලෑටි පාලනය

පේලි අතර හා පැල අතර වල් මර්ධනය සිදු කල යුතුයි.

පොහොර නිර්දේශය

	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
වර්ෂා ජලය යටතේ			
මූලික පොහොර	75	100	50
මතුපිට පොහොර (සති 4-5 දී)	240	-	-
ජල සම්පාදනය යටතේ			
මූලික පොහොර	75	100	50
මතුපිට පොහොර (සති 4-5 දී)	310	-	-

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

පැළ සිටුවා දින 96-100 දක්වා කාලය තුළ අස්වැන්න නෙලා ගත හැක. තෙතමනය 12% දක්වා අඩුකර ගැනීම සඳහා අවිවේ දමා වේලා ගත හැකිය.

අස්වැන්න

බීජ අස්වැන්න 1½ t/Ac පමණ වේ.

තෝර පරප්පු
Cajanus cajan
Family - Fabaceae

හැඳින්වීම

ජල හිඟ තත්ව වලදී මෙන්ම සුළු වර්ෂාපතනයෙන් වගා කල හැකි බෝගයකි. රනිල කුලයට අයත් බැවින් පස සරු කිරීමේ හැකියාවක් පවතී. මයිසුර් පරප්පු වලට ආදේශකයක් ලෙස හඳුනාගෙන තිබේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

සුදුසු උෂ්ණත්ව පරාසය 15° - 20 °C අතර වේ.

පස

මහ කන්නයේ දී ජල වහනය හොඳින් සිදුවන රතු - දුඹුරු පස ද ජල වහනය සතුටුදායක නොවන පස් වල යල කන්නයේ ද, නැගෙනහිර පළාත් වල පවතින චූර්ණමය නොවන දුඹුරු පසත්, උතුරුකරයේ රතු කහ ලැටසෝල් පසත් සුදුසු වේ. පාංශු pH 5 - 8.5 පරාසය තුළ තෝර පරප්පු වගා කල හැක.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ප්‍රකාෂ (ICPL - 2)

බීජ රතු දුඹුරු පැහැතිය. පාර්ශවික අංකුර වල මල් හට ගනී. වර්ධක වර්ධනය පුෂ්ප පිපීම සමඟ නතර නොවේ. අපරිමිත වර්ධනයක් සහිතයි.

කෂේත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

සියුම් බිම් සැකසීමක් අවශ්‍ය නොවේ. හොඳින් ජලය වහනය වන සේ කෂේත්‍රය සකස් කල යුතුය. උදැල්ලකින් සකසා ගත් නොගැඹුරු කාණුවක නිසි පරතරයට බීජ සිටුවීම කල හැක.

බීජ අවශ්‍යතාවය

25Kg/ha

නිර්දේශිත පරතරය

45cm x 10cm

මහ කන්නයේ ඔක්තෝම්බර් අග සතියේ සිට නොවැම්බර් දෙවන සතිය දක්වා බීජ සිටුවන්න.(2cm - 3cm ගැඹුරට එක් ස්ථානයක බීජ 2ක් දමා සති 2කින් පසුව පැළ තුනී කරන්න.)

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	35	100	75
මල් පිපීමත් සමඟ	30	-	-

ජල සම්පාදනය

උර්වල ජල වහනය, තෙතමනය අධික වීමට ඉතා සංවේදී බැවින් ජල සම්පාදනය සැලකිලිමත් විය යුතුයි.

වල් පැළෑටි පාලනය

මුල් දින 45 තුළදී බෝගය වර්ධනය සෙමින් සිදුවන බැවින් වරක් හෝ දෙවරක් වල් මර්ධනය කිරීම සුදුසු වේ.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - ඕල්ටනේටියා, අංග මාරය (*Alternaria alternata*)

පළිබෝධ - මල් කිහිපි හා මල් කන දලඹුවා, කරල් විදින දලඹුවා, කරල් විදින මැස්සා

අස්වැන්න හෙලීම සහ සැකසීම

සාමාන්‍යයෙන් කරල් මෝරා ඇති විට අස්වැනු හෙලා ගැනීම සිදු කරනු ලැබේ. අතින් අස්වැනු හෙලීම සිදු කරයි

මුං වගාව
Vigna radiata L.
Family -Leguminacea

හැදින්වීම

ජනප්‍රිය කෙටි කාලීන රනිල බෝගයකි. ප්‍රෝටීන් ඛනුල ආහාරයක් වන මුං බීජ වල 24% පමණ ප්‍රෝටීන් අඩංගු වේ. නව දු පුරෝහණය වන බීජ වල විටමින් හා ඛනිජ ලවණ සුලභතාවය වැඩිය.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

25°C - 32 °C අතර උෂ්ණත්වයක් හා වියළි පාරිසරික තත්වය බෙහෙවින් හිතකර වේ. පහත රට වියළි හා අතරමැදි කලාප වලට වඩාත් සුදුසු වේ.

පස

හොඳින් ජලය වහනය වන සැහැල්ලු වැලි සහිත ලෝම පසක් මෙන්ම මැටි අධික පස් වලද වගා කල හැක (මැටි අධික පසක් නම් ඉඩමේ ජල වහනය දියුණු කළ යුතුය).

වගා කල යුතු කාලය

මහ කන්නය - නොවැම්බර් අග - දෙසැම්බර් මුල (රෝග හා පළිබෝධ භානිය අවම කර ගැනීමට) හා යල කන්නය අප්‍රේල් මැද - මැයි මුල (වර්ෂාවත් සමග) වගා කිරීම ආරම්භ කිරීම සුදුසුය. යල කන්නයේ ප්‍රමාද වී වගා කල හොත් කහවත් විවිඳ වෛරස් රෝගයට පාත්‍ර වීමේ අවදානම වැඩිය. අතරමැදි කන්නයේ වගාව සඳහා කුඹුරු වල ඉතිරි වී ඇති තෙතමනය ප්‍රයෝජනයට ගැනීමෙන් ඉපහැල්ල නිබියදීම අවම බිම් සැකසීමක් යටතේ *ච්ච. 6* , *ච්ච. 7* වැනි කෙටි කාලීන වෛරස් ප්‍රතිරෝධී ප්‍රභේදයන් යොදා ගත හැක.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ච්ච. 5

බීජ කොළ පැහැතිය. රෝමබසාකාර දිගැටි හැඩතිය. බීජ 1000 බර 58g පමණ වේ. සර්කස්පෝරා පත්‍ර පුල්ලි හා මුං කහ විවිඳ වෛරස් රෝගයට පාත්‍ර වෙයි. සිටුවා දින 60-65 අස්වැන්න ලබා ගත හැක. විභව අස්වැන්න 1.5mt/ha. යල සහ මහ කන්න සඳහා යෝග්‍ය වේ.

ච්ච. 7

බීජ ලා කොළ පැහැතිය. රෝමබසාකාර හැඩතිය. බීජ 1000 බර 60 - 65g පමණ වේ. මුං පත්‍ර විවිඳ වෛරස් රෝගයට ඔරොත්තු දේ. සිටුවා දින 55-60 කින් අස්වැන්න ලබා ගත හැක. යල සහ මහ කන්න සඳහා යෝග්‍ය වේ. විභව අස්වැන්න 1.8 - 2mt/ha.

ෆර්

බීජ තද කොළ පැහැති ය. සිලින්ඩරාකාර හැඩතිය. බීජ 1000 බර 56g වේ. සර්කස්පෝරා පත්‍ර පුල්ලි හා මුං කහ විවිඳ වෛරස් රෝගයට පාත්‍ර වේ. සිටුවා දින 60-65 අස්වැන්න ලබා ගත හැක. විභව අස්වැන්න 1.7 -mt/ha. යල සහ මහ කන්න සඳහා යෝග්‍ය වේ.

ච්ච. 6

බීජ ලා කොළ පැහැතිය. රෝමබසාකාර හැඩතිය. බීජ 1000 බර 60g පමණ වේ. සර්කස්පෝරා පත්‍ර පුල්ලි හා මුං කහ විවිඳ වෛරස් රෝගයට මධ්‍යස්ථව පාත්‍ර වෙයි. සිටුවා දින 55-65 අස්වැන්න ලබා ගත හැක. යල, මහ හා මැදි කන්න සඳහා යෝග්‍ය වේ. විභව අස්වැන්න 1.8 -2mt/ha.

බීජ අවශ්‍යතාවය

25kg/ha

තිරිදේශිත පරතර

එක් වලක පැල 02ක් සිටුවන විට 60 x 10cm

එක් වලක පැල 01ක් සිටුවන විට 30 x 10cm

1 - 1.5cm ගැඹුරකින් එක් ස්ථානයකට බීජ 2 - 3 බැගින් වපුරා සති 2 කට පසු නියමිත පරතරයට පැල තුනී කරන්න.

බීජ ප්‍රතිකාර

දිලීර රෝග සඳහා බීජ 1kg ට කැප්ටාන් 3g හෝ නිරාමි 2g හෝ නිරාමි + නයෝෆනේට් මිනයිල් 2g දිලීර නාශකයක් මගින් ප්‍රතිකාර කරන්න.

කෛත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

20cm පමණ ගැඹුරට භූමියේ පස පෙරලා කැට පොඩිකර ගෙන ජල සැපයුම අනුව ඇලි වැටි ලියදී හෝ සමතල ආකාරයට හොඳ ජලවහනයක් ඇතිවන සේ සකසා ගත යුතුයි.

පොහොර

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	35	100	75
සති 04 දී (මල් පිපෙන අවධිය)	30	-	-

ජල සම්පාදනය

වියළි කාලගුණ තත්ත්වයන් යටතේ මල් පිපෙන හා කරල් පිරෙන අවධියේ දී ජල සම්පාදනය ඉතා වැදගත්ය. පලමු සති 3 තුළදී දින 5 වරක් ද ඉන්පසු සතියකට වරක්ද ජලය සපයන්න. ප්‍රමාණවත් තෙතමනයක් පවත්වා ගැනීම යෝග්‍ය වේ.

වල් පැලෑටි පාලනය

බීජ සිටුවා මුල් සති හයක කාලය තුළ හොඳින් වල් මර්ධනය කළ යුතුය. ශාක විසින්ම හොඳින් වර්ධනය වූ පසු ස්වභාවිකව වල් මර්ධනය සිදු වේ. වසුන් බාවිතයද සුදුසුය.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - මං පත්‍ර විවිච්ඡා වෛරස් රෝගය, පීට් පුස් රෝගය, සර්කස්පෝරා පත්‍ර ලප, ඇස්කොකයිටා අංගමාරය, ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය, මලකඩ රෝගය, පාදස්ථ කුණුවීම, දැල් අංගමාරය

පළිබෝධ - පැල අවධියේ - බෝංචි මැස්සාගේ හානිය,

මල් පිපීමට පෙර අවධියේ - කරල් විදින පණුවා, කුඩිත්තා, සුදු මැස්සා, මයිටාවන්, පත්‍ර කනින්නන්

මල් පිපෙන අවධිය - කරල් පිරෙන අවධිය - බිබිලි කුරුමිණියා, කරල් විදින මකුණන්, කරල් විදින දළඹුවන් ගබඩා අවධිය - රනිල ගුල්ලා,

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

බීජ සිටුවා දින 50- 55 අතර කාලයේදී අස්වැන්න නෙලා ගත හැක. ගස් වල කරල් කලු පැහැයට හැරුණු විට උදය කාලයේදී අස්වැන්න නෙලා ගත යුතුය.අස්වනු වාර දෙකක් තුනක් පමණ ලබා ගත හැක. හොඳින් පැසුණු කරල් කඩා අවිච්චි වියලා කොල මසින යන්ත්‍රයකින්,ට්‍රැක්ටරයකින් හෝ පැහීමෙන් බීජ වෙන් කර ගත හැක.හොඳින් වියළ ගත් බීජ ගුල්ලන්ගෙන් ආරක්‍ෂා කිරීම සඳහා පොලිතින් මලු වල අසුරා තබන්න.විටින් විට අවිච්චි දමා වියලා ගන්න.

අස්වැන්න

1.8 t/ha

සෝයා බෝංචි
Glycine max.(L) merr
Family - Fabaceae

හැඳින්වීම

රනිල කුලයට අයත් වාර්ෂික බෝගයකි. ප්‍රධාන වශයෙන් මිනිස් ආහාර හා සත්ව ආහාර නිෂ්පාදනයේ දී ප්‍රෝටීනමය පෝෂණ අතිරික්තය ලබා දීමට මෙය භාවිතා කරයි. 40% ප්‍රෝටීන් ද 20% මේදය ද අඩංගු ලාඛදායී ප්‍රෝටීන ප්‍රභවයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

අධික වර්ෂාව මෙන්ම අධික වියළි දේශගුණය බිජු ප්‍රරෝහණය දුර්වල කරයි. කෙණ්‍රයේ හොඳින් ස්ථාපනය වූ පසු කෙටි කාලීන නියඟයන්ට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් ඇත. අස්වනු නෙලන අවධියේ දී වියළි කාලගුණයක් තිබීම මගින් ගුණාත්මයෙන් උසස් අස්වැන්නක් ලබා ගත හැක. පහත රට වියළි සහ අතරමැදි කලාපවලට වඩාත් සුදුසුය.

පස

හොඳින් ජලය බැසයන පසක් වගාව සඳහා තිබිය යුතුය. පාංශු pH 6 - 6.5 පරාසය සුදුසුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

නි.බී. 1

සාප්‍ර වර්ධන විලාශයක් ඇත. ශාකයේ උස 50 - 60cm වේ. කුඩා මල් දැමී පැහැයෙන් යුක්ත වේ. කරල් කහ පැහැයට හුරු දුඹුරු පාටය. බිජු ක්‍රීම් පාටය. බිජු ලපය ලා කහ පාටය. බිජු මධ්‍යම ප්‍රමාණ වන අතර බිජු 1000 බර 120 - 150g පමණ වේ. දින 85 - 90 පමණ කාලයකින් අස්වැන්න නෙලා ගත හැක. විභව අස්වැන්න 1700 - 2000 kg/ha. බිජු වල ජීව්‍යතාව 3 - 4 කින් පමණ හානි වේ.

නි.බී. 13

නි.බී.1 ප්‍රභේදයට රූපීයව සමානකමක් දක්වයි. සාප්‍ර වර්ධන විලාශයක් ඇත. ශාකය 50 - 60cm උසය. පර්මිත වර්ධනයක් ඇත. කුඩා මල් දැමී පැහැතිය. කරල් කහ පැහැයට හුරු දුඹුරු පාටය. බිජු ක්‍රීම් පාටය. බිජු ලපය ලා කහ පාටය. බිජු මධ්‍යම ප්‍රමාණ වන අතර බිජු 1000 බර 120- 150g පමණ වේ. විභව අස්වැන්න 1700 - 2100 kg/ha . බිජු වල ජීව්‍යතාව 6 - 8 කින් පමණ හානි වේ.

MISB 1

ක්‍රීම් පැහැති බිජු ප්‍රමාණයෙන් නි.බී.1 සමානය. දින 90 පමණ කාලයකින් අස්වැන්න නෙලා ගත හැක. විභව අස්වැන්න 1700 - 2000 kg/ha.

බිජු අවශ්‍යතාවය

50 - 55 Kg / ha

නිර්දේශිත පරතරය

40 x 10cm, එක් පාත්තියක බෝග පේළි 2 - 3 පමණ පවත්වා ගන්න.

කෙණ්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

15 - 20cm ගැඹුරට පස පෙරලා හොඳින් කැට පොඩි කර ජලය රඳා පවතින කෙණ්‍රයක් නම් උස් පාත්ති ජල සම්පාදනය යටතේ කුඹුරු ඉඩම් වල ඇලි වැටි සකස් කර එකිනෙකට 40 cm දුරකින් වැටි සකසා ගන්න. උස් බිම් හි වගා කරන විට සමතලා පාත්ති යෝග්‍ය වේ. බිජු 3 cm පමණ පසට යටකර එක වලකට බිජු 2 බැගින් දමා සති 2 කට පසුව එක පැලයක් එක් ස්ථානයක සිටින සේ දුර්වල පැලය ගලවා ඉවත් කරන්න.

බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම

මුල් වල නයිට්‍රජන් නිර කරණු ලබන්නේ Rhizobium japonicum බැක්ටීරියාව මගිනි. ස්වභාවිකව බීජ වල නොපවතින විට සිටුවන බීජ සමඟ එය පසට ලබා දිය යුතුයි.මේ සඳහා ක්‍රම 2කි.

1. බැක්ටීරියා වලට මිශ්‍ර කිරීම සඳහා 1 ha අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය(50kg) පොළොවෙහි ගොඩ ගසා ජලය කෝප්ප 02 ක් ඉස බීජ තෙත් කර බැක්ටීරියා මාධ්‍යයෙන් 250g බීජ වලට හොඳින් මිශ්‍ර කරන්න.
2. බැක්ටීරියා මාධ්‍යයෙන් 250kg පමණ ගෙන ජලය කෝප්ප 2 ක් සමඟ හොඳින් මිශ්‍ර කර තලපයක් සඳා 1 ha අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය සමඟ හොඳින් කවලම් කරන්න.

ආමුකුලනයේ දී,ආමුකුලකය ප්‍රයෝජනයට ගන්නා තෙක් ශීතකරණයේ ගබඩා කර තැබීම.ආමුකුලකය කවලම් කර ගත් බීජ හැකි ඉක්මණින් කේන්ද්‍රයේ සිටුවීම.බීජ තද සුර්යාලෝකයට නිරාවරණය නොකිරීම හෝ වියලීමට ඉඩ නොහැරීම කල යුතුය.

ජල සම්පාදනය

වගාව සඳහා සාමාන්‍යයෙන් 70cm/ha පමණ ජලය අවශ්‍යයි. පළමු මාසය තුළ දී දින 04 කට වරක් ද ඉන් පසුව දින 6 - 7 බැගින් ද ජලය සපයන්න. අස්වනු හෙලීමට සති 03 කට පමණ පෙර ජල සැපයුම නවත්වන්න.

පොහොර නිර්දේශය

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	50	100	75
මල් හට ගැනීමේ දී	100/50*	-	

*බෝගයේ මූල ගැටිති හොඳින් වර්ධනය වී තිබේ නම් මල් හට ගැනීමේ දී යෙදිය යුතු යුරියා ප්‍රමාණය 50kg කි.

වල් පැලෑටි පාලනය

බීජ සිටවූ වහාම පහත දැක්වෙන පූර්ව නිර්ගමන වල් නාශකයක් පසේ තෙතමනය ඇති විට යෙදීමෙන් සති 3-4 ක් පමණ කාලයක් වල්පැල පාලනය කරගතහැක.

- Metribuin 70% WP/WG - 1kg/ ha
- Methabenthiauron 70% WP - 3.5 kg/ha
- Metolachlor 500g /l EC - 4 l/ha

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - බීජ දම් පැහැ වීමේ රෝගය, කහ විවිභු වෛරස් රෝගය, පළිබෝධ -බෝංචි මැස්සා, කරල් විදින දූලඹුවන්.

අස්වැන්න හෙලීම

කරල් වලින් 95% දුමුරු පැහැ වන අවස්ථාවේ දැකැත්තකින් ශාකය කපා අවිච්චි වේලා ගන්න. වියැලුණු ශාක ගෝනියක දමා ලියකින් ගසා හෝ යන්ත්‍රානුසාරයෙන් බීජ වෙන් කර ගන්න.කරල් වලින් වෙන්කරගත් බීජවල තෙතමනය 18-20% කි. එය 10-12% දක්වා අඩුකර ගන්න. බීජ සඳහා භාවිතා කිරීමට 9% දක්වා තෙතමනය අඩුකර ගන්න අවිච්චි වියලාගත් බීජ පැය කිහිපයක් සිසිල්වීමට ඉඩහැර පිරිසිදුගෝනිවල අසුරා වියලී සිසිල් ස්ථානයක ගබඩාකර තබන්න.

අස්වැන්න

3000Kg /ha

රට කජු
Arachis hypopaea
කුලය - ෆැබේසියේ

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ ප්‍රධාන වශයෙන් බැඳ හෝ රසකැවිලි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන ලෙස හෝ තම්බා ආහාරයට ගනී. වාර්ෂිකව 20000 ha ක වගා කරයි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

වර්ධක අවධිය තුළ තෙත් සිසිල් කාලගුණයක් ද කරල් මෝරණ අවස්ථාවේ වියළි කාලගුණයක් අවශ්‍ය වේ. වියළි කලාපයේ සහ අතර මැදි කලාපයේ සාර්ථකව වගා කල හැකි බෝගයකි. බීජ ප්‍රරෝහනයට 30 °C පමණ උෂ්ණත්වයක් අවශ්‍ය වේ.

වගාකල යුතු කාලය

වර්ෂා පෝෂිත සහ ජල සම්පාදිත තත්ත්වය යටතේ රටකජු ප්‍රධානව වගා කරයි. යල මහ දෙකන්නයේම අතරමැදි කලාප වල වගා කල හැක.

පස

මහා ජල වාහනයක් සහිත වැලි ලෝම පස වඩාත් සුදුසුය. pH අගය 6.5 - 7.0 පමණ වීම යෝග්‍යය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ඉන්දු

මාස 3½ - 4 ප්‍රභේදයකි. විභව අස්වැන්න 2000 - 2500 kg/ha. අංකුර කුණුවීමේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී වේ.

විකිරි

මාස 3½ ප්‍රභේදයකි. විභව අස්වැන්න 2000 - 2500 kg/ha. තම්බා කෑමට යෝග්‍ය ප්‍රභේදයකි.

නිෂ්පා

මාස 3 ප්‍රභේදයකි. විභව අස්වැන්න 2000 - 2500 kg/ha. අඩු පාංශු තෙතමන තත්ත්වයන්ට ඔරොත්තු දීමක් පෙන්වයි.

ANKG,1

මාස 3 ප්‍රභේදයකි. විභව අස්වැන්න 2300 - 3000 kg/ha. රතු පැහැති බීජවර්ණයක් ඇත.

වලව

මාස 4 - 4½ ප්‍රභේදයකි. විභව අස්වැන්න 2500 - 3000 kg/ha. විශාල බීජ සහිතයි.

ලංකා ජම්බෝ

මාස 3½ ප්‍රභේදයකි. විභව අස්වැන්න 2500 - 4400 kg/ha. විශාල බීජ සහිතයි.

බීජ අවශ්‍යතාවය

ලංකා ජම්බෝ සහ වලව ප්‍රභේදය සඳහා කරල් (පොතු සහිත) 130kg/ha,බීජ (පොතු රහිත) 100kg/ha
සෙසු ප්‍රභේදය සඳහා කරල් (පොතු සහිත) 100kg/ha,බීජ (පොතු රහිත) 70kg/ha

නිර්දේශිත පරතරය

45x15cm

කෙෂ්ත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

15 - 20cm පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා දෙවරක් පමණ කැට පොඩි කර ගන්න.පසේ ස්වභාවය අනුව අලි වැටි දැමීම උස් පාත්ති සැකසීම හෝ පාත්ති නොමැතිව වගා කල හැක.සකසා ගත් කෙෂ්ත්‍රයේ එක් බීජයක් වන සේ සිටුවන්න.

බීජ ප්‍රතිකාර කිරීම

බීජ 1kg නිරාමි ග්‍රෑම් 2 (2g) හෝ තයෝනෝට් මිනයිල් 50% + නිරාමි 30% මිශ්‍රණය 2g ලෙස සිටුවීමට පෙර මිශ්‍ර කරන්න.බීජ සුප්තතාවය පවතී නම් වතුර ලීටර් 1 ට ඒතුල් 5ml වන සේ බීජ වලට යොදා පවහේ වියළා ගන්න.

ජල සම්පාදනය

මුල් සති තුන තුළ දී දින 4 කට වරක් ද ඊට පසු සතියකට වරක් ද ජල සම්පාදනය කරන්න.මල් පිපෙන අවධියේ පස තෙත්ව තිබීම ජායාංගධර පස තුලට යැවීමට පහසු කරයි.

පොහොර නිර්දේශය

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරයේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	35	100	75
මල් හට ගැනීමේ දී	30	-	-

වල් පැලෑටි පාලනය

බීජ සිටුවා සති 3 දී හා 6 දී වගාවේ වල් පැලෑටි පාලනය කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - පූර්ව පත්‍ර පුල්ලි රෝගය, පාදස්ථ කුණු වීම

පළිබෝධ - පත්‍ර කන දළඹුවා,කුඩිත්තා

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

කරල් වලින් 75 - 80% පමණ මෝරා ඇති අවස්ථාවේ අස්වනු නෙලන්න.කරල් වලින් වෙන්කර ගන්නා අවස-
ථාවේ බීජ වල තෙතමනය 18 - 20% පවතී.මෙය 10 - 12% මට්ටමක් දක්වා අඩුකර ගැනීමට දින 2 - 3 ක් අවිවේ වියලා ගන්න. බීජ සඳහා භාවිතා කිරීමට 9% දක්වා තෙතමනය අඩුකර ගන්න.

අස්වැන්න

1 t /ha

තල
Sesamum indicum L.
කුලය - ෆැබියේසියේ

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ වියළි, අතරමැදි කලාපවල වගා කල හැකි වාර්ෂික බෝගයක් වේ. අසංතෘප්ත මේද අම්ල බහුලව අඩංගු වන බැවින් පෝෂණීය අගය ඉහල වන අතර, ඉහල අපනයන ඉල්ලුමක් ද පවතී.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මෙය අතරමැදි කලාපයේ ද සාර්ථකව වගා කළ හැක. වාර්ෂික වර්ෂාපතනය <750mm, පාරිසරික උෂ්ණත්වය 25 - 30 °C අතර පවතින හා උච්චත්වය මුහුදු මට්ටමේ සිට 1250m දක්වා ප්‍රදේශ වඩාත් සුදුසු වේ.

පස

මහා ජලවහනයක් සහිත වැලි ලෝම පස ඉතාමත් සුදුසු වේ.

වගාකලයුතු කාලය

මහ කන්නය - සැප්තැම්බර් මැද සිට ඔක්තෝබර් මුල දක්වා
යල කන්නය - මාර්තු මැද සිට මර්තු අග දක්වා

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

MI1

බීජ කළු පැහැතිය. එක් පත්‍ර කක්ෂයක ඇති කරල් ගණන 1කි. දින 80 - 90 කින් අස්වනු හෙලිය හැක. බීජ විභව අස්වැන්න 900Kg /ha.

MI3

බීජ සුදු පැහැතිය. එක් පත්‍ර කක්ෂයක ඇති කරල් ගණන 3 කි. දින 85 - 90 කින් අස්වනු හෙලිය හැක. බීජ විභව අස්වැන්න 1000Kg /ha.

උෂා

බීජ සුදු පැහැතිය. එක් පත්‍ර කක්ෂයක කරල් 3ක් හටගනී. මේ නිසාම පොකුරු තල ලෙස ද හඳුන්වයි. දින 70 - 75 කින් අස්වනු හෙලිය හැක. බීජ විභව අස්වැන්න 1600 - 1700Kg /ha.

මල්ලි

බීජ දුඹුරු පැහැතිය. එක් පත්‍ර කක්ෂයක ඇති කරල් ගණන 1කි. දින 80 - 50 කින් අස්වනු හෙලිය හැක. බීජ විභව අස්වැන්න 1800Kg /ha. අංගමාරයට ප්‍රතිරෝධීය. වියලි පාරිසරික තත්ත්ව සඳහා ද ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් ඇත.

බීජ අවශ්‍යතාවය

වැපිරීමේ දී 7kg/ha
පේලියට යෙදීමේ දී 5kg/ha

පරතරය

30 x 15 cm

තේතන සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

25 - 30cm පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා කර පොඩි කර ගන්න.බීජ පේලියට දැමීම හෝ වැපිරීම කල හැක.බීජ දමා සති 2 කින් නියමිත පරතරයට වැඩිපුර ඇති පැල ඉවත් කරන්න.

ජල සම්පාදනය

බීජ ප්‍රරෝහණය වන තෙක් පසේ තෙතමණය තිබීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. සිටුවා පළමු සති 03 තුල පසේ තෙතමනය අඩු නම් දින 04 කට වරක් ජල සම්පාදනය කරන්න.ඉන් පසු කරල පිරි පරිණත වනතුරු දින 10 - 12 කට වරක් ජලය යොදන්න.එනම් මල් පිපෙන හා කරල පිපෙන අවධි වල ජල උග්‍රණතාවයක් නොතිබිය යුතුයි.

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරයේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	50	120	60
මල් හට ගැනීමේ දී (බීජ යොදා සති 4)	60	-	-

වල් පැලෑටි පාලනය

පැළ තුනී කිරීම සමගම සහ මතුපිට පොහොර යෙදීමට පෙර අතින් ඉදිරිම හෝ උදුළුගෑම මගින් පාලනය කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - කඳ සහ මුල් කුණුවීමේ රෝගය, පයිරොඩි
පළිබෝධ -

අස්වනු නෙලීම සහ සැකසීම

පත්‍ර කහ පැහැ වී පළමුව සෑදෙන කරල දුඹුරු පැහැ වේ.කරල පිපිරීමට පෙර සම්පූර්ණ ශාකය නෙලාගන්න.කපාගත් තල ගස් මිටි බැඳ අතුරුණුවක් මත සිරස් අතට තබා වියලන්න.වියලනු ශාක ගැසීම මගින් අතුරුණුව මතට බීජ වෙන් කර ගන්න. බීජ වල තෙතමනය 8% එන තෙක් මඳ පවනේ වියලීමෙන් අනතුරුව පිරිසිදු පොලිසැක් මළු වල බහා වියලා ස්ථානයක ගබඩා කරන්න.

අස්වැන්න

880 kg /ha

සූර්යකාන්ත
Helianthus annuus
family - Asteraceae

හැඳින්වීම

තෙල් බෝග කාණ්ඩයට අයත් වේ. ශ්‍රී ලංකාව තුළ වාණිජ මට්ටමේ වගාවන් නොපවතී.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

බීජ පැලවෙන අවස්ථාවේ හා වර්ධන අවධියේ දී උෂ්ණත්වය අඩු කාලගුණික තත්ත්වයන් අවශ්‍ය වේ. මල් පිපෙන අවධියේ දී හා පරිණත අවධියේ දී උණුසුම් කාලගුණික තත්ත්වයන් අවශ්‍ය වේ.

වියළි කලාපයේ වර්ෂාපෝෂිත තත්ත්ව යටතේ මහ කන්නයේ සහ ජල සම්පාදිත තත්ත්ව යටතේ යල කන්නයේ දී සාර්ථකව වගා කළ හැක.

පස

සැහැල්ලු වයනයක් සහිත වැලි සහිත පස්වල මෙන්ම මැටි අධික පසක වුවද වගා කළ හැක. ආම්ලිකතාව අධික දුර්වල ජලවහන පසක් සහිත ඉඩම් එතරම් යෝග්‍ය නැත.

වගා කළ යුතු කාලය

මහ කන්නය - ඔක්තෝබර් අග සිට නොවැම්බර් මුල දක්වා

යල කන්නය - මාර්තු සිට අප්‍රේල්

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

විවෘත *ර්භාගී ප්‍රභේද* :- බීජ නිෂ්පාදනය පහසුය. තෙල් ප්‍රමාණය අඩුයි. (25% - 35%)

දෙමුහුම් *ප්‍රභේද* :- බීජ අස්වැන්න වැඩිය. තෙල් ප්‍රතිශතය වැඩිය. (45% - 50%)

බීජ අවශ්‍යතාවය

13-16 Kg/ha

නිර්දේශිත පරතර

පේලි අතර 60cm, පැල අතර 25cm

කෙෂ්ත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

15 - 20cm පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා කැට පොඩි කර ගන්න. භූමියේ බැවුම අනුව ඇලි වැටි හෝ පාත්ති සැකසීම සුදුසුය. එක් වලක එක් බීජයක් වන සේ බීජ යොදන්න.

ජල සම්පාදනය

ජලය හිඟවීම කෙරෙහි ඉතා සංවේදී අවස්ථාව වන්නේ මල් පිපෙන අවධියයි. (බීජ පැලවී සති 7-8 කාලය) මෙම කාලය තුළ බෝගයේ සීඝ්‍ර වර්ධනයක් තිබෙන නිසා සතියකට වරක් ජලය සම්පාදනය කළ යුතුයි.

පොහොර නිර්දේශ

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුර්සා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	50	120	60
සති 04	120	-	-
සති 08	60	-	-

කෘත්‍රීම පරාගනය

දවසක් හැර දවසක් පිපුණ පුෂ්පය රෙදි කැබැල්ලක ඇතිල්ලීමෙන් කෘතීමව පරාගනය කල යුතුයි.විවෘත පරාගනය වන ප්‍රභේද සඳහා දිනක් හැර දිනක් කෘතීමව පරාගනය කල යුතුයි. දෙමුහුම් බීජ සඳහා කෘතීම පරාගනය අනවශ්‍ය වේ.

වල් පැළෑටි පාලනය

පළමු මාසය තුල වල් වලින් තොරව වගාව නඩත්තු කල යුතුයි. වගාවේ වයස සති 02ක් ගතවූ පසුව එක් වතාවක් වල් මර්ධනය කිරීම ප්‍රමාණවත්ය.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - ෆෝමා කඳ කුණුවීමේ රෝගය, පළිබෝධ - සූරියකාන්ත සලඹයා නිසා බීජ වලට හානි විය හැක

අස්වැන්න

- 1000-1100 Kg/ha - වර්ෂා පෝෂිත තත්ත්ව යටතේ වගා කල විට
- 1500-2000 Kg/ha - වරි ජලය යටතේ වගා කල විට

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

ශාකයෙන් මල් කපා අවිවේ වියලා ගත යුතුය. වියලූ විට මල් වලින් බීජ ගලවා ගැනීම පහසුය. තෙල් 50kg ලබා ගැනීමට බීජ 150kg අවශ්‍ය වේ.බීජ ගබඩා කිරීමට නම් එහි තෙතමනය 10% ට වඩා අඩු වන තෙක් වියළිය යුතුය.තෙල් නිස්සාරණයට පෙර බීජවල පොතු ඉවත් කල යුතුය.තෙත් නිස්සාරණයෙන් ඉතිරි වන පුත්තක්කු සත්ත්ව ආහාර සඳහා යොදා ගත හැක.

අබ වගාව
Brassica nigra L
Family-Bracecaea

හැඳින්වීම

තෙල් බෝග කුලයට අයත් වේ. සාමාන්‍යයෙන් සෞඛ්‍ය සම්පන්න කුළුබඩුවකි. බණිප, විටමින් සහ ප්‍රති ඔක්සි-කාරක බහුලව අඩංගු වේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මූලික වශයෙන් වියළි කලාපීය බෝගයක් වන මෙය අතරමැදි කලාපයේ ද සාර්ථකව වගා කළ හැක.

පස

මහා ජලවහනයක් සහිත වැලි ලෝම පස ඉතාමත් සුදුසු වේ.

වගා කළ යුතු කාලය

මහ කන්නය - ඔක්තෝබර්
යල කන්නය - අප්‍රේල්

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

දේශීය වර්ණය - හැන.පර්යේෂණ මට්ටමේ පවතී.

බීජ අවශ්‍යතාවය

6 - 8 kg /ha

පරතරය

30 - 15 cm

කෙෂ්ත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

25 - 30 cm පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා කැට පොඩි කර සියුම්ව බිම සකසන්න. සතුටුදායක ජලවහනයක් සහිත ස්ථාන වල සමහලා බිමෙහි ද උර්වල විට ඇලි වැටි ක්‍රමයට ද වගා කළ හැක. බීජ පේලියට දැමීම හෝ වැපිරීම කළ හැක. පැල වි සති 2 කින් වැඩි පැල ඉවත් කර තුනී කර ගන්න.

ජල සම්පාදනය

මුල් සති හතර තුළ දී දින 5 - 7 කට වරක් ද ඊට පසු දින 10 - 14 කට වතාවක් ද යොදන්න.

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	50	50	50
මල් පිපෙන අවස්ථාවේ දී	100	-	-

වල් පැලෑටි පාලනය

බීජ සිටුවා සති 3 - 4 දී වගාවේ වල් පැලෑටි පාලනය කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග -

පළිබෝධ - දියමන්ති සලකුණු සහිත සලඹයා

අස්වනු නෙලීම සහ සැකසීම

අස්වනු නෙලීමට ගත වන කාලය දින 110 - 117 කි. කරල් දැඹුරු පැහැ වීමත් සමඟ පිපිරීමට පෙර අස්වැන්න නෙලා ගත යුතුය.කපා ගත් අඬ ගස් වාතාශ්‍රය සහිත ස්ථානයක තබන්න.බීජ වෙන් කිරීමේ දී එම ස්ථානයට සුදුසු ඇතුරුමක් යොදන්න.බීජ වෙන් කිරීම පසින් පැතිමෙන් ද කල හැක.

අස්වැන්න

800kg

රතු ලෂුණු වගාව
Allium Cepa L
Family -Amaryllidaceae

හැඳින්වීම

රතු ලෂුණු / පොකුරු ලෂුණු වල ඇති ආවේණික රසය සහ සැර බව නිසා රුචිකත්වය ඉහල අගයක පවතී.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

වර්ධක අවධිය තුළ තෙත් සිසිල් කාලගුණයක් ද, බල්බිකා මෝරණ අවස්ථාවේ සහ අස්වනු සකසා ගැනීමේ දී විශලි කාලගුණයක් අවශ්‍ය වේ.

පස

හොඳින් ජලය බැස යන වැලි ලෝම හා වැලි මැටි ලෝම පරාසයේ පස සුදුසුය. ගල් බොරලු හා ජලය රඳා පවතින මැටි පස සුදුසු නොවේ. එමෙන්ම බෝගය ඉතා ලවණතාවයට සංවේදී බැවින් >2ds/m ලවණතාවය සහිත පස ද සුදුසු නොවේ. පී.එච්. අගය 6 - 7 පරාසය සුදුසුය.

වගා කල යුතු කාලය

විශලි කලාපීය ප්‍රදේශයන්හි පහත සඳහන් ආකාරයට රතු ලෂුණු සිටුවීම වඩා යෝග්‍ය වේ.

වර්ෂා ජලයෙන් - මහ කන්නයේදී : සැප්තැම්බර් - නොවැම්බර් ද, යල කන්නයේදී : මාර්තු - අප්‍රේල් ද,
අමතර ජල පහසුකම් යටතේ- මහ කන්නයේදී : දෙසැම්බර් - ජනවාරි මැද ,
ජල සම්පාදන පහසුකම් යටතේ යල කන්නයේදී : මැයි - ජූනි මැද
ඊට අමතරව,

යාපනය, වවුනියාව වැනි විශලි ප්‍රදේශ වල යල කන්නයේ දී අඩු ජල සම්පාදන තත්ත්ව යටතේ වගා කරන විට ගිල් වූ පාත්ති සකස් කල යුතුය.

උස්සාන ජල සම්පාදන ක්‍රම යටතේ කල්පීටිය ප්‍රදේශයෙහි වසර පුරාම වගා කළ හැක. ජනවාරි හා පෙබරවාරි මාස වලදී වගා කරනු ලබන්නේ තරමක් අඩු ලුණු වපසරයකි.

කොළොන්න, මාදුන ප්‍රදේශ වල සැප්තැම්බර් ඔක්තෝම්බර් වැනි කාලවල දී වර්ෂා ජලයෙන් වගා කරනු ලැබේ. නමුත් මෙහිදී අධික බැවුම් සහිත බිම් වගාව සඳහා යොදා ගැනීම සුදුසුය.

වැලිමඩ හා උඹව පරණාගම ප්‍රදේශයන්හි යල කන්නයේදී ජූනි, ජූලි කාලවල දී ද, මහ කන්නයේ දී දෙසැම්බර් අග - පෙබරවාරි මැද දක්වා කාල තුළදී ද වගා කරනු ලැබේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ගාන්තය දේශීය

පැරණිම වගා දුර්ගය වේ. බල්බිකා වල විශ්කම්බය 1 - 1.5cm, තද රෝස පැහැ, වැඩි සැර බවක් ඇත. දින 60 කෙටි කාලයක දී මෝරණ බැවින් කන්න දෙකක් අතර, අතරමැදි බෝගයක් ලෙස වගා කළ හැක. මේරීමට දින 75 පමණ ගතවේ. සාමාන්‍ය අස්වැන්න 12 - 15 mt/h පමණ වේ.

නිත්තවේලි රතු

බල්බිකා වල විශ්කම්බය 2 - 2.5cm තද රෝස පැහැ වැඩි සැර බවක් ඇත. උතුරු ප්‍රදේශයේ වගාව සඳහා නිර්දේශ කර ඇත. අස්වනු මේරීමට දින 45 - 60 ක් පමණ ගත වේ. මෙම වර්ගයේ ගබඩා කාලය වැඩිය. සාමාන්‍ය අස්වැන්න 11 - 12 mt/ha කි.

වෙල්ලාබයි

දිග:පළල අනුපාතය 10 ආසන්න වේ. ගෙල ප්‍රදේශය ප්‍රමුඛව නැත.බල්බිකා රවුම් ආකාරයක් ගනී. විශ්කම්භය 2.5 - 3cm පමණ වේ.සාපේක්ෂව අඩු වර්ණයක් සහිතය.අස්වනු නෙලා ගැනීම සඳහා දින 70 - 80 ක් පමණ ගත වේ. උතුරු ප්‍රදේශයේ ප්‍රචලිතව ඇති වගා දර්ශයකි. අස්වැන්න 17 – 20 m.t/ha වේ.

තේදාලම්

බල්බිකා වල ප්‍රමාණය,මේරීමට ගත වන කාලය, අස්වැන්න, අනෙකුත් වගා දර්ශ වලට වඩා ඉහළ අගයක් ගනී. වර්ණය, ගන්ධය, සැර අනෙකුත් දර්ශ වලට වඩා අඩුය. සමහර දර්ශවල මල් පිපීමේ හැකියාව ඉහළ නිසා මල් ලුණු ලෙස ද ප්‍රසිද්ධියක් උසුලයි. වඩාත් ජනප්‍රියම ප්‍රභේදය ද වේ. විශ්කම්භය 1.5 cm - 2.5 cm පමණ වේ. අස්වනු ලබා ගැනීම සඳහා දින 80 - 90 ක පමණ කාලයක් ගතවේ. වගාවේ හට ගන්නා මල් අස්වනු ලෙස ලබා නොගන්නේ නම් දින 21 දී පමණ ඇති වන පුෂ්ප අංකුර ගෙල ප්‍රදේශයෙන් කඩා ඉවත් කළ යුතුය.එසේ නොකරන්නේ නම් දුර්වල බල්බිකා අස්වැන්නක් (20 - 25% අස්වැන්නේ අඩු වීමක්) හා බල්බිකා වල ගුණාත්මය අඩු වේ.යාපනය දේශීය ප්‍රභේදයට වඩා කාලයක් බල්බි ගබඩා කර තබා ගැනීමට අපහසුය.

තෙලුල්ල වර්ණය

තෙලුල්ල ප්‍රදේශයට ආවේණික දින 60-75 දී අස්වනු නෙලාගත හැකි දර්ශයකි. බල්බිකා යාපනය දේශීය දර්ශයට බොහෝ දුරට ආසන්න ලක්ෂණ පෙන්වයි.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

බල්බිකා හෝ සත්‍ය බීජ භාවිතා කල හැකිය.

බීජ අවශ්‍යතාවය

බල්බිකා බීජ අවශ්‍යතාවය

යාපනය දේශීය වර්ණය, නින්තවේලි රතු සහ තෙලුල්ල වර්ණය වැනි ප්‍රමාණයෙන් කුඩා බල්බිකා සහ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ (විශ්කම්භය 1 - 2 cm) පමණ වූ ප්‍රභේද සඳහා බල්බිකා 1000 - 1200 kg/ha ක් පමණ හා වෙල්ලාරයි සහ වේදාලම් වැනි ප්‍රමාණයෙන් විශාල (විශ්කම්භය 1.5 - 3 cm) පමණ වූ ප්‍රභේද සඳහා බල්බිකා 1500-1750 kg/ha ක් පමණ අවශ්‍ය වේ.

සත්‍ය බීජ අවශ්‍යතාවය

වේදාලම් ප්‍රභේදය වගා කිරීමේදී පමණක් භාවිතා වේ. 5 - 6 km / ha අවශ්‍ය වේ. සුළු වශයෙන් ආනයනික බීජ යොදා වගා කරන අවස්ථා ද ඇත. බීජ ලුණු බල්බිකා වෙනුවට සත්‍ය බීජ යොදා ගැනීමේ වාසි:

- රෝපණ ද්‍රව්‍ය සඳහා යන වියදම 65% කින් පමණ අඩුවේ.
- එක් පොකුරක හටගන්නා බල්බිකා ප්‍රමාණය 2 - 4 ක් පමණ වේ. ඒවා වැඩි විශාලත්වයකින් යුක්ත වේ. පාරිභෝගික ආකර්ශනය ද ඉහළ මට්ටමක පවතී.
- දිගින් දිගටම බල්බිකා යොදා ගනිමින් කරන වගාවන් හි සිදුවන බෝගයේ ගුණාත්මය පිරිහීම වැළකේ.
- සත්‍ය බීජ සුප්ත කාලයක් නොදරන බැවින් ඕනෑම අවස්ථාවක වගාවට යොදාගැනීමේ හැකියාව ඇත. (බල්බිකා අස්වනු නෙලා සති 8 - 10 ක පමණ කාලයකින් පසුව වගාවට භාවිතා කළ යුතුය).

සිටුවන පරතරය

- 10 x 10 cm(අගල් 4x4)
- 8 x 8 cm (අගල් 3 x 3)

කෙෂ්ත්‍රය සකස් කිරීම

සිටුවීම සඳහා භාවිතා කළ යුත්තේ අස්වැන්න නෙලා අවම වශයෙන් සති 6 - 8 පමණ කාලයක් ගත වූ බල්බිය.බීජ බල්බිකා මිල දී ගන්නා විට ඒවායේ සුප්ත කාලය අවසන් වී ඇති දැයි පරීක්ෂා කල යුතුය.එනම්

බිජ බල්බිකා වල ඉහල කෙලවරින් අල්ලා නැමූ විට ඒවා කැඩී යා යුතු වීම, ඒ තුළින් ලා කොළ පැහැ වූ පුරෝහ දිස්වීම, හරස් අතට කැපූ විට ලා කොළ පැහැති වලයක් දිස් වීම හා දික් අතට පැලීමේ දී ලා කොළ පැහැති පුරෝහයක් දිස් වීම.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය ප්‍රතිකාර කිරීම

බල්බිකා හා බිජ පැල භාවිතා කිරීමේ දී දිලීර රෝග වලකා ගැනීම සඳහා ක්ෂේත්‍ර සංස්ථාපනයට ප්‍රථම ප්‍රතිකාර කිරීම සුදුසුය.

පොහොර නිර්දේශය

කාබනික පොහොර 10 - 15 ha/t

කල්පිටිය හැර සෙසු ප්‍රදේශ සඳහා

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර (සිටුවීමට දින 1 - 2 පෙර)	65	100	50
බල්බ සිටුවා සති 3 කට පසු	65	-	25

කල්පිටිය ප්‍රදේශය සඳහා

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ඇමොනියම් සල්ෆේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර (සිටුවීමට දින 1 - 2 පෙර)	150	100	25
බල්බිකා හෝ පැල සිටුවා සති 3 පසුව	65	-	50

දිගු දින 60 - 75 වැනි අඩු අස්වනු ප්‍රහේද සඳහා

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
බල්බිකා / පැල සිටුවා සති 5 සහ සති 6 දී	65	-	50

දිගු අස්වනු කාල සහිත ප්‍රහේද සඳහා

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
බල්බිකා / පැල සිටුවා සති 6 සහ සති 8 දී	65	-	50

ජල සම්පාදනය

ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදනය - විසුරුම් ජල සම්පාදනය යොදා ගැනීමට ඉහල විභවයක් ඇත. මෙමගින් පිහි බිඳ සෝදාහැරීම බෝගයේ ජල අවශ්‍යතාව අනුව විසුරුම් ජලසම්පාදන සැපයුම් කාලාන්තරය තීරණය කල යුතුය. ප්‍රමාණවත් වර්ෂාවක් නොලැබෙන අවස්ථාවල සෑම දින 2-3 වරක් බැගින් ජලය සපයන්න. ඉන්පසු දින 4-6 වරක් බැගින් ජලය ලබා දෙන්න. පසෙහි 15 - 20cm පමණ ගැඹුරක් දක්වා තෙත්වන පරිදි ජලය සැපයීම වැදගත්ය.

වල් පැළෑටි පාලනය

බිම් සැකසීමේ දී තෙවරක් පමණ සීඝ්‍රයෙන් පළල් පත්‍ර වල් පැළෑටි ද වගාව ස්ථාපනයට ප්‍රථමව සහ වගා කාලය තුළ වසුන් භාවිතා කිරීමෙන් කලාඳුර වල් පැළෑටි ද පාලනය කළ හැකිය. උෂ්ණ අධික කාල වල දී වසුන් භාවිතා කිරීමෙන් වගාව තුළ රෝග පැතිරීමේ අවධානමක් පවතී. අතින් ගලවා දැමීම මගින් මතුපිට පොහොර යොදන අවස්ථාවේ දී පස බුරුල් කර චුඹ් පැළෑටි ගලවා දමා පොහොර යොදන්න.

අතුරු බෝගයක් ලෙස වගා කිරීම

මිරිස් බෝගය සමඟ ද යාපනය ප්‍රදේශයේ කිඩාරං හා වැල් අල සමඟ ද වවුනියාව හා කිලිනොච්චි ප්‍රදේශ වල වම්බදු හා කෙසෙල් වගාවන් ආරම්භක අවස්ථාවේ දී ද අතුරු බෝගයක් ලෙස වගා කල හැක.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - දියමලන් කෂම,බල්බ කුණු වීම - දිලිර ,බල්බ කුණු වීම - බැක්ටීරියා,පත්‍ර දැහර රෝගය,අන්ත්‍රැක්තෝස්,දම් පැල්ලම් රෝගය,

පළිබෝධ - පැළ මැක්කා,ලුණු දළඹුවා,මුල් කන කුහුඹුවා,ලුණු බල්බ මයිටා

අස්වනු හෙලීම සහ සැකසීම

බල්බ මෝරා ඇති විට දී පත්‍ර කහ පැහැයට හැරේ. එවැනි පත්‍ර බල්බයට ආසන්නයෙන් (ගෙල ප්‍රදේශයෙන්) කඩා වැටේ. 25% - 50% දක්වා ගෙල කඩා වැටී ඇති අවස්ථාවේදී සැහැල්ලු ලෑල්ලක් වැනි දෙයක් යොදා ගනිමින් ඉතිරි ශාක ද එලෙස කඩා හැලීමට සලස්වන්න. හොඳින් මෝරා ඇති වගාවන්හි බල්බ ගලවා දින 2 - 3 පමණ වර්ෂාව රහිත තත්ත්ව යටතේ ක්ෂේත්‍රයේම වියළීමට ඉඩ හරින්න. ඉන්පසු දින 10 ක් පමණ මද පවහේ වියළීමට ඉඩ හැර ගෙල අසලින් පත්‍ර කපා හෝ පත්‍ර සමඟින් නම් කි.ග්‍රෑ. 5 පමණ ප්‍රමාණයේ මිටි බැඳ වාතාශ්‍රය සහිත මඩුවක් වැනි ස්ථානයක එල්ලා තබන්න.

අස්වැන්න

4000 - 5000 kg/ac

අධික වශයෙන් කාබනික පොහොර යොදා මැනවින් නඩත්තු කල වගාවක දල අස්වැන්න 8000 kg/ac

ලොකු ලුණු
Allium cepa L
Family -Amaryllidaceae

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ අත්‍යවශ්‍ය කුළුබඩු බෝගයක් වන ලොකු ලුණු වගාව ප්‍රධාන වශයෙන් විශලි කලාපයේ සිදු කෙරේ. ලොකු ලුණු බල්බ නිෂ්පාදනය සිදුවන අවස්ථාවේදී දිගු දිවා කාලයක් පැවතීම යෝග්‍ය වන බැවින් වගාව ප්‍රධාන වශයෙන් යල කන්නයට සීමා වී ඇත.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මුහුදු මට්ටමේ සිට 2000m දක්වා වූ ප්‍රදේශයන්හි වගා කළ හැකි බෝගයකි. නමුත් වගා කල සීමාව තුල දී ලැබෙන වර්ෂාපතනය 750mm (අගල් 30) ක් නොඉක්මවිය යුතුය. වගාවේ ආරම්භයේදී මෙන්ම අවසාන කාල සීමාවේදී ද තද වර්ෂාව පැවතීම සුදුසු නොවේ.

පස

විශලි කලාපයේ බහුලව දක්නට ලැබෙන රතු දුඹුරු පසෙහි ද, රෙගසෝල් පසෙහි සහ ඇල දොළ ආශ්‍රිතව දක්නට ලැබෙන දියළු පසෙහි ද සාර්ථකව ලොකු ලුණු වගා කල හැකිය. වගා කරන පසෙහි pH අගය 6.5 - 7.8 අතර තිබීම වඩා යෝග්‍යය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

දඹුල්ල වර්ණය

බල්බය ලා රෝස / ලෝකඩ පැහැයක් ගනී. සැර බව අධිකයි. දිගු කාලයක් ගබඩාකර තබා ගත හැක. සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනයට වඩාත් සුදුසුය. පැල සිටුවීමෙන් පසු අස්වැන්න නෙලීමට දින 85-90ක් පමණ ගතවේ. මෑතකදී නිර්දේශ කරන ලද වර්ගයකි. විභව බල්බ අස්වැන්න 30mt/ha බීජ අස්වැන්න 650Kg/ha වේ.

පූජා චේතී

බල්බය ලා රෝස/ ලෝකඩ පැහැයක් ගනී. සැරබව අධිකය. පැල සිටුවීමෙන් පසු අස්වැන්න නෙලීමට දින 85 - 90 පමණ ගතවේ. දිගු කාලයක් ගබඩාකර තබා ගත හැක.

හාමිපූඪ

බල්බය ලා රෝස පාටය. සැර බව අධිකයි. පැල සිටුවීමෙන් පසු අස්වැන්න නෙලීමට දින 80 - 85 ක් පමණ ගතවේ. දිගු කාලයක් ගබඩාකර තබා ගත හැක. සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනයට සුදුසුයි. වසන්තිකරණයට ලක් නොකළ ද සතුටුදායක බීජ අස්වැන්නක් ලබා දේ.

ඇග්‍රිකුණි ලයිට් චේතී

බල්බ ලා රෝස පැහැයක් ගනී. සැර බව අධිකයි.වැඩි කාලයක් ගබඩා කර තබා ගත හැකිය. සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනයට සුදුසුයි. පැල සිටුවීමෙන් පසු අස්වැන්න නෙලීමට ගතවන කාලය දින 85-90 කි.

නායික් චේතී

බල්බය දුම් රතු පැහැතිය. සැරබව අධිකය. පැල සිටුවීමෙන් පසු අස්වැන්න නෙලීමට දින 100 - 110 ක් පමණ ගතවේ. දිගු කාලයක් ගබඩාකර තබා ගත නොහැකිය.වේලාසනින් වගාව ආරම්භ කිරීම හා කොළ, ලුණු වශයෙන් අලෙවි කිරීම සඳහා සුදුසුය.

කල්වරිය වර්ණය

බල්බය ලා රෝස පාටය. ප්‍රමාණයෙන් කුඩාය. සැරබව මධ්‍යස්ථ වේ. පැල සිටුවීමෙන් පසු අස්වැන්න නෙලීමට

දින 80 - 85 පමණ ගතවේ. කල්තබා ගැනීම සඳහා සුදුසුය. ගබඩා කර තබා ගත හැකිය.

බොවිබේ රේඩ්

බල්බ තද රතු පැහැයක් ගනී.සැර බව අධිකය.පැළ සිටුවීමෙන් පසු අස්වැන්න නෙලීමට දින 90 - 100 ත් අතර කාලයක් ගතවේ. කල්තබාගැනීමේ හැකියාව මධ්‍යස්ථ වේ.

බීජ අවශ්‍යතාවය

6 - 7 kg/ha ,2 .5 - 3 kg/ac

තවාන් පාත්ති සැකසීම 3m ක් දිග 75cm ක් පළල 15cm ක් පමණ උසැති පාත්ති සකස්කර ගන්න. හෙක්ටයාරයකට අවශ්‍ය පැල ලබා ගැනීම සඳහා මෙවැනි පාත්ති 150 ක් (අක්කරයකට නම් පාත්ති 60 - 70) පමණ අවශ්‍ය වේ.

බීජ තවාන් කිරීම

බීජ ජේලියට දැමීම/බීජ වැපිරීම

තවානෙහි එකිනෙකට 10cm (4") පරතරය සහිතව පේලි දිගේ බීජ දමන්න. ඒකාකාරව වැපිරීම ද කළ හැකිය. බීජ 1kg ක් සඳහා සම්මත ප්‍රමාණයේ පාත්ති 12 ක් පමණ සෑහේ. බීජ දැමීමෙන් පසු තුනී පස් තට්ටුවකින් වසා තරමක් තද කර පිරිසිදු වසුනකින් වසන්න.

බීජ දමා දින 5 - 7 කට පසු බීජ පැලවීම ආරම්භ වේ. එම අවස්ථාවේ දී පිදුරු වසුන ප්‍රවේශයෙන් ඉවත් කරන්න.

තවානෙහි පැලවල වැඩිම දුර්වල නම් එක පාත්තියකට යුරියා 15g ජලය 4.5l (ගැලුම් 1) ක දියකර මල් බාල්දියකින් ඉසින්න. ඉන්පසු පත්‍රවල තැවරී ඇති යුරියා මිශ්‍රිත දියරය, පිරිසිදු ජලය යොදා සෝදා හරින්න.

තවාන් දමා මසකට පමණ පසු එනම් පැළ ගැලවීමට දින 10 කට පමණ පෙර සිට බීජ පැළ දැඩි කරගන්න. මේ සඳහා දින 3කට වරක් බැගින් ජලය යොදන්න.සති 4 - 5 දී පමණ වයසැති පත්‍ර 3ක් හෝ එයට වැඩි සංඛ්‍යාවක් ඇති නිරෝගී පැළ පමණක් සිටුවීම සඳහා යොදා ගන්න.

සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය

ලොකු ඒෂණු වගා පිහිටුවීම සඳහා යොදා ගන්නා කළු පැහැති බීජ සත්‍ය බීජ ලෙස හැඳින්වේ. දැනට අපේ රටේ බහුල වශයෙන් සිදුවන්නේ යල කන්නයේ වගාවකින් තෝරා ගත් මව් බල්බ දෙසැම්බර් අග ජනවාරි මස මුල් භාගයේ දී නැවත සිටුවා සත්‍ය බීජ නිෂ්පාදනය කරගැනීමයි.

මව් බල්බ තේරීම

වගා කිරීමට නිර්දේශිතව ඇති හොඳ තත්ත්වයේ පවතින වගාවකින් එම ප්‍රභේදයේ ලක්ෂණ ඇති හොඳින් 60 - 80g පමණ බර බල්බ තෝරා ගන්න. එම බල්බ නොබෙදුනු ඒවා (ඒක කේන්ද්‍රික බල්බ) විය යුතුයි. ඒකාකාර හැඩයක් වර්ණයක් මෙම බල්බවල තිබීම වැදගත්ය. අක්කරයක් වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය මෙවැනි බල්බ 300 - 500 කින් පමණ නිපදවා ගත හැකිය.

ගබඩා කිරීම

අස්වැන්න නෙලූ විගස බල්බ අක්‍රීය තත්ත්වයක පවතී. මෙය නැතිවන තෙක් හොඳින් වාතාශ්‍රය සහිත ස්ථානයක 5 - 7.5 cm (2' - 3') නොවැඩි ඝනකම සහිත තට්ටුවක් ලෙස බල්බ අතුරා තබන්න. මෙසේ මාස 1.5 ක් 2 ක් පමණ ගබඩා කර තැබිය යුතුය.

වසන්තීකරණය

බල්බ වලින් වැඩි මල් ප්‍රමාණයක් හටගන්නවා ගැනීම සඳහා මෙම ක්‍රියාවලිය වැදගත් වේ. සිටුවීමට සති 3 කට පෙර 10 - 15 °C පමණ සිසිල් උෂ්ණත්වයක් යටතේ සති 3 ක පමණ කාලයක් බල්බ ගබඩා කර තබන්න.

කල්පිටිය සහ රාමපුර් යන ප්‍රදේශ සඳහා මෙම ක්‍රියාවලිය එතරම් වැදගත් නොවේ.

බල්බ සඳහා ප්‍රතිකාර කිරීම

වසන්තිකරණය කරන ලද බල්බ සිටුවීමට පෙර කැප්ටාන්, තිරාමි වැනි දිලීර නාශක ද්‍රාවණයක විනාඩි 30 පමණ ගිල්වා තබන්න.

පොහොර යෙදීම

මීටරයකට හොඳින් දිරාපත් වූ කාබනික පොහොර 3 - 4 kg පමණ

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	-	40	20
සිටුවා සතියකට පසු	20	-	
මල් අංකුර වලින් 80% ක් පමණ මතු වූ පසු	30	-	10

කේන්ද්‍රය සකස් කිරීම

සකසා ගත් පාත්තිවල බල්බයෙන් 2/3 පමණ පස යටට සිටින සේ සිටුවන්න. මන්ද සිටුවීමට පුරුම එම බල්බයෙන් 1/3 ක් පමණ ප්‍රමාණයක් කපා ඉවත් කිරීමෙන් ඒකාකාරවත් ඉක්මනින් අංකුර මතු වීම සිදුවේ.

පරතරය

22.5 x 22.5cm (9"x9") හෝ,

30 x 15cm (12"x6")

30 x 22.5cm (12"x9")

වල් පැලෑටි පාලනය

වල් මර්දනය, ජල සම්පාදනය හා රෝග පලිබෝධ මර්දනය සාමාන්‍ය බෝගයට මෙන්ම සිදු කරන්න.

විශේෂයෙන්ම දැමි පැල්ලම් රෝගය හා ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය වැලඳීම වලකා ගැනීම සඳහා නිර්දේශිත දිලීර නාශක ආරක්ෂාකාරී පියවරක් ලෙස දින 10 කට පමණ වරක් බැගින් යොදන්න.

මල් පිපෙන අවස්ථාවේ දී එනම් වගාවට දින 40 පමණ වූ පසුව කෘමිනාශක හා දිලීර නාශක භාවිතා කල යුත්තේ මල් පිපෙන අවස්ථාවේ දී, එනම් වගාවට දින 40 පමණ වූ පසුව කෘමිනාශක හා දිලීර නාශක භාවිතා කල යුත්තේ අවශ්‍ය නම් පමණි. නැතහොත් මල් පරාගනය කරන කෘමීන් විනාශ වේ. එසේම මෙවැනි හිතකර කෘමීන් වගාව වෙත ආකර්ශනය වීම ද අඩු වේ.

මල් සහ පත්‍ර කන දළඹුවාගේ හානිය වගාවට ඇතිවිය හැකි අතර රාත්‍රී කාලයේ වියලි පන්දමක් ආධාරයෙන් වගාව නිරීක්ෂණය කර දළඹුවන් අතින් අහුලා දැමීම කල හැකිය. සියළුම මල්වල බීජ සෑහෙන පමණ මෝරණ තෙක් වගාවට ජල සම්පාදනය කරන්න.

බල්බ සිටුවා සති 3 ක් 4 ක් පමණ වන විට මල් අංකුර මතු වීමට පටන් ගනී. මේ මැස්සන් වැනි කෘමීන් වගාව වෙත ආකර්ශනය වීම සඳහා ආකර්ශනීය මල් හට ගන්නා ශාක වර්ග වැඩිම සුදුසුය. මල් පිපීමෙන් පසුව කෘමිනාශකයක් යෙදීමට සිදු වුවහොත් කෘතීමව මල් පරාගනය කළ යුතුය. මේ සඳහා කුරුළු පිහාටු හෝ සියුම් කෙඳි සහිත බුරුසුවක් මගින් මල් සෙමින් පිරි මඳින්න. එක් එක් මලෙහි පුෂ්පිකා වැඩි සංඛ්‍යාවක් පිපී අවසන් වන තෙක් දිනපතාම මෙය කළ යුතුය.

සුළං බාධක

වගාව වටා සුළං බාධක ලෙස වෙනත් බෝග සිටුවන්න. පාත්ති වටා ලී සිටුවා මල් කඩා නොවැටෙන පරිදි ලණු අඳින්න. නැතහොත් ආධාරක ලෙස සිටුවා අඤ්ඤා කෝටු වලට මල් ලිහිල්ව බැඳ තබන්න. මෙයට අමතරව

4 - 6 cm ප්‍රමාණයේ කොටු ඇති බාල වර්ගයේ මාළු දැල් මල් අංකුර මතු වන අවස්ථාවේදී පොළොව මට්ටමේ සිට අඩියක් පමණ උසින් සවිකිරීම ද කළ හැකිය.

වර්ෂාවෙන් ආරක්‍ෂා කර ගැනීම

වර්ෂාව ඇතිවිට සහ තද පිහි ස්වභාවයක් පවතින රාත්‍රී කාලවලදී පොලිතිනයකින් පාත්ති ආවරණය කරන්න.

බීජ අස්වනු නෙලීම

එක් මල් පොකුරක ඇති කුඩා මල් (පුෂ්පිකා) වලින් 10% - 20% පමණ පුපුරා කළු පැහැති බීජ දිස්වන විට එවැනි මල් හටුවෙන් 30cm (1') පමණ කොටසක් ද සමඟ නෙලා ගත හැකිය.

බීජ ලබා ගැනීම

නෙලාගත් මල් අවිච්චි වියලන්න. අනේ පොඩිකර බීජ වෙන්කර ගන්න. තෙතමනය 6 - 8 පමණ වන තෙක් අඩු කර ගන්න. පොලිතින් බදුන්වල අසුරා මුද්‍රා තබා ගබඩා කරන්න. 3m දිග 75cm පළල පාත්ති 8 - 12 පමණ සංඛ්‍යාවක සිටුවා ගත හැකි ලොකු ඒෂණු මව් බල්බ 300 - 500 පමණ ප්‍රමාණයකින් අක්කරයකට අවශ්‍ය බීජ ප්‍රමාණය (2 - 2.5 kg) පහසුවෙන් ලබා ගත හැකිය.

පාත්ති සකසීම

පළමුව 3cm (1') පමණ ගැඹුරට පස පෙරලන්න. කාබනික පොහොර 10 - 12 t/ha ක් (4 - 5 t/Ac) ක් පමණ දමා පස සමඟ කලවම් කරන්න. වියළි කලාපීය ප්‍රදේශවල ගිල්වූ පාත්ති සකසා ගැනීම වඩා සුදුසුය. අනෙකුත් ඉඩම් වල 15 cm (6") පමණ උස පාත්ති සකසා ගත යුතුය.

බීජ පැල සිටුවීම

පැල සිටුවීමට පෙර පාත්ති හොඳින් තෙත් කරන්න. පත්‍ර 3 - 4 ක් ඇති පාදයේ බොත්තම් බල්බයක් සලකුණු වී ඇති මූල මණ්ඩලය හොඳින් වර්ධනය වී ඇති පැල ඉතා සුදුසුය.

පැල සඳහා කලයුතු ප්‍රතිකාර

දිලීර රෝග වැළඳීම පාලනය කර ගැනීම පිණිස, සිටුවීම සඳහා තෝරා ගත් පැල වල බල්බ, පහත සඳහන් දිලීර නාශක ද්‍රාවණයක විනාඩි 30 ක් පමණ ගිල්වා ගන්න. ජලය ලීටර් 10ක් සමඟ මිශ්‍ර කරගත යුතු එක් එක් දිලීර නාශකයේ ප්‍රමාණය පහත දක්වා ඇති පරිදි වේ.

- නයොෆනේට් මිනයිල් 70% WP 20g
- තිරාමි 80% WP 15g
- නයෝබෙන්ඩසෝල් 45% WP 25g
- තිරාමි 30% WP 18g

පරතරය

10 x 10 cm හෝ 7.5 x 7.5cm (4"x4" හෝ 3"x3")

පොහොර යෙදීම

යෙදිය යුතු අවස්ථාව පොහොර වර්ගය ප්‍රමාණය කල්පිටිය හැර සිසු ප්‍රදේශ සඳහා

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.
මූලික පොහොර	150	100	50
සිටුවා සති 3 දී	65	-	-
සිටුවා සති 6 දී	65	-	25

ජල සම්පාදනය

මතුපිට ජල සම්පාදනය, ක්ෂුද්‍ර ජල සම්පාදන ක්‍රම, බිංදු ජල සම්පාදනය, විසුරුම් ජල සම්පාදනය

වල් පැලෑටි පාලනය

අතින් ගැලවීම කරන්නේ නම් පැල සිටුවා සති 2 දී 4 දී සහ 6 දී සිදු කරන්න. වල් පැල ඉදිරිම සඳහා ලී උලකින් හෝ කර්ඩියකින් පස් බුරුල් කළ විට එපණු ඇද වැටීම සහ මුල් කැඩීයාම නිසා පත්‍ර අගින් කහපාට වී මැරී යයි. මෙය පැලවල වැඩිම බාල වීමට හේතුවන නිසා වල් පැල උදුරා දැමීම ඉතා ප්‍රවේශමෙන් සිදු කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - යටිපුස් රෝගය, බල්බ කුණුවීම, පත්‍ර දැහර රෝගය, දම් පැල්ලම් රෝගය, බැක්ටීරියා මෘදු කුණුවීම

පළිබෝධ - පැළ මැක්කා,එපණු පත්‍ර කන දළඹුවා,මුල් කන කුහුඹුවා,

මිරිස් වගාව
Capsicum annuum L
Family- solanaceae

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ඒක පුද්ගල වියළි මිරිස් පරිභෝජනය 2.10 - 2.31kg වේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මුහුදු මට්ටමේ සිට 1600m පමණ උස ප්‍රදේශ දක්වා මිරිස් වගා කල හැක. සුදුසු උෂ්ණත්ව පරාසය 21 - 27 °C කි. වාර්ෂික වර්ෂාපතනය 600 - 10,000mm පවතින ප්‍රදේශ වල අහස් දියෙන් වගා කළ හැක.

පස

මනා ජලවහනයක් සහිත ගැඹුරු වැලි ලෝම පස ඉතාමත් සුදුසු වේ.

වගා කළ යුතු කාලය

මහ කන්නය - ඔක්තෝබර් අග - නොවැම්බර් මැද
යලකන්නය - - අප්‍රේල් - මැයි මස මුල

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ච්ඡි. 01

65 - 75cm උස, එතරම් අතු පතර විහිදී නොයන පුළුල් පත්‍ර දරන ප්‍රභේදයකි. සිහින් දිගැති කරල් 9 - 13cm වේ. දැනට බීජ නිෂ්පාදනයක් සිදු නොවේ. 1962 වර්ෂයේ නිපදවූවකි.

ච්ඡි. 02

මැනවින් අතු බෙදී තිරස් අතට පැතිරේ. පර්ව ඉතා කෙටි නිසා පදුරු ආකාර ගනී. අස්වනු නෙලීම පහසු වේ. කරල් කෙටිය. සැර වැඩිය. අමු : වියළි අනුපාතය 3.5 : 1 කි.

කේ. 02

MI₂ හා PC₁ මුහුම් කර නිපදවා ඇත. මුල් අවධියේ වර්ධන විලාශය MI₂ ප්‍රභේදයට සමාන වේ. ශාකය 50cm - 60cm පමණ උසට වැඩේ. කරලක් 8 - 11cm පමණ දික් වන අතර යල කන්නයේ වගාවට යෝග්‍ය වේ. කොළකොඩිවීමේ සංකීර්ණයට තරමක් ප්‍රතිරෝධී වේ. අස්වැනන 12ton/ha. වඩාත් සුදුසු වන්නේ අමු මිරිස් සඳහාය.

ඇ. 02

MI₂ හා සන්නාකා මුහුම් කර නිපදවා ඇත. ශාකය 50 - 60cm පමණ උස වේ. ළපටි කරල් උඩු අතට හැරී හට ගනී. කරල් මෝරණ විට තරමක් දුරට පහලට නැමේ. සිහින් කරල් 8 - 11cm පමණ දිග වේ. එලාවරණය තුනී නිසා පහසුවෙන් වේලා ගත හැක. දැනට බීජ නිෂ්පාදනය සිදු නොකරයි.

ච්ඡි. 03

(BL - 39 x IR)x KA - 2 ප්‍රභේද තුනේ එකතුවකි. අමු මිරිස් මෙන්ම වියළි මිරිස් නිපදවීමට යෝග්‍යය. කරලක් 8 - 9cm දිගය. සාපේක්ෂව සැර භාවය අඩුය. 60cm පමණ උස ශාකයේ මධ්‍යස්ථ ලෙස අතු පැතිරී තිබේ. ඇන්තූක්නෝස් රෝගයට මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධී ය. අනෙක් ප්‍රභේදවලට

සාපේක්ෂව දිලීර රෝගවලට ප්‍රතිරෝධීතාවක් දක්වයි.අඩු තෙතමන තත්ත්ව වල දී පවා වගාව හොඳින් නඩත්තු කල හැක.වියළි මිරිස් 3ton/ha වේ. දැනට බීජ නිෂ්පාදනය සිදු නොකරයි.

වී.ෆයි. ශ්‍රීන්

(MI - 2 x IR) x (MI - 2 x 14 2A) ප්‍රභේද වල එකතුවකි.සිරස් ලෙස 75 - 100cm දක්වා උසට වැඩේ.උතුරු පළාතට වඩාත් යෝග්‍යය.කරල් 12 - 14 cm දිගැති වේ. වියළි මිරිස් නිෂ්පාදනයේ දී වැඩි කාලයක් පැහැය නොවෙනස්ව තබා ගත හැකි වීම සැර බව අධික වීම නිසා වියළි මිරිස් නිෂ්පාදනයට උචිතය.

ගල්කිරියාගම වර්ණය

උතුරු මැද පළාතට යෝග්‍ය වේ.60 - 65cm උස හා සිරස් වර්ධන රටාවක් පෙන්වයි.පත්‍ර තරමක් කුඩා ය. කරල් 8 - 10cm පමණ සිහින් දිගැති හැඩයක් ගනී. අමු මිරිස් අස්වැන්න 12 - 15ton /ha හා වියළි මිරිස් අස්වැන්න 3ton / ha කොළ කොඩි වීමේ හා දිලීර රෝග සඳහා ඉහල ප්‍රතිරෝධීතාවන් පෙන්වන ප්‍රභේදයකි.

වී.ෆයි. වැරණියා 1

පහත රට තෙත් කලාපයේ කුඩා කොරටු වල පාරම්පරිකව වගා කරන ලද වගා දර්ෂයකින් තොරා ගත හිපද වූ ප්‍රභේදයකි. බඳුන් ගත වගාවට උචිතය. 100cm පමණ උසට සිරස්ව වැඩේ. කරල් 15 - 20 cm පමණ දිගකින් යුක්ත වේ. අස්වැන්න 20 - 25ton/ha

වී.ෆයි.ඩී.වී 03

MI - 01 හා Wonder hot නම් ප්‍රභේද වල එකතුවකි. 60 - 65cm පමණ උස අතු බෙදුන පදුරක් ලෙස වැඩේ.කරල් තද කොළ පැහැතිය. 8 - 10cm පමණ දිගැති වේ.කරල් අපනයන සඳහා යෝග්‍ය වේ.කොළකොඩිවීමේ රෝගයට මධ්‍යස්ථ ප්‍රතිරෝධී වේ.වෙළෙඳපොළ ඉල්ලුම වැඩි ආකර්ෂණීය ප්‍රභේදයකි. අස්වැන්න 15 - 18ton/ha

MI CH HY 01

කරල් ලා කොළ පැහැතිය. කරලක දිග 13cm හා ශාකයේ උස 75cm වේ. අධික ලෙස අතු බෙදේ. අස්වැන්න 35T/ha.කොළ කොඩි වීම හා වෛරස් රෝගයට ඉහළ ප්‍රති රෝධීතාවක් පෙන්වයි.අමු මිරිස් සඳහා යෝග්‍ය වේ.

MI CH HY 02

කරලක දිග 13cm පමණය. උස 75cm අතු බෙදෙන ශාකයකි.අස්වැන්න 35 ton/ha.වියළි සහ අමු මිරිස් සඳහා යෝග්‍ය වේ.කොළ කොඩි වීමට ඔරොත්තු දේ.

බීජ අවශ්‍යතාවය

- විවෘත පරාගික - 1kg / ha
- දෙමුහුම් - 500g / ha

තවාන් සැකසීම

හොඳින් හිරු එළිය ලැබෙන ස්ථානයක පෙරකන්න වල සොලනේසියේ කුලයට අයත් බෝග වගා නොකල , 1m පළල ද අවශ්‍ය තරමට දිග වන පාත්ති සාදා එම පාත්ති ජීවාණු හරණය කරන්න. බීජ 1kgට 80% කැප්ටාන් 40g යොදා බීජ ප්‍රතිකාර කර තවාන මත පේලි දිගේ විසුරුවා හරින්න. හෙක්ටයාරයකට මෙවැනි පාත්ති 30 අවශ්‍ය වේ.

පරතරය

M11, වැරණියා, දෙමුහුම් ප්‍රභේද සඳහා 60x60cm ද අනෙකුත් ප්‍රභේද සඳහා 60x45cm

කේන්ද්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

හොඳින් කැට පොඩි වන සේ 20 - 45cm ගැඹුරින් පස පෙරලා කේන්ද්‍රය හොඳින් සකස් කර ජලය බැස යන ආකාරයේ කාණු සකස් කර දින 25 - 30 ක් පමණ වයසැති පැළ 15cm උසැති පැළ කේන්ද්‍රයේ සිටුව වන්න.

ජල සම්පාදනය

ජලය අක්කර අඩි 10 ක ප්‍රමාණයක් හෙක්ටයාරයකට අවශ්‍ය වේ. වගාව ආරම්භයේ දී පසේ තෙතමනය අනුව ජලය යොදන්න. මාස 02ට පසු සතියකට වරක් ජලය සැපයීම සැහේ. පසේ වයනය අනුව තරමක් වෙනස් විය හැක.

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./අක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./අක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./අක්.
මූලික පොහොර	-	40	20
සති 2 දී	25	-	-
සති 4 දී	50	-	-
සති 8 දී	50	-	20
සති 12 දී	50	-	-
සති 16 දී	50	-	-

වල් පැලෑටි පාලනය

හැකි සෑම විටම වගාව වල් පැළ වලින් තොරව තබා ගන්න.

අස්වැන්න නෙලීම

සිටුවා දින 70 - 80 පළමු අස්වැන්න නෙලීම කල හැක.

අස්වැන්න

අමු මිරිස් 12 - 15 ton/ha (සාමාන්‍ය)

වියළි මිරිස් 3 - 4 ton/ha

දෙමුහුම් ප්‍රභේද - 30 - 35 ton/ha

වියළි මිරිස් නිෂ්පාදනය

රත් පැහැ වූ කරල් හා කරලෙන් 3/4 පමණ රත් පැහැ වූ කරල් නෙලීම සුදුසුය. රෝග පළිබෝධ වලින් තොර ඒකාකාරී රත් පැහැයක් වන තුරු මැහවින් වාතාශ්‍රය ලැබෙන කාමරයක් තුල දින 02 - 03 ගොඩ ගසා තබන්න.

එළබටු

Family- solanaceae

හැඳින්වීම

අතීතයේ හේන් බෝගයක් ලෙස වගා කරන ලද මෙය මේ වන විට ගෙවතු මට්ටමෙන් ඉදිරියට ගොස් වාණිජ මට්ටමේ වගාවක් දක්වා ව්‍යාප්තව පවතී.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

පහතරට තෙත් අතරමැදි හා වියළි කලාප වල ද මැදුරට තෙත් හා අතරමැදි කලාපවල ද මෙම බෝගය ඉතා සාර්ථකව වගා කළ හැක.

පස

හොඳින් ජලවහනය සිදුවන සැහැල්ලු ලෝම පසක් සුදුසුය. පසේ pH අගය 5.5 - 5.8 අතර අගයක පැවතීම වඩා යෝග්‍ය වේ.

වගාකලයුතු කාලය

හොඳින් නිරූපිලිය ලැබෙන තත්වය යටතේ වසර පුරාම වගා කළ හැක.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

මේ දක්වා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මගින් ප්‍රභේද නිර්දේශ කර නොමැති අතර වගා කරනුයේ විදේශයන්ගෙන් මෙරටට ගෙන්වනු ලබන දෙමුහුම් ප්‍රභේද සහ දේශීය බීජ එළබටු දර්ශයන් වේ.

බීජ අවශ්‍යතාවය

250-300 g/ha

තවාන් පිළියෙල කිරීම

1m ක් පළලට සහ 3m පමණ දිගට 15 - 20 cm අතර උසකට පාත්ති සකස් කර හලාගත් මතුපිට පස් සහ කොම්පෝස්ට් 1:1 අනුපාතයට මිශ්‍ර කර යොදන්න. බීජ තවාන් කිරීමට පෙර තවාන් පීචානුහරණය කරන්න. පස් තට්ටුව මත නිර්දේශ දිලීරනාශකයකින් ප්‍රතිකාර කල බීජ අගල් 4 ක පරතරය ඇතිව පේලි දිගේ දමා පීචානුහරණය කරන ලද සියුම් පස් තට්ටුවකින් ආවරණය කරන්න.

පරතරය

90 x 60 cm

කේන්ද්‍රය සකස් කිරීම

30 cm පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා කැට පොඩ්කර මට්ටම් කර සොලනේසි කුලයේ බෝගයක් කන්න දෙකක්වත් වගා නොකළ බිමක වගාව ආරම්භ කල හැක. 30 x 30 x 30 cm ප්‍රමාණයේ වලවල් සකස් කර කාබනික පොහොර යොදා දින 25 - 30 බීජ පැල එක් වලක එක බැගින් සිටුවන්න.

පොහොර යෙදීම

එළබටු වගාවේ බීජ පැළ සිටුවීම සඳහා පිළියෙල කළ වලවල්වලට කාබනික පොහොර අවම වශයෙන් දෝනක් (250-300)g පමණවත් යෙදීම කළ යුතුය. පැළ සිටුවීමට දින 02කට පෙර මූලික පොහොර ලෙස යෙදිය යුතු රසායනික පොහොර ප්‍රමාණය ද වලවල්වලට යොදා පස් සමඟ කලවම් කරන්න.

පොහොර නිර්දේශය

පොහොර ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑම්/හෙක්. යොදන අවස්ථාව			
පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	75	325	80-85
සිටුවා මාස 01 පසු	75	-	-
සිටුවා මාස 02 පසු	75	-	85
සිටුවා මාස 03 පසු	75	-	-

ජල සම්පාදනය

වියලි කලාපයේ වර්ෂා ජලයෙන් ද වියළි කාලගුණයක් ඇතිවිට අවම වශයෙන් දින 05 කට වරක් වත් ජල සම්පාදනය කල යුතුවේ.

වල් පැළෑටි පාලනය

බොහෝ කෘමීන්ගේ ධාරක ශාක ලෙස වල් පැළෑටි ක්‍රියාකරන බැවින් වල් පැළෑටිවලින් තොරව පවත්වා ගැනීම තුළින් කෘමි හානි අවම කර ගත හැක. සෑම පොහොර යෙදීමකටම පෙර වල් පැළ ඉවත් කිරීම සිදුකල යුතුය.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - බැක්ටීරියා හිටු මැරීම
- පළිබෝධ - කරටි හා ගෙඩි විදින පණුවා, පත්‍ර කීඩාදා

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

පැළ සිටුවා දින 50 - 55 ක් කාලයේ මල් පිපීම ආරම්භ වේ. සති 10 - 12 අතරේ දී පළමු අස්වැන්න නෙලිය හැක. අස්වනු වාර ගණන 8 - 10 පමණ වේ.

අස්වැන්න

25-30 t/ha

වමිබටු
Solanum melongena
Family- solanaceae

හැඳින්වීම

ඉන්දියාවේ සම්භවය වී ඇති වමිබටු ශ්‍රී ලංකාව තුළ වගා කරන ඵලවළු බෝග වල හුම් ප්‍රමාණයෙන් දෙවන තැන ගනී.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මහලු මට්ටමේ සිට මීටර් 1300 පමණ උසින් ප්‍රදේශ දක්වා වමිබටු වගා කළ හැකිය. පහතරට තෙත්, අතරමැදි හා වියළි කලාපවල ද මැදරට තෙත් හා අතරමැදි කලාපයේ ද, උඩරට අතරමැදි කලාපයේ ද බෝගය වගා කෙරේ. දිවා කාලයේ උෂ්ණත්වය 27°C - 32°C , රාත්‍රී කාලයේ උෂ්ණත්වය 21°C - 27°C යෝග්‍ය වේ.

පස

හොඳින් ප්‍රවහනය සිදුවන සැහැල්ලු පස් වමිබටු වගාවට සුදුසුය. පසෙහි පී.එච්. අගය 5.5 -5.8 අතර පැවතීම වඩා යෝග්‍යය.

වගා කල යුතු කාලය

යල කන්නය සඳහා අප්‍රේල් - මැයි කාලයේ දී, මහ කන්නය සඳහා නොවැම්බර් - දෙසැම්බර් අතර වගාව ආරම්භ කිරීම යෝග්‍ය වේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

එස්.එම්. 164 (නිර්දේශ කරන ලද වෘෂ 1940)

බැක්ටීරියා හිටුමැරීමට මධ්‍යස්ථ ලෙස ඔරොත්තු දෙන, ලා දුම් වර්ණයෙන් යුතු ඵල ලබා දෙන ප්‍රභේදයකි. ඵල මධ්‍යම ප්‍රමාණයෙන් යුක්තවන අතර, හැඩයෙන් සිලින්ඩරාකාරය. තෙත්, වියළි හා අතරමැදි කලාපවලට සුදුසුය. ජල සම්පාදනය යටතේ විභව අස්වැන්න 15 - 18 t/ha.

නින්නවේලි දුම් (නිර්දේශ කරන ලද වෘෂ 1968)

තෙත් හා අතරමැදි කලාපයේ දී බැක්ටීරියා හිටුමැරීමට පාත්‍රී වේ. ඵල තද දුම් පාට දිලිසෙන ස්වභාවයකින් හා දිගැටි හැඩයකින් යුතුය. පුෂ්ප, කඳ හා පත්‍ර භාරටි ද දුම්පාටය. උතුරු ප්‍රදේශයට වඩාත් සුදුසුය. විභව අස්වැන්න 20-25 t/ha.

නාදාගොඩ (නිර්දේශ කරන ලද වෘෂ 1968)

ඵල දුම්පාට පසුබිමේ සුදු පැහැ සහිත තරමක් පිම්බුණු සිලින්ඩරාකාර හැඩයක් ඇත. කඳ හා පත්‍ර භාරටි කොළ පාටය. පුෂ්ප ලා දුම් පාටය. බැක්ටීරියා හිටුමැරීමට ඔරොත්තු දෙන ප්‍රභේදයකි. තෙත් හා අතරමැදි කලාප වලට යෝග්‍යය. විභව අස්වැන්න 20-25 t/ha.

අමන්නදා - දෙමුහුම් (නිර්දේශ කරන ලද වෘෂ 2005)

ඵල දුම්පාට දිලිසෙන ස්වභාවයක් සහිත දිගැටි හැඩැතිය. ඕනෑම කලාපයක වගාව සඳහා සුදුසු වන අතර බැක්ටීරියා හිටුමැරීමේ රෝගයට මධ්‍යස්ථව ප්‍රතිරෝධී වේ. විභව අස්වැන්න 35-40 t/ha.

අංජලී - දෙමුහුම් (නිර්දේශ කරන ලද වෘෂ 2005)

ඵල තද දුම් පැහැති වන අතර දිගැටි සිලින්ඩරාකාර වේ. ඕනෑම කලාපයක වගාව සඳහා සුදුසු වන අතර බැක්ටීරියා හිටුමැරීමේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී වේ. විභව අස්වැන්න 40 - 45 t/ha.

හෝඛ් ලේන ඉරි - දෙමුහුම් (නිර්දේශ කථන ලද ව්‍යව 2005)

එල දුම් සහ සුදු ලේන ඉරි ප්‍රභේදයකි. ලංකාවේ ඕනෑම කලාපයක වගාව සඳහා නිර්දේශ කර ඇත. බැක්ටීරියා හිටුමැරීමේ රෝගයට මධ්‍යස්ථ ලෙස ප්‍රතිරෝධී වේ. විභව අස්වැන්න 35-40mt/ha.

බීජ අවශ්‍යතාවය

200 - 300 g/ha

පරතරය

90 x 60 cm

තේජනය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

බීම පෙරලා මට්ටම් කර වම්බටු, මිරිස් වැනි සොලනේසි කුලයේ බෝග කන්න දෙකක්වත් වගා නොකල බීමක් වීම විශේෂයෙන් වැදගත්ය. 30 x 30 x 30 cm ප්‍රමාණයට පිළියෙල කරගත් වලවල්වලට කාබනික පොහොර යොදා දින 25 - 30 වූ බීජ පැළ, එක් වලක එක බැගින් සිටුවන්න. ඉන්පසු ජල සම්පාදනය කොට, හිරු රශ්මිය අධිකව ඇත්නම් කොළ අනුවලින් ආවරණය කරන්න. සවස් වරුවේ පැළ සිටුවීම වඩා යෝග්‍යය.

තවාන් පිළියෙල කිරීම

වම්බටු සඳහා හොඳින් හිරුළුය ලැබෙන ස්ථානයක සැකසූ උස් තවාන් සුදුසු වන අතර, බීජ සිටුවීමට පෙර තවාන් පාත්ති පීචානුහරණය කළ යුතුය. 1m පළල, 3m දිග තවාන් පාත්තියක් බටු බීජ 30g සඳහා සෑහේ.

පොහොර යෙදීම

වම්බටු වගාවේ දී බීජ පැළ සිටුවීම සඳහා පිළියෙල කල වලවල්වලට කාබනික පොහොර අවම වශයෙන් දෝතක් (250-300g) පමණවත් යෙදීම කල යුතුය. පැළ සිටුවීමට දින 2කට පෙර, මූලික පොහොර ලෙස යෙදිය යුතු රසායනික පොහොර ප්‍රමාණයද වලවල්වලට යොදා පස් සමග කලවම් කරන්න.

පොහොර නිර්දේශය

යෙදිය යුතු කාලය	යුරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් මල් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	75	325	85
සති 4 දී	75	-	-
සති 8 දී	75	-	85
සති 12 දී	75	-	-

ජල සම්පාදනය

වියළි කලාපයේ වර්ෂා ජලයෙන් ද වියළි කාලගුණයක් ඇතිවිට පස වියළී යාමට නොදී සුදුසු දින පරතරයකින් ජලය සම්පාදනය කරන්න. අධික ලෙස ජල සම්පාදනය වගාවට යෝග්‍ය නොවේ. සෑම පොහොර යෙදීමක් සමගම ජල සම්පාදනය කරන්න.

වල් පැළෑටි පාලනය

වගාව ස්ථාපනය කර අස්වැන්න නෙලන තෙක් (විශේෂයෙන් මුල් සති 2 තුල,මල් පිපීම,ගෙඩි හට ගැනීම) හා සෑම මතුපිට පොහොර යෙදීමකට පෙර වල් මර්ධනය කළ යුතුයි.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - දියමලන් කෂම, ඇන්ත්‍රැක්නෝස්, ෆොමොප්සිස් අංගමාරය, පාදස්ථ කුණු වීම,
බැක්ටීරියා හිටු මැරීම, කුඩා පත්‍ර රෝගය

පළිබෝධ - කරටි හා ගෙඩි විදින පණුවා, කොළ හකුලන දූලඹුවා, පත්‍ර කීඩනවා, මයිටා හානිය

අස්වැන්න නෙලීම

පැළ සිටුවා සති 10 - 12 අතර දී පළමු අස්වැන්න හා ඉන් පසු දින 7කට වරක් නෙලා ගත හැකිය.

අස්වැන්න

අස්වැන්න 15 - 18t/ha.

රාඛු
Raphanus sativus
Family-Brassicaceae

හැඳින්වීම

බටහිර ආසියාතික හා යුරෝපීය සම්බවයක් ඇත. ඇස්කෝබ්ක් අමලය, ෆෝලික් අමලය හා පොට්ෂියම් බහුල ඵලවලුවකි. මෙහි ශක්තිය 20kcal / 100g

දේශගුණික අවශ්‍යතා

සියළුම කෘෂි දේශගුණික කලාපවල රාඛු වගාකළ හැකිය.

පස

හොඳින් ජලය බැසයන pH අගය 6.0 - 7.5 අතර වූ පසක් වගාව සඳහා වඩාත් සුදුසුය.

වගා කල යුතු කාලය

හොඳින් හිරුළු ලැබෙන තත්ත්ව යටතේ වසර පුරාම වගා කළ හැක.

හිරිදේශන ප්‍රභේද

ෂ්‍රැන් බෝල රාඛු

සුදු පැහැති අල හිපදවයි. පත්‍ර කණ්ඩිකාවලට බෙදී ඇති අතර මැද භාරටිය ප්‍රදේශයේ ඉඩ සහිතය. දින 45 - 55 දී අස්වැන්න නෙලාගත හැකිය. මැදුරට හා උඩුරට ප්‍රදේශවලට වඩා සුදුසුය.

බ්‍රැන් රාඛු

සුදු පැහැති තර්කු හැඩැති අල හටගනී. පත්‍ර බෙදී හෝ ඉඩ සහිත ස්වභාවයක් හෝ නැත. දින 45-50 දී අස්වැන්න නෙලා ගත හැකිය. පහතරට ප්‍රදේශ සඳහා වඩා සුදුසුය.

බීජ අවශ්‍යතාවය

5 kg / ha

පරතරය

පේලි අතර 25 - 30 cm, පැළ අතර 10 cm

කේන්ද්‍ර සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

30 - 40cm පමණ ගැඹුරට පස පෙරළා හොඳින් කරට පොඩිකර උස් පාත්ති සකසා කාබනික පොහොර පස සමඟ කළවම් කරන්න. බීජ පේලි දිගේ සිටුවන්න. පැළවි සතියකින් පමණ වැඩි පැළ උදුරා දමන්න. මල් හට ගැනීම වළක්වා ගැනීම සඳහා උඩුරට ප්‍රදේශවල රාඛු මාර්තු - මැයි සහ අගෝස්තු - ඔක්තෝබර් කාලවල වගා කිරීම සුදුසුය.

ජල සම්පාදනය

මුල් දින 4 - 5 දී දිනපතා ද ඉන්පසුව සෑම දින 3 - 4 වරක් බැගින් ද ජලය සපයන්න.

වල් පැලෑටි පාලනය

එක් වරක් අතින් වල් ගැලවීම ප්‍රමාණවත්ය. උඩරට ප්‍රදේශ වල සති 4 දී හා වෙනත් ප්‍රදේශ වල සති 02 දී පමණ වල් පාලනය සිදු කරන්න.

පොහොර යෙදීම

හොඳින් දිරිස කාබනික පොහොර 10t/ha වන සේ පසට මිශ්‍ර කරන්න.

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර (සිටුවීමට දින 2 පෙර)	85	110	65
සති 3 දී	85	-	65

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - බරවා පාද රෝගය

පළිබෝධ - පත්‍ර කන දළඹුවා, පත්‍ර කනින්නා, කියත් පණුවා

අස්වනු නෙලීම හා සැකසීම

නියමිත දින ගණනට පැමිණි විට අස්වනු නෙලන්න. අල වල ප්‍රමාණය අනුව අස්වැන්න ශ්‍රේණි කරන්න. වාතාශ්‍රය හොඳින් ලැබෙන සේ කුඩා වල අසුරා වෙළෙඳපොළට යවන්න.

අස්වැන්න

ප්පන් බෝල - 40 - 50 t/ha

බිරළු - 20 - 30 t/ha

කැරට්
Daucus carota
Family - Umbelliferae

හැඳින්වීම

සංචිත මුදුන් මූල ආහාර පිණිස භාවිතා කෙරෙන අතර විටමින් A වලින් පොහොසත් වේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මුහුදු මට්ටමේ සිට 1300m ට වඩා හා උෂ්ණත්වය 15 - 20 °C පවතින ප්‍රදේශ සුදුසු වේ. 1300m වඩා පහළ හා මධ්‍යම ප්‍රදේශවල වගා කල හැකි සමහර කැරට් ප්‍රභේද පවතී.

පස

කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුලව අඩංගු වැලි ලෝම පසක් වඩාත් යෝග්‍ය වේ. සැමවිටම ගල් බොරළුවලින් තොර පසක් වීම වඩාත් සුදුසුය. රතු කහ පොඩිසොලික් පස්වල හොඳින් වගා කල හැකිය.

වගා කළ යුතු කාලය

කැරට් බීජ එකවරම පාත්තිවල වැපිරිය යුතුය. උඩරට දි වසර පුරාමත් පහතරට දි යල හා මහ කන්නයේත් වගා කරයි.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

දෙමුහුම් නොවන ප්‍රභේද

නිව් කුණේඩා (මාස 3 - 3½)

සිලින්ඩරාකාර හැඩයක් ඇති අල තද තැඹිලි පැහැයක් ගනී. උඩරට ප්‍රදේශයේ ගොවීන් අතර වඩාත් පහසුය ප්‍රභේදය වේ. උඩරට මෙන්ම පහතරට ප්‍රදේශ වල වගා කළ හැක.

ලංකා කැරට් (මාස 2½ - 3)

බීජ දේශීයව නිෂ්පාදනය කල හැකි වර්ගයකි. අධික වර්ෂා කාලයේ දී පවා හොඳින් වගා කල හැක. පූර්ව අංගමාරයට ප්‍රතිරෝධී වේ. කෝණාකාර හැඩයක් ඇත. කහ පාටට හුරු තැඹිලි පැහැයක් ගනී.

දෙමුහුම් ප්‍රභේද (මාස 3 - 3½)

ටෙරාකොටා, මැග්මා, හර්කියුලිස් (අලවල හැඩය සහ පැහැය නිව් කුරෝඩා වලට සමානයයි), ෆයර්වේජ්, ටී.ආර්.අයි. 083 , සී.ආර්.එස්.042 , රේසර්, රෙක්ස්

බීජ අවශ්‍යතාවය

4 kg /ha

පරතරය

25 x 5 cm

කෙෂ්ත්‍රය සකස් කිරීම

20 x 30 cm ගැඹුරට සි සෑමෙන් හෝ කෙටීමෙන් පසු පස සකස් කර ගන්න. 1m පමණ පළල පාත්ති සකසා ගන්න. පාත්ති මත බීජ කුඩා බැවින් කෙෂ්ත්‍රයේ කෙලින්ම වැපිරීම සිදු කල යුතුය.

පැළ තුනි කිරීම

බීජ පැළවී සති 3 - 4 කින් පැළ තුනි කිරීම අවශ්‍ය වන අතර සති 8 දී නියමිත පරතරයට පැළ තුනි කල යුතුයි.

පොහොර යෙදීම

පාත්ති සකසා ගන්නා අවස්ථාවේදී කාබනික පොහොර 5 - 10 t/ha ක් පමණ යොදන්න.

රසායනික පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	-	270	-
සති 3 දී	55	-	43
සති 6 දී	82.5	-	63.5
සති 8 දී	82.5	-	63.5
සති 9 දී	110	-	85

ජල සම්පාදනය

ජල අවශ්‍යතාවය බෝගය වර්ධනය අනුව වෙනස් වේ. වගා කාලය පුරාම හොඳ ජල සැපයුමක් ලබා දීම සුදුසු වේ. පස විටින් විට තෙත් වීමට හා තදින් වියළීමට භාජනය වීමෙන් කැරටි අල පැළී යාම දැකිය හැකිය. අධික තෙතමනය නිසා අල කුණුවීම සිදුවේ.

වල් පැලෑටි පාලනය

අතින් වල් හෙලීම හෝ වල් නාශක භාවිතා කිරීම මෙන්ම මතුපිට පොහොර යෙදීමට කලින් වල් හෙලීම කළ යුතුය.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - පත්‍ර අංගමාරය, බැක්ටීරියා මෘදු කුණු වීම, කබල රෝගය
- පළිබෝධ - මූල ගැටීම් වටපණුවා, කියත් පණුවා

අස්වනු හෙලීම

දින 85 - 100 පමණ වන විට අස්වනු හෙලාගත හැකිය

අස්වැන්න

- දෙමුහුම් නොවන ප්‍රභේද වල අස්වැන්න - 30 - 35 mt/ha
- දෙමුහුම් ප්‍රභේද වල අස්වැන්න - 55 - 60 mt/ha

බීට් රූට්
Beta vulgaris
Family - Beta vulgaris

හැඳින්වීම

තන්තු ප්‍රතිශතය ඉහල බෝග කාණ්ඩයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

ශීත හා උෂ්ණ දේශගුණික තත්ත්ව දෙකටම හොඳින් අනුවර්තනය වූ බෝගයකි. එහිසා සියළුම කෘෂි දේශගුණික කලාපවල සාර්ථකව බීට් වගා කල හැකිය.

වගා කල යුතු කාලය

පස

හොඳින් ජලය බැසයන, කාබනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු, පී.එච්. අගය 6.3 - 7.3 පමණ වූ පස යෝග්‍ය වේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ක්‍රිමියන් ග්ලෝබ් (දැමුණුම් නොවන)

බීට් අලය බාහිරව රතු දම් පැහැතිවන අතර ඇතුළතින් තද රතු දම් පැහැති අලයේ මැද කොටස ලා රතු පාට වේ. පැළ සිටුවා දින 70 - 90 දී අස්වනු හෙලාගත හැක.

ෂෙඩ් එස් (දැමුණුම්), ෂෙඩ් ඊගල් (දැමුණුම්), ලීබ් එච්.ටී. 1505 (දැමුණුම්)

මෙම ප්‍රභේද 3 හි අස්වැන්න පැළ සිටුවා දින 70 - 80 දී හෙලාගත හැකිය.

බීජ අවශ්‍යතාවය

5 - 6 kg / ha

පරතරය

වියලි කලාපයේ - 30 x 10 cm

උඩරට ප්‍රදේශ - 30 x 15 cm

කෙෂ්ත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

20 - 30cm ගැඹුරට පස පෙරළා 1m පමණ පළල, 20cm පමණ උස පාත්ති සකසා ගන්න. කාබනික පොහොර 10t / ha පමණ දමා පසට කළවම් කරන්න.

තවාන් පිළියෙල කිරීම

බීට් පෙරළා 1m පළල හා 20cm පමණ උස පාත්ති සකසා ගන්න. පාත්තිවලට හොඳින් දිරාපත් වූ කාබනික පොහොර දමා පස සමඟ මිශ්‍ර කරන්න. තවාන් පාත්ති ජීවානුහරණය කර 10cm පරතරය සහිත පේලි දිගේ බීජ සිටුවන්න. කෙෂ්ත්‍රයේ සකසාගත් පාත්තිවල එකවරම බීජ සිටුවීම ද කළ හැකිය.

තවාන් පැළ සිටුවීම

පැළ සිටුවීමට දින 2 කට පමණ පෙර නිර්දේශිත මූලික රසායනික පොහොර යොදා හොඳින් පස් සමඟ කවලම් කරන්න. සිටුවීමට සුදුසු අවස්ථාවේ වූ පැළ ප්‍රවේශමෙන් ගලවා පත්‍රවල කෙළවර ප්‍රදේශයෙන් කපා

මුදුන් මුල ද තරමක් කපා දමා මුදුන් මුල නොනැමෙන ලෙස පාත්තිවල සිටුවා ගන්න.

*හිරු එළිය අඩු වර්ෂාව වැඩි කාලයේ දී බිටි පත්‍ර රතු පැහැ වී වර්ධනය අඩුවීම සිදු වේ.මෙය රෝගී තත්ත්වයක් නොවන අතර මෙම තත්ත්ව මඟ හරවා වගා කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

පොහොර යෙදීම

බීජ පැල වී සති 2 ක් ගත වූ පසු තවානට යූරියා හා මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් 5g/5m² (1g/m²) සේ යොදන්න

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	165	270	125
සිටුවා සති 04 කට පසු	165	-	125

ජල සම්පාදනය

පසෙහි තෙතමනය සැලකිල්ලට ගනිමින් දින 3-4 වරක් බැගින් ජලය සපයන්න.

වල් පැළෑටි පාලනය

පැළ සිටුවා සති 2 දී ද මතුපිට පොහොර යෙදීමට පෙර ද වල් පැළ ඉවත් කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - දියමලන්කෑම, සර්කස්පෝරා පත්‍ර පුළුලි රෝගය, අල කබොළි රෝගය, යුසේරියම් කුණුවීම

පළිබෝධ - කියත් පණුවා

අස්වැන්න නෙලීම හා සැකසීම

පැළ සිටුවා දින 70 - 90 දී අස්වැන්න නෙලාගත හැකිය.අල ගැලවීමෙන් පසුව අවශ්‍යතාවය මත මේරූ පත්‍ර පමණක් ඉවත් කර සම්පූර්ණයෙන්ම කපා වෙළෙඳපොලට ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

අස්වැන්න

දෙමුහුම් නොවන - 12 - 15 mt/ha

දෙමුහුම් - 16 - 18 mt/ha

ලික්ස්
Allium ampeloprasum cv porrum
Family - Alliaceae

හැඳින්වීම

ලුණු කුලයටම අයත් නමුත් ප්‍රධාන වෙනස වන්නේ එහි බල්බ නොසෑදීමයි. ලුණු සඳහා ආදේශනයක් ලෙසද ලික්ස් භාවිතා කළ හැක.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

සිසිල් කාලගුණික තත්ත්ව යටතේ මෙම බෝගය හොඳින් වර්ධනය වේ. මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 1000 -2000 පමණ උස්වූ ප්‍රදේශ දක්වා වගා කළ හැකිය. උෂ්ණත්වය 18°C - 21°C , රාත්‍රී කාලයේ උෂ්ණත්වය යෝග්‍ය වේ. වාර්ෂික වර්ෂාපතනය 2500 -5000 mm ක් ලැබෙන ඕනෑම ප්‍රදේශයක වගා කළ හැක.

පස

කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුලව අඩංගුවන සැහැල්ලු වයනයක් ඇති, ජලවහනය හොඳින් සිදුවන සාරවත් පස් බෝගය සඳහා වඩාත් සුදුසුය. පසෙහි නිබිය යුතු යෝග්‍යතම pH අගය 5.6 - 7.5 වේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ලාෂ් ලෝග් ෂබ්

පත්‍ර පටුය, දිගුය, සෘජුව පිහිටා ඇත. තද නිල් කොළ පැහැතිය. කඳ ලා කොළ සුදු පැහැතිය.

බීජ අවශ්‍යතාවය

3750 g/ha

පරතරය

නිරෝගී පැළ 15 x 10 cm වනසේ එක් ස්ථානයක එක පැළය බැගින්

තවාන් පිළියෙල කිරීම

බීම පෙරළා සියුම්ව පස සකසා 3m ක් දිග, 1m පළල 20cm පමණ උස පාත්ති සාදාගන්න. (1ha සඳහා මෙවැනි පාත්ති 200 - 225 පමණ අවශ්‍ය වේ. pH අගය 5.5 ට වඩා අඩු වූ විට දී නිර්දේශිත අන්දමට පසට හුණු යොදන්න. (pH 4.9 වන විට 1200kg/ha). හුණු යෙදීම කළ යුත්තේ බීජ වැපිරීමට සති 03 කට පමණ පෙරදීය.

කෛත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

30 - 40cm ගැඹුරට පස පෙරළා හොඳින් කැට පොඩිකර ටොන් 10 - 20/ha කාබනික ද්‍රව්‍ය පසට යොදන්න. pH අගය 5 වඩා අඩු නම් නිර්දේශිත අළුහුණු ප්‍රමාණය පසට යොදන්න. 1m හා පහසු දිගකින් යුත් පාත්ති සකසා ගන්න. (1ha සඳහා මෙවැනි පාත්ති 2750 අවශ්‍ය වේ)

තවාන් දැමිය යුතු කාලය

උඩරට තෙත් කළාපය - වසර පුරාම සහ උඩරට අතරමැදි කළාපය - ඔක්තෝබර්, නොවැම්බර්

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූරයා (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් (කි.ග්‍රෑ./හෙක්.)
මූලික පොහොර	85	275	50
සති 4 දී	85	-	-
සති 8 දී	85	-	50
සති 12 දී	85	-	-
සති 16 දී	85	-	50

වල් පැළෑටි පාලනය

සති 2 දී වැඩි ඇති වල් පැළ ගලවා, අනතුරුව සෑම පොහොර යෙදීමකට පෙර වල් පැළ ඉවත් කරන්න. පොහොර යොදන සෑම අවස්ථාවකම ගස් අසලට පස් එකතු කරන්න.

ජල සම්පාදනය

පැළ සිටුවා දින 4 පමණ තෙක් දිනපතා වගාවට ජලය සපයන්න. අවශ්‍යතාව මත දින 3 - 4 වරක් බැගින් ජලය සපයන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - දම් පුල්ලි රෝගය, අග්‍රස්ථ වියළීම, පාදස්ථ කුණුවීම
පළිබෝධ - පත්‍ර කනින්නා, මුල් කන පණුවා, කියත් පණුවා

මිශ්‍ර වගාවක් ලෙස

නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ බීට්, කැරට්, සලාද වැනි බෝග සමඟ මිශ්‍ර වගාවක් ලෙස ලික්ස් වගා කල හැක.

අස්වනු හෙලීම

පැළ සිටුවා සති 16 - 18 (කඳේ විෂ්කම්භය 2.5cm කඳ කොටසේ උස 10 - 15cm) දී පමණ අස්වනු හෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

අස්වැන්න

20 - 25 t/ha

කරවිල
Momordica charantia
Family - Cucurbitaceae

හැඳින්වීම

කරවිල අප රටෙහි ඉතා ජනප්‍රිය එළවළුවකි. එහි පවතින ඖෂධීය ගුණ නිසා කරවිල ආහාරයට ගැනීම පිළිබඳව මෑතක සිට විශේෂ උනන්දුවක් ඇති වී තිබේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මුහුදු මට්ටමේ සිට 1200 m පමණ උස් වූ ප්‍රදේශ දක්වා මෙය සාර්ථකව වගාකළ හැකිය. බීජ පැළවීමට 28°C - 30°C ශාක වර්ධනයට 28°C - 30°C උෂ්ණත්වයක් පැවතීම යෝග්‍ය වේ.

පස

කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුල, හොඳින් ජලය බැසයන පස් වඩා සුදුසුය පසෙහි නිබිය යුතු pH අගය 5.5 - 7.5 කි.

වගා කළ යුතු කාලය

මහ - ඔක්තෝම්බර් - නොවැම්බර්

යල - අප්‍රේල් - මැයි

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ඵඵ.ඛී. 43

මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ ලා කොළ පැහැති කරල් මතුපිට දුන් වැනි හෙරැම් පිහිටා ඇත.

නිත්තවේලි යුදු

තරමක් විශාල කරල් සුදු-කොළ පැහැතිය. කරල් මතුපිට දිග අතට අඛණ්ඩව විහිදුන හෙරැම් ඇත.

මාතලේ ශ්‍රීන්

එලය මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ තද කොළ පැහැතිය. කරලේ මතුපිට අඛණ්ඩ දාර සහිත වේ.

HORDI M-15 (නිරෝගි)

නව දෙමුහුම් ප්‍රභේදයකි. ලා කොළ පැහැති ය. කරලේ දිග 30 cm පමණ වේ. කරල් මතුපිට අඛණ්ඩ සුමට දාර සහිතයි.

බීජ අවශ්‍යතාවය

6 Kg/ha කි.

පරතරය

1.5m x 1m කි.

සෞඛ්‍ය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

20 - 30 cm පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා කැට පොඩිකර ගන්න. 30 x 30 x 30 cm ප්‍රමාණයේ වලවල් නිසි පරතරයට සකසා දිරාපත් වූ කාබනික පොහොර හා මතුපිට පස් වලින් පුරවන්න. එක් වලක බීජ 3 බැගින් සෙ.මී. 2 - 3 ගැඹුරින් සිටවන්න. බීජ පැළවී සති 2 ගතවූ පසු එක් වලක පැළ 2 බැගින් ඉතිරිකර ඉතිරි පැළය ගලවා දමන්න. බීජ සිටුවීමට පෙර රැයක් ජලයේ පෙඟවීමෙන් ප්‍රරෝහණය ඉක්මන් වේ. මෙයට අමතරව කුඩා පොලිතින් බඳුන්වල බීජ සිටුවා සකසා ගන්නා පැළ සිටුවීම ද කළ හැකිය. මෙමගින් අයහපත් කාලගුණික තත්ත්ව යටතේ බීජ සිටුවීමෙන් සිදුවිය හැකි හානි වලකී.

වැල් පුහුණු කිරීම

බීජ සිටුවා සති 3 පමණ ගතවූ පසුව මීටර් 2 පමණ උස ශක්තිමත් මැස්සක් (පන්දුලමක්) වෙත වැල් යොමු කරන්න. පන්දුලමට පහළින් වැලෙහි හට ගන්නා පාර්ශවික අංකුර කපා දමන්න.

පොහොර යෙදීම

වලවල් සැකසීමේදී යෙදූ කාබනික පොහොරවලට අමතරව පහත සඳහන් අන්දමට රසායනික පොහොර ද වගාවට යොදන්න.

යෙදිය යුතු කාලය	ශූර්ශා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	75	200	60
පැළ මතු වී සති 4 පසු	75	-	60
පැළ මතු වී සති 8 පසු	75	-	60

ජල සම්පාදනය

වගාවට ප්‍රමාණවත් වන පරිදි පසෙහි තෙතමනය නිසි ලෙස පවත්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය අවස්ථා වල දී ජල සම්පාදනය කරන්න. පසෙහි අනවශ්‍ය පරිදි ජලය එක් රැස්වීම වගාවට අහිතකරය. විශේෂ කාලවලදී වැල් අවට වසුනක් යෙදීමෙන් පස ඉක්මනින් විශුලී යාම වළකී.

වල් පැළෑටි පාලනය

පැළ කුඩා කාලයේදී වලවල් අසල වල් පැළ උදුරා දමන්න. වගාවේ පසු කාලයේදී මුල් වලට හානි නොවන පරිදි වල් පැළ උදුළු ගා ඉවත් කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - යටිපුස් රෝගය, පිටි පුස් රෝගය, විවිත්‍ර වෛරස් රෝගය
- පළිබෝධ - ඉල් මැස්සා, ගඬු මැස්සා

අස්වැන්න නෙලීම හා සැකසීම

හොඳින් වැඩි මෝරා ඇති අවස්ථාවේ කරල් නෙලාගන්න. වගාවට දින 60 - 75 වූ විට පළමු අස්වැන්න ලැබේ. දින 4 කට වරක් පමණ අස්වනු වාර 10-14 නෙලා ගත හැකිය.

අස්වැන්න

20,000 kg/ha

පතෝල
Trichosanthes cucumerina
Family - Cucurbitaceae

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලාංකිකයන් අතර ජනප්‍රිය එළවළු බෝගයක් වන පතෝල සම්භවය වී ඇත්තේ නිවර්තන ආසියාවේය. මාතලේ, නුවර, රත්නපුරය, හම්බන්තොට, කුරුණෑගල වැනි දිස්ත්‍රික්කවල විශාල වශයෙන් මෙම බෝගය වගාවේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

උණුසුම් දේශගුණික තත්ත්ව ප්‍රියකරන බෝගයකි. මුහුදු මට්ටමේ සිට 500m පමණ උසක් දක්වා වූ ප්‍රදේශවල මෙය සාර්ථකව වගාකළ හැකිය. වියළි කලාපයේ යල් කන්නයේදී ද තෙත් කලාපයේ වසර පුරාම ද පතෝල වගා කළ හැකිය. කෙසේ වුවද තද වර්ෂා කාල මඟහැර වගා කිරීමෙන් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකිය.

පස

කාබනික ද්‍රව්‍ය මැහවින් අඩංගු හොඳින් ජලය බැසයන පසක් වගාව සඳහා වඩා සුදුසුය. පසෙහි නිඛිය යුතු pH අගය 5.5 - 7.5 පමණ වේ.

වගා කල යුතු කාලය

යල - අප්‍රේල් - මැයි

මහ - ඔක්තෝබර් - නොවැම්බර්

නිර්දේශ ප්‍රභේද

වී.ඒ. 2

මීටරයකට වඩා දිග කරල් අළු සුදු පාටය. මේරීමත් සමඟ කරල්වල තද කොළ පාට ඉරි ඇති වේ.

ඵම්.අයි. (කෙටි)

අළු සුදු පැහැති කරල 1/2 m පමණ දිගය.

නිත්තවේලි

කරලක දිග 3/4 m පමණ වේ. මාංසල බැවින් වැඩි මෙම කරල් අළු සුදු පාටය. මේරීමත් සමඟ කරලේ සුදු පැහැති ඉරි ඇතිවේ.

බීජ අවශ්‍යතාවය

4 Kg/ha කි.

පරතරය

1.5 x 1.5 m කි.

කෛත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

ඉඩම හොඳින් සි සා කරට පොඩි කර ගන්න. නියමිත පරතරයට 30x30x30 cm ප්‍රමාණයේ වලවල් සකසා ගන්න. දිරාපත් වූ කාබනික ද්‍රව්‍ය සහ මතුපිට පස් මිශ්‍රකර වල පුරවාගන්න. සකසාගත් වලෙහි එකිනෙකට තරමක් දුරින් බීජ 3 පමණ 2 - 3 cm පමණ ගැඹුරින් සිටුවා හොඳින් ජලය සපයන්න. දින 5 - 8 දී බීජ පුරෝහනය වේ.

පැල තුනි කිරීම

සිටුවා සති දෙකකට පසු එක් වලක නිරෝගී පැල 2ක් ඉතිරි වන සේ අනෙක් පැල ගලවා ඉවත් කරන්න.

වැල් පුහුණු කිරීම

මීටර් 2 පමණ උස ශක්තිමත් පන්දලමකට වැල් යොමු කරන්න. පන්දලමට පහතින් වැලෙහි ප්‍රධාන කඳෙන් හටගන්නා පාර්ශ්වික අතු ඉවත් කරන්න.

පොහොර යෙදීම

පහත සඳහන් අන්දමට රසායනික පොහොර යොදා වගාවෙන් වැඩි අස්වැන්නක් ලබා ගන්න.

යෙදිය යුතු කාලය	යුරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	75	195	60
පැළ මතු වී සති 4	75	-	60
පැළ මතු වී සති 8	75	-	60

වල් පැළෑටි පාලනය

බෝගයේ මුල් අවස්ථාවේ දී වල්පැළ පාලනය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වන්න. වැල් හොඳින් වැඩි මැස්ස ආවරණය කරගත් පසුව වල් පැළෑටි පාලනය එතරම් ගැටළුවක් නොවේ.

ජල සම්පාදනය

බීජ පුරෝහනය වන තෙක් දිනපතාම පාහේ ජලය සපයන්න. ඉන්පසුව අවශ්‍යතාවය අනුව වරින් වර ජලය සපයන්න. වැල් වටා වසුනක් යෙදීමෙන් වියළි කාලගුණික තත්ත්ව පවතින විට පස වියළී යාම අඩුකර ගත හැකිය.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - යටිපුස් රෝගය, පිටි පුස් රෝගය, මෘදු කුණුවීම, විචිත්‍ර වෛරසය.
- පළිබෝධ - ඉල් මැස්සා, අවුලකපොරා කුරුමිණියා, හබල්පාදු මකුණා, එපිලැක්නා කුරුමිණියා, මූල ගැටිති වටපණු හානිය

අස්වනු නෙලීම හා සැකසීම

සිටුවා දින 60 - 75 දී අස්වනු නෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය. දින 4 කට වරක් පමණ අස්වනු නෙලාගත හැකිය. නෙලා ගත් කරල් වලට හානි වීම වලකා ගැනීම සඳහා ලණු පැඳුරු හෝ පොල් අතු වලින් ආවරණය කර මිටි බඳින්න. හොඳින් පරිහරණය කරන ලද කරල් දින 7 - 10 පමණ කාලයක් ගුණාත්මය පහත නොවැටී තබා ගත හැකිය. ගබඩා කාලය සති 2 ක් පමණ තබා ගැනීම සඳහා 16 °C උෂ්ණත්වයක් ද Rh 85 - 90% තත්ත්වය යටතේ ගබඩා කළ යුතුය.

අස්වැන්න

20,000 kg/ha

වැටකොළ
Luffa acutangula
Family - Cucurbitaceae

හැඳින්වීම

මෙහි ප්‍රතිඔක්සිකාරක බණිප්,විටමින් A, විටමින් B5 ආහාරමය තත්තතු අඩංගු එළවලුවකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

උෂ්ණ දේශගුණික තත්ත්ව ප්‍රියකරන බෝගයකි. මුහුදු මට්ටමේ සිට 500 m පමණ උස් වූ ප්‍රදේශ දක්වා සාර්ථකව වගාකළ හැකිය. තද වර්ෂාව සහිත කාලගුණික තත්ත්ව වගාවට හිතකර නොවේ.

පස

ඉතා හොඳින් ජලය බැස යන කාබනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු වැලි ලෝම පසක් වගාවට වඩා සුදුසුය. පසෙහි pH අගය 5.5 - 7.5 පමණ වීම යෝග්‍ය වේ.

වගා කල යුතු කාලය

තෙත් කලාපයේ වසර පුරාම ද වියළි කලාපයේ මහ කන්නයේ දී ද යල කන්නයේ ජල සම්පාදනය යටතේ වියළි කලාපීය ප්‍රදේශවල කෙසේ වුවද තද වර්ෂාව සහිත කාලගුණික තත්ත්ව පවතින කාල සීමාවන් මගහරවා වගාකළ යුතුය.

තිර්දේශිත ප්‍රභේද

චූල්.ඒ. 33

අඳුරු තද කොළ පැහැති දිගටි කරල් හටගන්නා ප්‍රභේදයකි.පලමු අස්වැන්න දින 60 - 70 දී ලබා ගත හැක. අස්වැන්න 20 t/ha

ඇර්

30cm පමණ දිගකින් යුත් කොළ පැහැති කරල් හටගනී. පලමු අස්වැන්න දින 60 - 70 දී ලබා ගත හැක. අස්වැන්න 8t/ha

ගන්තොරුව ඇර්

කරල් දිගටි, ලා කොල පැහැතිය. අස්වැන්න 30t/ha.

බීජ අවශ්‍යතාවය

3 kg/ha

පරතරය

1.5 x 1.5 m

කේන්ද්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

30 cm පමණ ගැඹුරට බිම පෙරළා කරට පොඩි කර 30 x 30 x 30 cm ප්‍රමාණයේ වලවල් නියමිත පරතරයට සකසා ගන්න. වගාව තුළ අනවශ්‍ය පරිදි ජලය රඳා සිටීම වළකා ගැනීම සඳහා ගැඹුරු කානු කිහිපයක් ද සකස් කර ගන්න.බීජ පැය 24 ක් පමණ ජලය පොගවා එක් වලක එකිනෙකට තරමක් දුරින් බීජ 3 - 4 ක් පමණ සිටුවන්න.හොඳින් ජලය සපයන්න.

පැළ තුනි කිරීම

බීජ පැළවී සති 2 පමණ ගතවූ පසුව එක් ස්ථානයක පැළ 2 පමණක් ඉතිරිකර සෙසු පැළ ගලවා දමන්න.

වැල් පුහුණු කිරීම

මීටර් 2 පමණ උස පන්දුලමකට වැල් යොමු කරන්න. වැලෙහි ප්‍රධාන කඳෙන් හට ගන්නා පාර්ශවික අංකුර ඉවත් කරන්න.

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	75	195	60
පැළ මතුවී සති 4 පසු	75	-	60
පැළ මතුවී සති 8 පසු	75	-	60

වල් පැළෑටි පාලනය

වැටකොළුවලට ඇත්තේ නොගැඹුරු මූල පද්ධතියකි. එනිසා වල් පැළෑටි පාලනය කිරීමේදී මුල්වලට හානි නොවන පරිදි කටයුතු කිරීමට වග බලා ගන්න.

ජල සම්පාදනය

බීජ පුරෝහණය වන තෙක් කාලගුණික තත්ත්ව වලට අනුකූලව ජලය දිනපතා යොදන්න. ඉන්පසු පසෙහි තෙතමනයට අනුකූලව ජල සම්පාදනය කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - යටි පුස් රෝගය, පිටි පුස් රෝගය
- පළිබෝධ - ඉල් මැස්සා, අවුලකපෝරා කෘමියා

අස්වැන්න හෙලීම හා සැකසීම

මේරීමට ප්‍රථම කරල් හෙලාගන්න. බෝගයේ වයස දින 60-70 දී පළමු අස්වැන්න ලබා ගත හැකිය. ඉන්පසු දින 4 පමණ වරක් බැගින් මාස 1 1/2 - 2 පමණ කාලයක් තුළදී අස්වනු වාර 10-15 පමණ හෙලා ගැනීමට හැක. හොඳින් වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි කුඩාවල අසුරන්න.

අස්වැන්න

20-30 t/ha

පිපිකද්දා
Cucumis sativus
Family - Cucurbitaceae

හැඳින්වීම

විටමින් B හා C වලින් පොහොසත් සිසිල් එළවළුවකි. 96% පමණ ඇත්තේ ජලයයි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මුහුදු මට්ටමේ සිට 1000m පමණ උස වූ ප්‍රදේශ දක්වා වගා කල හැකිය. උෂ්ණ පරිසර තත්ත්ව ප්‍රිය කරන බෝගයකි. 30 °C උෂ්ණත්වයෙන් තිබීම වැදගත්ය.

පස

කාබනික ද්‍රව්‍ය මෑතවත් අඩංගු හොඳින් ජලවහනය වන පස වගාව සඳහා සුදුසුය. pH අගය 5.5 - 7.5 වේ. පසෙහි දිගු කාලයක් ජලය රඳා පැවතීමේ තත්ත්වයට බෝගය ඉතා සංවේදීය.

වගාකලයුතු කාලය

තෙත් කලාපයේ වසර පුරාමද, වියළි කලාපයේ මහ කන්නයේ ඔක්තෝබර් - නොවැම්බර් මාස වලද, යල කන්නයේ මැයි- අප්‍රේල් මාස වලද වගාව ආරම්භ කිරීම සුදුසුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

චල්, වැඩ, 58

ගෙඩිය කහපාටය. කළු පැහැති හෙරමේ ඇත. තරමක් විශාලත්වයක් සහිත ගෙඩි, සිලින්ඩරාකාර හැඩැතිය.

චැච්චියන්

මධ්‍යම විශාලත්වයක් සහිත ගෙඩි දිගැටිය. නොමේරූ අවධියේ තද කොළ හා මේරූ විට දුඹුරු පැහැතිය.

කල්ච්චිය වැඩ්

තරමක් විශාල ගෙඩිය ක්‍රීම් පැහැතිය. මේරූ විට කහ දුඹුරු පැහැතිය.

ෆෝර්බ් ශ්‍රීන්

දෙමුහුම් ප්‍රභේදයකි. සාමාන්‍ය විශාලත්වයක් සහිත, සිලින්ඩරාකාර ගෙඩිය කොළ හා කහ පැහැති මිශ්‍ර භාහිර වර්ණයක් ඇත. දිගැටි ඒකාකාර විශ්කම්භයකින් යුක්තය.

ෆන්ෆෝර්බ් වැඩ්

දෙමුහුම් ප්‍රභේදයකි. ක්‍රීම් සුදු පැහැතිය. භාහිර වර්ණයක් ඇත. සාමාන්‍ය විශාලත්වයක් සහිත, සිලින්ඩරාකාර ගෙඩිය ඒකාකාර විශ්කම්භයකින් යුක්තය.

බීජ අවශ්‍යතාවය

1 kg/ha. ග්‍රෑමයකට බීජ 30 - 40 අඩංගු වේ.

පරතරය

1 x 1 m (තනි වගාවක් සඳහා)

බණ්ඩක්කා සමඟ මිශ්‍ර වගාවක් ලෙස 1.2 x 0.9 (එකම වලෙහි බෝග දෙකටම අයත් බෝග සිටුවන්න)

කෙෂ්ත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

ඉඩම හොඳින් සී සා 30 x 30 x 30 cm ප්‍රමාණයේ වලවල් නියමිත පරතරයට සකසන්න. දිරාපත් වූ කාබනික පොහොර 3kg පමණ, මතුපිට පස් සමඟ කළවම්කර වලවල් පුරවා මුදුන් කර ගන්න.(පොලොව මට්ටමේ සිට 10 cm ක් පමණ උසට) එක වලක බීජ 3 - 4 සිටුවන්න.

පැළ තුනි කිරීම

එක වලක පැළ 2 පමණක් ඉතිරිවන ලෙස සති 2 දී වැඩි පැළ ගලවා දමන්න.

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූරයා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	75	200	60
පැළ මතු වී සති 4 පසු	75	-	60
පැළ මතු වී සති 8 පසු	75	-	60

ජල සම්පාදනය

බෝගයට අනවශ්‍ය පරිදි ජලය සැපයීම සුදුසු නැත. පසෙහි තෙතමනය වැඩි වූ විට වැල් හා ගෙඩි කුණු වී යා හැකි බැවින් වගාව යටවන පරිදි ජලය හැරවීම නොකරන්න. වැල පාමුලට අතින් ජලය ලබා දීම හෝ කානු දිගේ වගාවට ජලය ලබා දී සෙමින් පසට උරා ගැනීමට සැලැස්වීම හෝ කරන්න. වගාවේ පිදුරු වැනි වසුනක් යෙදීමෙන් පස වියළියාම අඩුකර ගත හැකිය.

වල් පැලෑටි පාලනය

බෝගය විසින් පොළව වසාගන්නා තෙක් වගාවේ වල් පැළ පාලනය කිරීම පිළිබඳව සැලකිලිමත්වන්න. පිදුරු හෝ වියළි තණකොළ වැනි වසුන් යෙදීමෙන් ද පාලනය කල හැක.

පරාගණය

ප්‍රධාන වශයෙන් මී මැස්සන් සහ අනෙකුත් කෘමි සතුන් මගින් සිදු වේ.පිරිමි මල් හට ගැනීමෙන් පසුව ගෙඩි හට ගන්නා මල් ඇති වේ.වැඩි උෂ්ණත්ව සහ දිගු දිවා කාල පැවතීම මගින් ගෙඩි හටගන්නා මල් ඇති වීම ප්‍රමාද කරයි.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - යටි පුස් රෝගය, පිටිපුස් රෝගය, මෘදු කුණු වීම, ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය,
- පළිබෝධ - අවුලකපෝරා කුරුමිණියා, එපිලැක්නා කුරුමිණියා, ඉල් මැස්සා, රතු මයිටාවන්, කුඩින්නා හා සුදු මැස්සා

අස්වැන්න නෙලීම හා සැකසීම

ගෙඩි කහ පැහැ වී ඇතිවිට නෙලාගන්න.නෙලාගත් ගෙඩිවල ගුණාත්මය අඩු නොවී සතියක් පමණ කාලයක් තබාගත හැකිය.

අස්වැන්න

20,000 - 25,000 kg/ha.

වට්ටක්කා
Cucurbita maxima
Family - Cucurbitaceae

හැඳින්වීම

අඩු වියදමකින් වැඩි ආදායමක් ලබාගත හැකිවීමත්, හොඳින් මේරූ ගෙඩි දිගු කාලයක් සාර්ථකව ගබඩාකරගත හැකිවීමත් විශේෂ ලක්ෂණයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මුහුදු මට්ටමේ සිට 500m දක්වා වූ ප්‍රදේශවල වියළි හා අතරමැදි කලාපයේ වගාකල හැක.

පස

හොඳින් ජලය බැස යන කාබනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු පසක හොඳින් වැවේ. යෝග්‍ය pH පරාසය 5.5 7.5 වේ.

වගාකළයුතු කාලය

බීජ සිටුවීම ,යල කන්නයේදී - මැයි මස දී සහ මහ කන්නයේ - ඔක්තෝබර් මසදී ආරම්භ කිරීම සුදුසු ය.

හිර්දේශිත ප්‍රභේද

ඒ.එන්.කේ. රුහුණු

පිට පොත්ත සහය, මදය කහ පාට ය. ගෙඩි ඒකාකාරී හැඩයකින් යුක්තය. ප්‍රමාණයෙන් කුඩාය. (2 - 2 1/2 kg) කෙටි කාලීන ප්‍රභේදයකි. (මාස 2 - 2 1/2) කෙටි වර්ෂා කාලයක් වගා කිරීමට යෝග්‍යයි. කුඹුරු ඉඩම්වල, කන්න අතර කාලයේ දී වගාවට සුදුසුය. ප්‍රවාහනය කිරීමට ඉතා යෝග්‍ය වේ.

රුහුණු

දිගැටි හැඩති ගෙඩිවල පිටත පොත්ත තද කොළ පැහැතිය. මේරූ විට තැඹිලි කොළ පැහැයක් ගනී. මදය සහකමය. වැල් පැතිරී නොවැඩේ.කෙටි කාලීන ප්‍රභේදයකි.අඩු පරතරයකින් වගා කල හැක.

දේශීය වර්ග

නෙලාගත් ගෙඩිවල ගුණාත්මය අඩු නොවී සතියක් පමණ කාලයක් තබාගත හැකිය.හැඩය හා ප්‍රමාණය විවිධාකාරය, වර්ෂා ජලයෙන් නම්, කන්නයට පමණක් වගාකළ හැකිය. මදයේ පැහැය, කහ සිට තැඹිලි දක්වා වෙනස් වේ.

බීජ අවශ්‍යතාවය

1kg / ha

පරතරය

ඒ.එන්.කේ. රුහුණු - 2.5 x 2.5m

දේශීය වර්ග - 3 x 3m

පද්මා -1.5 x 1.5m

කෙණ්‍යුය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

20-30cm ගැඹුරට, දිග පළල හා ගැඹුර 30cm බැගින් දිරූ කාබනික ද්‍රව්‍ය 5kg එක් වලකට එකතුකර මතුපිට මිශ්‍රණයෙන් පොළොව මට්ටමේ සිට 10cm ක් උසට වල පුරවන්න.ජලය සැපයීමට හැකිනම් රුහුණු වර්ගය ඕනෑම කාලයකද දේශීය වර්ගනම් නියම කන්නයට වගා කිරීම සාර්ථකය.

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශුරයා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	75	200	60
පැළ මතු වී සති 4 පසු	75	-	60
පැළ මතු වී සති 8 පසු	75	-	60

ජල සම්පාදනය

බීජ පැළවී අවසන් වන තෙක් දිනපතා ජලය යොදන්න. පසුව දින 5 - 7 ට වරක් ජලය යෙදීම සෑහේ.

වල් පැළෑටි පාලනය

පැළවී සති 3 කින් වල් හෙලීම කර (අතින් වල් හෙලීම වඩා සුදුසුය) වසුනක් ලෙස පිදුරු යොදන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - යටි පුස් රෝගය, පිටිපුස් රෝගය, මෘදු කුණු වීම, විචිත්‍ර වෛරසය
පළිබෝධ - ඉල් මැස්සා,

අස්වැන්න හෙලීම

ගෙඩි මත පිටිමය ස්වභාවයක් දිස්වන විට හෙලා ගන්න. ඒ.එන්.කේ. රුහුණු - මල් පිපී දින 40 දේශීය වර්ග - මල් පිපී දින 60.

අස්වැන්න

15000 - 25000 kg/hc.

පසු අස්වනු කටයුතු

හොඳින් මෝරා තබන ලද ගෙඩි වියළි ස්ථානයක මාස 6 - 8 ක කාලයක් ගබඩා කර තබාගත හැක.

කැකිරි
Cucumis melo
Family - Cucurbitaceae

හැඳින්වීම

දියවැඩියාව, ගැස්ට්‍රයිටිස්, මූත්‍රා ගල් වැනි ලෙඩ රෝග සුව කරන පෝෂණීය වටිනාකමකින් යුත් බෝගයකි.

දේශගුණික තත්ත්ව

උෂ්ණ පරිසර තත්ත්වයට ප්‍රිය කරන බෝගයකි. 30 - 35°C අතර පරාසයක බෝගය සාර්ථකව වර්ධනය වේ. මුහුදු මට්ටමේ සිට 1000m පමණ උස්වූ ප්‍රදේශ දක්වා වගා කළ හැක. වසර පුරාම වගා කළහැකි බෝගයකි.

පස

පුළුල් පරාසයක පස් වර්ග පවතින ඉඩම්වල වගා කළ හැකි වන අතරම කාබනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු හොඳින් ජලවහනය වන පස වගාව සඳහා වඩාත් සුදුසුය. පසෙහි pH අගය 5.5 - 7.5 අතර වීම සුදුසුය.

වගාකළයුතු කාලය

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව විසින් නිර්දේශ කල ප්‍රභේදයන් නොමැති නමුත් දේශීයව වගා කරන ප්‍රභේද රාශියක් ගොවීන් අතර ප්‍රචලිතය.

බීජ අවශ්‍යතාවය

500g/ha ප්‍රමාණවත්ය. ග්‍රෑමයක බීජ 90 - 100 අඩංගු වේ.

පරතරය

1 x 1m

කෂේත්‍රය සකස් කිරීම හා සිටුවීම

20 - 30cm ගැඹුරට පස පෙරළා තරමක් රළු වයනයක් ඇති වන ලෙස කැට පොඩි කර දිග ,පළල,හා ගැඹුර 30cm බැගින් වන පරිදි වළවල් සකස් කර සැකසූ වළවල් දිරිස කාබනික ද්‍රව්‍ය වැඩි ප්‍රමාණයකින් පුරවා මතුපිට පස සමඟ මිශ්‍ර කර පොළව මට්ටමේ සිට 10cm ක් පමණ උසට වල මුදුන්කර ගන්න.සකසා ගත් වලවල් වල බීජ 3 - 4 පමණ සිටුවා ගන්න. සති 2 දී එක වලක සාර්ථකව වැඩි ඇති පැළ 2ක් පමණක් ඉතිරිවන ලෙස වැඩි පැළ ගලවා දමන්න.

පොහොර යෙදීම

පොහොර කොදුන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	75	200	60
පැළ මතු වී සති 4 පසු	75	-	60
පැළ මතු වී සති 8 පසු	75	-	60

ජල සම්පාදනය

බීජ පැළවන තෙක් දිනපතා ජලය යෙදීම අවශ්‍ය වේ. අවශ්‍යතාවය හා දේශගුණික තත්ත්ව අනුව දින 3 - 4 කට වරක් ජලය යෙදීම ප්‍රමාණවත්. අනවශ්‍ය ජල සම්පාදනය වැළි හා ගෙඩි කුණු වී යාමට හේතු විය හැකිය.

වල් පැලෑටි පාලනය

වගාව ස්ථාපනය කර මුල් කාලයේදී වල් පැළ පාලනය කිරීම වැදගත් වේ.වසුන් යෙදීම මගින් ද වල් පැළ පාලනය කර ගත හැකි වේ.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - යටිපුස් රෝගය, පිටිපුස් රෝගය, මෘදු කුණු වීමේ රෝගය

පළිබෝධ - ඉල් මැස්සා,අවුලකපෝරා කුරුමිණියා, එපිලැක්නා කුරුමිණියා, කුඩිත්තා,සුදු මැස්සා

අස්වැන්න නෙලීම

ගෙඩි හොඳින් මේරූ විට පිහියක් වැනි ආයුධයකින් නටුව කපා නෙලා ගන්න.

අස්වැන්න

25,000 - 30,000 kg/hc.

තුඹ කරවිල
Momordica dioica ex Roxb. Willd
Family - Cucurbitaceae

හැඳින්වීම

හේන් වගා ආශ්‍රිතව වැවෙන ද්විගෘහී තුඹ කරවිල වැල්වල හටගන්නා බදුර, දුලබ ඵලවළු විශේෂයකි. කරවිල පවුලට අයත් වුවද මේවායෙහි තිත්ත රස නොමැති වීමත්, දියවැඩියාව සහ ආමාශ වර්ණ සුව කිරීමේ හැකියාව තිබෙන ආහාරයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

පහතරට විශලී කලාපය වඩාත් සුදුසුය.

පස

වූර්ණමය නොවන රතු දුඹුරු පස් කාණ්ඩ වල හොඳින් වගා වුව ද කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුල හොඳින් ජලය බැස යන පස්වල සාර්ථකව වගා කිරීමේ හැකියාව ඇත.

වගාකළයුතු කාලය

මහ කන්නයේදී - සැප්තැම්බර් - ඔක්තෝබර් මාස වලදී ද ,යල කන්නයේදී- මාර්තු - අප්‍රේල් මාස වලදී ද බීජ සිටුවීම ආරම්භ කිරීම සුදුසු ය. අමතර ජල පහසුකම් ඇත්නම් මහ කන්නයේ තද වර්ෂාව අවසන් වූ පසු දෙසැම්බර් මස මැද සිට සිටුවීම සුදුසුය. ජල පහසුකම් ඇත්නම් වසරේ ඕනෑම අවස්ථාවක සිටුවීම කළ හැක.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ගෙඩිවල හැඩය අනුව අණ්ඩාකාර, සිලින්ඩරාකාර සහ ගෝලාකාර යන උද්භිද ප්‍රභේද ඇත.

ජායාංගී ප්‍රභේද - තුම්බිකා, ගෝලිකා, විසල්, කේසර, විශ්ම

පුමාංගී ප්‍රභේද - පැරකුම්, වන්ද

කෘත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

20 - 30cm අතර ගැඹුරකට පස පෙරළා කරට පොඩි කර ගන්න. 30x30x30cm ගැඹුර වලවල් සකසා කාබනික පොහොර හා මතුපිට පස් මිශ්‍ර කර පුරවා ගන්න.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය සකස් කර ගැනීම

වැල් කැබලි මුල් ඇද්දවීමෙන් පහසුවෙන් පැළ ලබාගත හැකිය. අග්‍රස්ථයේ කොළ පාටින් යුත් වැල් කැබලි පුරුක් 2-4ක් සිටින සේ කපා එම කැබලි රෝපණ මාධ්‍ය සහිත බදුන්වල සිටුවන්න. අල මඟින් ප්‍රචාරණය කිරීමේ දී පෙර කන්නයේ වැලකින් මාස 4 ක් පමණ පවතින සුප්ත කාලය ගත වූ පසු ඇස් කිහිපයක් සහිත අල ලබා ගන්න.එම අල 40g බර කැබලි වලට කපා තවානක සිටුවන්න.බීජ සිටුවන්නේ නම් පෙර කන්නයේ වගාවකින් ලබා ගත් බීජ සාමාන්‍ය තත්ත්ව යටතේ මාස 9 ක් පමණ ගබඩා කර එක් ස්ථානයක බීජ 4 බැගින් සිටුවා ජායාංගී හා පුමාංගී අනුපාතය 6-10 : 1 පමණ සිටින සේ අනෙකුත් පුමාංගී පැල ඉවත් කරන්න.

බීජ අවශ්‍යතාවය

හෙක්ටයාරයක් සඳහා 6:1 අනුපාතයෙන් නම් නිරෝගී ගැහැණු පැළ 5555 ක් හා පිරිමි පැළ 1111 ක් ද 10:1 අනුපාතයෙන් නම් නිරෝගී ගැහැණු පැළ 6000 ක් හා පිරිමි පැළ 666 ක් අවශ්‍ය වේ. ගෙඩි හට ගැනීමට නම් ජායාංගී සහ පුමාංගී පුෂ්ප දරණ වැල් දෙවර්ගයම අවශ්‍යවේ.

පරතරය

පේලි අතර 1.5m හා පැළ අතර 1m.

වැල් පුහුණු කිරීම

පැළ සිටුවා සති 2 දී පමණ පහුරු ආධාරයෙන් ඉහළට නැගිය හැකි මීටර් 2ක් පමණ උස ආධාරක වලට වැල් යොමු කරන්න.

බීජ සිටුවීම

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	75	200	65
වැල් කප්පාදු කිරීමෙන් පසු	75	200	65
සති 4 - 8 දී	75	-	65

ජල සම්පාදනය

වගාවට ප්‍රමාණවත් වන පරිදි පසෙහි තෙතමනය හිසි ලෙස පවත්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ජල සම්පාදනය කරන්න.

වල් පැලෑටි පාලනය

කුඩා කාලයේදී පැළ අසල වල් පැළ උදුරා දමා පසු කාලයේදී පාදස්ථයට හානි නොවන පරිදි උදළු ගා දමන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - පාදස්ථ කුණුවීම
- පළිබෝධ - එපිලෙක්නා කීටයින්

අස්වනු හෙලීම සහ සැකසීම

බීජ සිටුවූ විට මාස 3 කදී පමණ ද අල හෝ වැල් සිට වූ විට මාස 2 ½ ක දී ද මල් පිපීම ඇරඹේ.වැල් කැබලි රෝපණ ද්‍රව්‍ය සේ යොදා ගන්නා විට මාස 2 ½ වන තුරු ඇති වන මල් ඉවත් කරන්න.පරාගණයෙන් සති 2 - 3 අතර අස්වනු හෙලිය යුතුය.

අස්වැන්න

එක් ජායාංගී වැලකින් වර්ෂයකට 6-8kg දක්වා ගෙඩි අස්වැන්නක් ලබාගත හැකිය. මල් පිපීම සිදුවන්නේ ප.ව.7.00 සිට පසු දින පෙ.ව. 8.00 පමණ දක්වාය.

ගෝවා
Brassica oleracea
Family - Brassicaceae

හැඳින්වීම

ජනප්‍රියතම උඩරට එළවළුවකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

ශීත දේශගුණයට ගෝවා බෝගය වඩාත් හොඳින් ඔරොත්තු දෙන අතර, විශේෂ කලාපයේ ද වගාකළ හැක. විවිධ කෘෂි පාරිසරික කලාප වලට නිර්දේශිත

පස

pH 6 - 6.5 වන පස වගාව සඳහා ඉතාමත් සුදුසුය. ආම්ලික බව වැඩි වූ විට ගෝවා බරවා රෝගයට පාත්‍රවීමේ ඉඩකඩ වැඩි වේ. කාබනික ද්‍රව්‍ය අඩංගු සාරවත් පසක් වගාව සඳහා තෝරා ගන්න.

වගා කල යුතු කාලය

සති 3-4 වයසැති නිරෝගි දිරිමත් පැළ ගලවා සවස් කාලයේදී සිටුවීම

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

උඩරට තෙත් කලාපය

එක්සෝවික්

කොළ පැහැති ගෙඩි, සාමාන්‍ය තද ගතියෙන් යුත් පැහැලි රවුම් හැඩයෙන් යුත් දින 80 - 85 දී අස්වැන්න නෙලාගත හැක.

ෆ්‍රික්කියුලස්

කොළ පාට ගොරෝසු පත්‍රවලින් යුත් ඉතාමත් තද ස්වභාවයක් සහිත රවුම් හැඩයෙන් යුත් දින 100 - 105 දී අස්වැන්න නෙලාගත හැක.

මැදරට

එක්සෝවික්

ගෙඩිය කොළ පැහැ සාමාන්‍ය තද ගතියෙන් යුත් පැහැලි රවුම් හැඩයෙන් යුක්තය.

ඒ.එස්.කොරාස්

දින 85-90 අස්වැන්න නෙලාගත හැකි මධ්‍යස්ථ තද ගතියෙන් යුක්ත පැහැලි ගෙඩි වේ.

කේ.එස්. කොරාස්

මධ්‍යස්ථ තද ගතියෙන් යුක්ත රවුම් ගෙඩි වේ. දින 85-90 අස්වැන්න නෙලාගත හැක.

ෆ්‍රික් හොට්

තද ගතියෙන් යුතු ගෝලාකාර ගෙඩි වේ. අස්වැන්න දින 90-95 දී ලබා ගත හැක. 1kg පමණ බරකින් යුතු ගෙඩි ඇතිවේ.

ෆ්‍රික් චොයිස්

තද ගතියෙන් යුතු ගෝලාකාර ගෙඩි වේ. අස්වැන්න දින 90-95 දී ලබා ගත හැක.

බීජ අවශ්‍යතාවය

200 - 250g/ha

පරතරය

50 x 40 cm

තවාන් පිළියෙල කිරීම

හිරු එළිය වැටෙන, පෙරදී ගෝවා කුලයේ බෝගයක් වගා නොකළ ඉඩමක් තෝරාගත යුතුවේ. ආම්ලික පසක් නොවන බිමක් වීම ද ඉතාමත් වැදගත්ය.

පොහොර යෙදීම

ආම්ලික පසක් නම් පැළ සිටුවීමට දින 14 කට පෙර අළුහුණු ද පැළ සිටුවීමකට සතියකට පමණ පෙර කුකුල් පොහොර 10ton/ha වනසේ වලවල්වලට දමා පස් සමඟ හොඳින් මිශ්‍රකරන්න.

නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය සඳහා

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර (පැළ සිටුවීමට දින 2 කට පෙර)	-	275	75
සති 2 දී	110	-	-
සති 5 දී	110	-	75
සති 8 දී	110	-	-

බදුල්ල හා සෙසු ප්‍රදේශ සඳහා

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	110	275	75
සති 3 දී	110	-	-
සති 6 දී	110	-	75

ජල සම්පාදනය

පැළ සිටවූ මුල් දිනවල දිනකට දෙවරක් බැගින් ජලය යොදන්න. ඉන්පසු දිනකට එක් වරක් ජලය සැපයීම සැහේ. වගාවට මාස 1 ½ පමණ වූ විට ප්‍රමාණවත් ජල සැපයුමක් ලබා දෙන්න.

වල් පැලෑටි පාලනය

මතුපිට පොහොර යෙදීමට පෙර වල් පැළ ඉවත් කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - දියමලන් කෘම, යටි පුස් රෝගය, කළු කුණුවීම, සුදු පුස් රෝගය, මෘදු කුණුවීම, බරවා රෝගය
පළිබෝධ - කියත් පණුවා, ලූපර් දළඹුවා, දියමන්ති සලබයා, කොළ කන දළඹුවා, ගෙඩි විඳින දළඹුවා

අස්වනු හෙලීම

ප්‍රභේදය අනුව අස්වනු හෙලීමේ කාලය වෙනස් (දින 90-110 අතර) වේ.

අස්වැන්න

40mt/h

සලාද
Lactuca sativa L.
Family - Asteraceae

හැඳින්වීම

සලාද බොහෝ විට වගා කරන්නේ කොළ ඵලවඵවක් වශයෙනි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

සිසිල් දේශගුණික තත්ත්වයන් යටතේ වර්ධනය වේ. ප්‍රශස්ථ උෂ්ණත්වය 20°C පමණ වේ. උණුසුම් දේශගුණික තත්ත්ව වලදී සලාද කොළ වල තිත්ත රස ඇතිවීම, ඉක්මනින් මල් හට ගැනීම සහ පර්ව අතර පරතරය වැඩි වී සලාද ගස් උස යෑම දැකිය හැකිය.

වගාකළයුතු කාලය

පස

ලිහිල් පාංශු ව්‍යුහයක් ඇති කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුල ජලය රඳවා ගතහැකි වැලි ලෝම පසක් මනා වර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය වේ.

වගා කල යුතු කාලය

විශේෂිත වූ කාලයක් නොමැති වුවත් ජනවාරි-අප්‍රේල් අතර කාලය කෙණ්‍යයේ සිටුවීම සුදුසුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

01. *Lactuca Sativa*

- Common lettuce - L.S.var
- Oak leaf lettuce
- (Red & Green)
- Cos / Romain lettuce
- (Red & Green)
- Butter head lettuce
- (Red & Green)
- Curl leaf lettuce
- (Red & Green)
- Lollo Rosso lettuce
- (Red)
- Lollo Bionda lettuce
- (Green)
- Crisp head lettuce
- Iceberg lettuce

02. *Cichorium endivia*

- Curly endives (Frisea)
- Broad leaved endives (Escarole)

03.Cichorium intybus

Radicchio Palo Rosa

බීජ අවශ්‍යතාවය

වැසිරීම - 2½ kg /ha

තවාන් සඳහා - 0.5 Kg/ha

පරතරය

තනි වගාවක් ලෙස 30x15cm

මිශ්‍ර වගාවක් ලෙස (කැරට් සහ ලික්ස්) 30x20cm

තවාන් පිළියෙල කිරීම

30 - 40cm ගැඹුරට පස පෙරලා කැටපොඩිකර සියුම්ව සකසා 1x3m ප්‍රමාණයේ පාත්ති උස 12 - 15cm වන ලෙස සකසා ගන්න.කොම්පෝස්ට් : මතුපිට පස් - 1:1 මිශ්‍රණයක් පාත්ති මතුපිට 6 - 8cm ඝණකමට යොදා භාහිකර රෝග කාරක පීඩිත් විනාශ කිරීමට තිරාමි (7g / 1m²) යොදන්න. බීජ ඉතා කුඩා බැවින් වැලි සමඟ මිශ්‍ර කර ඒකාකාරව ඉසින්න.තුනි පස් තට්ටුවකින් වසා වසුනක් යොදන්න.දින 4 - 5 න් බීජ පැල වූ විගස වසුන ඉවත් කරන්න.

කේන්ද්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

30cmක් පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා කැට පොඩිකර සියුම්ව පස සකසා ගන්න. 1m පමණ පළල,පාලනයට පහසු දිගකින් යුතු උස් පාත්ති සකසා ගන්න.

පොහොර යෙදීම

වර්ගය	යොදන අවස්ථාව	ප්‍රභවය	ප්‍රමාණය
*නුණු	පැළ සිටුවීමට සති 2 කට පෙර	නුණු/ඩොලමයිට්	1-2 t/ha
කාබනික පොහොර	පැළ සිටුවීමට දින 3-5 කට පෙර	**කුකුල්/ගොම/ කොම්පෝස්ට් පොහොර	10 t/ha
රසායනික පොහොර	සිටුවීමට පෙර	යූරියා ටී.එස්.පී. එම්.ඕ.පී.	215 Kg / ha 130 Kg / ha 75 Kg / ha

*පාංශු pH 5.5 ට අඩුනම් පමණක් යොදන්න(පැළ දිටුවීමට සති 2ට පෙර)

** කුකුල් පොහොර යොදන්නේ නම් ටී.එස්.පී, එම්.ඕ.පී යොදන ප්‍රමාණයෙන් 25 % ක් අඩු කරන්න.

ජල සම්පාදනය

වර්ධනයට අස්වැන්නේ ගුණාත්මයට ඉහළ පාංශු ජල සැපයුමක් අවශ්‍ය වේ. පැළ සිටුවා මුල් දින කිහිපය තුළ දිනපතා ජල සම්පාදනය කළ යුතුය. සති දෙකක් පමණ වයස වූ විට දින හතරකට වරක් වර්ෂාපතනය අනුව ජලය සපයන්න.

වල් පැලෑටි පාලනය

බෝගයේ හිසි වර්ධනයට වල් පැල වලින් තොරව ක්ෂේත්‍රයේ පවත්වා ගත යුතුය.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - මෘදු කුණුවීම
පළිබෝධ - මුල් කහ පණුවන්

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

කෙලින්ම බීජ සිටුවා අත්තම් දින 50 - 60 අස්වනු නෙලා ගත හැක. අස්වනු නෙලීමේදී සම්පූර්ණ පැළයම ගලවා මුල් කොටස කපා දැමිය යුතුය. හොඳින් වැඩිණු ශාකයක් අස්වනු නෙලන විට බර 200 - 400g පමණ විය යුතුය.

අස්වැන්න

තනි වගාවක දී 15-17t/ha.

තක්කාලි
Solanum lycopersicon
Family - Solanaceae

හැඳින්වීම

ලංකාවේ උඩරට තෙත් කලාපයේ හැර අනිකුත් සියලුම කෘෂි දේශගුණික කලාපවල තක්කාලි වගාකළ හැකිය. සැලකිය යුතු අපනයන විභවයක් ඇත. විටමින් A, C, හා ඛනිජ පදාර්ථ අඩංගු බෝගයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

උණුසුම් තෙත් කාලගුණික තත්ත්ව ප්‍රිය කරන ශාකයකි. සුදුසු උෂ්ණත්ව පරාසය 21 - 24 °C වේ. මුහුදු මට්ටමේ සිට 1300m පමණ දක්වා වූ උස් ප්‍රදේශ වගාව සඳහා සුදුසුය. වාර්ෂික වර්ෂාපතනය 2000mm වැඩියෙන් ලැබෙන උඩරට තෙත් කලාපයේ තක්කාලි වගා කළ හැක්කේ ආරක්ෂිත ගෘහතුල පමණි.

පස

වැලි සහිත ලෝම පස වඩාත් උචිත වේ. පාංශු pH අගය 5.5 - 7.5 අතර වේ

වගාකළයුතු කාලය

වියළි කාලයට අයත් ප්‍රදේශ වල මහ කන්නයේ නොවැම්බර් දෙසැම්බර් මාසවල වගාව ආරම්භ කළහැක.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

කේ.බී.අඞ.(ටී. 62)

පඳුරු තක්කාලි ප්‍රභේදයකි. බැක්ටීරියානු හිටු මැරීමට හොඳින් ඔරොත්තු දේ. තුනී පොත්තක් සහිත බැවින් තැලි යාමෙන් වන අස්වනු හානිය වැඩිය. ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 50g පමණය.

T 245

පඳුරු ආකාර වර්ධනයක් සහිතය. තරමක් පැතලි සහ තරමක් තද පොත්තක් සහිත තැඹිලි රතු ගෙඩි සහිතය. බැක්ටීරියා හිටු මැරීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දේ. වටපණුවන්ගේ හානියට කොල කොඩවීමේ වෛරස් රෝගයට ද ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් තිබේ. ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 85g පමණය. විභව අස්වැන්න 20mt/ha පමණ වේ.

65

පඳුරු ආකාර වර්ධනයක් හා හෘදයාකාර ගෙඩි සහිත ප්‍රභේදයකි. වැඩි උෂ්ණත්වය සහිත පරිසර වලදී පවා මල් හැලීමකට ලක් නොවේ. බැක්ටීරියා හිටුමැරීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දේ. ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 60g පමණය. විභව අස්වැන්න 50mt/ha පමණ වේ.

ෆර්දු

පඳුරු ආකාර වර්ධනයක් ඇත. තද රතු පාට මදයක් සහිත රවුම් ගෙඩි වේ. සෝස් වැනි නිෂ්පාදන සඳහා යෝග්‍යවේ. බැක්ටීරියා හිටුමැරීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දේ. ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 45g පමණය. විභව අස්වැන්න 40mt/ha පමණ වේ.

තිලිණ

අර්ධ අපරිමිත වර්ධන විලාශයක් ඇති දිග රවුම් දික්කඩ හෘදාකාර හැඩැති ගෙඩි වේ. තද පොත්තක් ඇත. ගෙඩි පිපිරීමට ලක් නොවේ. ඉඳුණු ගෙඩි තැඹිලි රතු පැහැතිය. බැක්ටීරියානු හිටුමැරීමේ රෝගයට මධ්‍යස්ථව ඔරොත්තු දේ. එක් ගසකින් ගෙඩි 3 ½ක් පමණ නෙලා ගත හැක. විභව අස්වැන්න 40mt/ha පමණ වේ.

62ෆ

පඳුරු ආකාර වර්ධනය, තරමක පැතලි ගෙඩි සහිත ප්‍රභේදයකි. බැක්ටීරියානු හිටුමැරීමේ රෝගයට හා කොළ කොඩිවීමේ වෛරස් රෝගයට ඔරොත්තු දේ. ගෙඩි හැලි යාම අඩුය.ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 100g පමණය. විභව අස්වැන්න 30mt/ha පමණ වේ.එක් ගසකින් ගෙඩි 3 ක් පමණ නෙලා ගත හැක.

6෪ඹ

පඳුරු ආකාර වර්ධනයක් සහිත තරමක පැතලි ගෙඩි සහිත වේ. බැක්ටීරියා හිටුමැරීමේ රෝගයට හා කොළ කොඩි වීමේ රෝගයට මධ්‍යස්ථ ලෙස ඔරොත්තු දේ.ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 185g පමණය.විභව අස්වැන්න 28mt/ha පමණ වේ.

ලංකා ෪෨b

දේශීය ජාන සම්පත් තුළින් වරණය කර ඇති මෙම ගොරකා තක්කාලි ප්‍රභේදය වැඩි ඇඹුල් රසයකින් යුක්තයි. බැක්ටීරියා හිටුමැරීමේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී වේ.ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 122g පමණය.විභව අස්වැන්න 29mt/ha පමණ වේ.

මහේෂ (දෙමුහුම්)

දේශීය දෙමුහුම් ප්‍රභේදයකි. ඝනකම් පොත්තක් සහිතය. බැක්ටීරියා හිටුමැරීමට ප්‍රතිරෝධී වේ. ගෙඩි තරමක් පැතලි හැඩැති වේ.ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 125g පමණය.විභව අස්වැන්න 55mt/ha පමණ වේ.

ෆානිය (දෙමුහුම්)

අපරිමිත වර්ධනයක් සහිත දේශීයව නිපදවන ලද දෙමුහුම් තක්කාලි ප්‍රභේදයකි. බැක්ටීරියා හිටුමැරීමට ඔරොත්තු දේ. කරලි ටොප් වෛරස් රෝගයට කේෂ්‍ර ප්‍රතිරෝධීතාවක් දැක්වයි. රවුම් හැඩැති ගෙඩියේ පොත්ත ඝනකමය. දිලිසෙන සුලුය.ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 85g පමණය.විභව අස්වැන්න 60mt/ha පමණ වේ.

කේ.සී. 01

පඳුරක් ලෙස පරිමිත වර්ධනයක් සහිත උසින් අඩු, වැඩි පරිසර උෂ්ණත්වයක් සහිත වියළි කලාපයේ වගා කළ හැකි ප්‍රභේදයකි.ගෙඩි පැතලි හැඩැති වේ.පුෂ්ප අන්තයෙන් (Blossom end) ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 55g පමණය.විභව අස්වැන්න 40mt/ha පමණ වේ.

ලංකා ෧෨

අපරිමිත වර්ධන විලාසයක් සහිත ප්‍රභේදයකි. ශාකය හොඳින් අතු බෙදෙන අතර, බැක්ටීරියා හිටුමැරීමේ රෝගයට ප්‍රතිරෝධී වේ.ගෙඩි පෙයාර්ස් හැඩැතිය.වියළි මිදි සකසන ආකාරයට ද සකසා ගත හැකි වන අතර ඒවා සලාද වැනි සැකසීම් සඳහා ප්‍රධාන ලෙස භාවිතා වේ.ගෙඩියක සාමාන්‍ය බර 4g පමණය.ගෙඩියක දිග 3cm වේ. විභව අස්වැන්න 17mt/ha පමණ වේ.

බීජ අවශ්‍යතාවය

200 - 250g/ha

පරතරය

80 x 50cm

තවාන් පිළියෙල කිරීම

1m පළල, 3m දිග,15 - 20cm උස තවාන් පාත්ති සකසා පාත්ති වටා කාණුව 45cm පළලට සකසන්න. මතුපිට පස් හා කොම්පෝස්ට් සම ප්‍රමාණ වලින් මිශ්‍ර කර 5cm තට්ටුවක් සේ පාත්තිය මත අතුරන්න.සුදුසු පීචාණුහරණ ක්‍රමයක් භාවිතා කර පාත්ති පීචාණුහරණය කර ගන්න.බීජ 125g ක් දිලීර නාශක 2g ක් වන සේ මිශ්‍ර කර 12 - 15cm (පේලි අතර)x 1cm (බීජ අතර) පරතරය සහිතව සිටුවා ගන්න.

කෛත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

පෙර කන්නයේ සොලනේසියේ කුලයේ බෝග වගා නොකළ ඉඩමක ගැඹුරු පස් පෙරලීමකින් පසු පොළොව මට්ටම් කොට මහාච ජලය බැසයන පරිදි කෛත්‍රය සකසා ගන්න. පැළ ගැලවීමට දිනකට පෙර තවාන් හොඳින් තෙත් කර දින 14 - 18 වූ පැල ගලවා සිටුවන්න. සුදුසු ලෙස ජලය සහ සෙවන සපයන්න.

පොහොර යෙදීම

සකසා ගත් වලවල්වලට පැළ සිටුවීමට දින 2-3 පෙර කාබනික පොහොර සහ මූලික පොහොර යොදා පස් සමඟ මිශ්‍ර කරන්න. (කාබනික පොහොර ලෙස කුකුල් පොහොර 10t/ha යෙදිය හැක).

පොහොර නිර්දේශය

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූර්යා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	65	325 (බදුල්ල දිස්ත්‍රික්ක සඳහා පමණක් 215g/ha)	65
පැළ මතුවී සති 3 පසු	65	-	-
පැළ මතුවී සති 6 පසු	65	-	65

ජල සම්පාදනය

බෝගයට ප්‍රමාණවත් ලෙස ජලය ලබා දෙන්න. වැඩිපුර ජලය යෙදීම සුදුසු නැත. වියළි කාලයකට පසු වැඩිපුර ජලය යෙදුවහොත් ගෙඩි පිපිරීමට ඉඩ තිබේ.

වල් පැළෑටි පාලනය

පැළ සිටුවා සති 3 දී හා 6 දී සිදු කරන්න. හැකි සෑම විටම වගාව වල් පැළෑටි වලින් තොරව තබා ගන්න.

ආධාරක සිටුවීම

ගස් ඇඳ වැටීම වලකා ගැනීම සඳහා මල් පිපීම ආරම්භවීමට කලින් ගස් අසල සිටුවාගත් කෝටුවලට ගස් තබා ප්‍රවේශමෙන් බඳින්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - දියමලන්කෑම, දිලිර මැලවීම, බැක්ටීරියා හිටුමැරීම, අංගමාරය, පිටිපුස් රෝගය, ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය, ගෙඩිවල යට කුණුවීම, වෛරස් රෝග (පිපිකඳුකඳා විචිත්‍ර වෛරස් රෝගය, දුම්කොල විචිත්‍ර වෛරස් රෝගය, තක්කාලි මැලවීමේ වෛරස් රෝගය, තක්කාලි කොලකොඩ විමේ වෛරස් රෝගය, කඊලි ටොප් වෛරස් රෝගය)

පළිබෝධ - තක්කාලි ගෙඩි විදින පණුවා, තක්කාලි පත්‍ර කණින්නා/සිතියම් පණුව, කුඩින්නා, පත්‍ර කීඩින්නා, සුදු මැස්සන්, පැල මැක්කන්, මූල ගැටිති වටණුවන්, කොළ කන පණුවන්/කීටයින්, ඉල් මැස්සා, තක්කාලි මකුණා,

අස්වනු නෙලීම හා සැකසීම

ගෙඩි කොල පැහැයේ සිට කහ පැහැයට හැරෙන අවස්ථාවේ දී නෙලා ගන්න. නෙලා ගත් ගෙඩි ප්‍රමාණය අනුව වර්ග කර හොඳින් වාතාශ්‍රය ලැබෙන පරිදි ලී පෙට්ටි වල අසුරා වෙළෙඳපොලට යවන්න.

අස්වැන්න

20-30t/ha

මාළු මිරිස්
Capsicum annuum
Family - Solanaceae

හැඳින්වීම

කැප්සිකියුම්, හැමවි රසායනික ද්‍රව්‍ය අන්තර්ගත වී ඇති බැවින් සැර රසයකින් යුක්තයි. විටමින් A හා C මෙන්ම ඛනිජ ලවන අඩංගු එළවළුවකි. පොස්පරස්, පොටෑසියම් වැනි මූල ද්‍රව්‍ය අඩංගු ය.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

සියළුම දේශගුණික කලාප වලම පාහේ වගා කළ හැකිය. මුහුදු මට්ටමේ සිට 1500m පමණ දක්වා වූ උස් ප්‍රදේශයන්හි වසර මුළුල්ලේම ද යල කන්නයේ දී අතිරේක ජල සම්පාදනය යටතේ ද කළ යුතුය.

වගා කල යුතු කාලය

මහ කන්නය - නොවැම්බර් හා දෙසැම්බර්
යල කන්නය - අප්‍රේල් සහ මැයි

පස

හොඳින් ජලය බැස යන ගැඹුරු සාරවත් ලෝම් පසක් අවශ්‍ය වේ. පසෙහි pH අගය 5.5 - 6.8 අතර විය යුතුය. අවශ්‍ය තරම් කාබනික පොහොර යෙදීමෙන් සැහැල්ලු වයනයකින් යුත් පස් වල ද බෝගය සාර්ථකව වගා කල හැක.

තිරිදේශිත ප්‍රභේද

හන්ගේරියන් යෙලෝ චැක්ස් (H.Y.W)

කහ පැහැති කරල්වල දිලිසෙන සුළු පෘෂ්ඨයක් ඇත. කරල්වල හැඩය කේතු ආකාරය. හොඳින් වැඩුණු කරලක දිග 15 -20cm පමණය. කරල් ශාකයේ උඩු අතට හට ගනී. මෙම වර්ගය පහතරට සහ මැද රට තෙත් කලාප සඳහා හුසුදුසු වන්නේ බැක්ටීරියා හිටුමැරීමට දක්වන අධික සංවේදිතාවය නිසාය.

සී.ඒ. 8

ලා කොළ පැහැති කරලෙහි රැලි සහිත දිලිසෙන සුළු පෘෂ්ඨයක් ඇත. කරලේ අඟ, අලි හොඳින් මෙන් ඇතුලට හැමි ඇත. කරල අඟක හැඩය දුරයි. හොඳින් වැඩුණු කරලක දිග 15 -20cm පමණය.

ලංකා යෙලෝ චැක්ස් (L.Y.W)

කරල් ලා කහ/ කොළ පැහැති, දිගටි ත්‍රිකෝණාකාර ය. කරල් ශාකයේ උඩු අතට හට ගනියි. හොඳින් වැඩුණු කරලක දිග 12 -14cm පමණය. බැක්ටීරියා හිටු මැරීමට මධ්‍යස්ථ ලෙස ප්‍රතිරෝධී වේ. H.Y.W. සහ CA8 ප්‍රභේද දෙමුහුම් කර විවෘත පාරාගන ප්‍රභේදයක් ලෙස වැඩි දියුණු කර ඇත.

ප්‍රාථමික

දේශීයව සංවර්ධනය කරන ලද ප්‍රථම දෙමුහුම් ප්‍රභේදයයි. කරල් දික් ත්‍රිකෝණාකාර හැඩැති දිලිසෙන සුළු කොළ පැහැතිය. කරල් පහලට හැරී ඇත. හොඳින් වැඩුණු කරලක දිග 13 - 15cm පමණය. බැක්ටීරියා හිටු මැරීමට මධ්‍යස්ථ ලෙස ප්‍රතිරෝධී වේ. විභව අස්වැන්න 22 - 25t/ha

බීජ අවශ්‍යතාවය

සී.ඒ. 8 හා ප්‍රාථමික සඳහා 1000g/ha ද H.Y.W. හා L. Y. W සඳහා 1750g/ha ද වේ.

පරතරය

H.Y.W. සඳහා 15x30 cm ද අනිකුත් ප්‍රභේද සඳහා 40x40 cm

තවාන් පිළියෙල කිරීම

3m x 90cm x 15cm ප්‍රමාණයේ පාත්ති සකසන්න. දිරාපත් වූ කාබනික පොහොර 3 - 4හට බැගින් යොදා පස සමග කළවම් කරන්න.

කේන්ද්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

15 - 20cm ක් දක්වා සී සෑමෙන් අනතුරුව දෙවරක් කැට පොඩි කිරීමෙන් පසු පාත්ති සකස් කර ගන්න. දින 21 පමණ වයස් වූ පැළ කේන්ද්‍රයේ සිටුවීමට සුදුසු වේ.

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර (සිටුවීමට දින 20 පෙර)	100	220	65
සති 4 දී	100	-	65

ජල සම්පාදනය

ජලය සඳහා ඉතා සංවේදී බෝගයක් බැවින් දැඩි ලෙස අවධානය ලබා දිය යුතුය. දින 4 - 5 කට වරක් මුල් කාලයේ දී ද, ඉන්පසු සතිකට පමණ වරක් වන පරිදි ද පොහොර යෙදීමට පළමු හා පසු ජල සම්පාදනය කරන්න. මෙන්ම පුෂ්ප පිපීමේ දී හා ඵල හට ගැනීමේ දී අති වන ජල උග්‍රණතාවය නිසා පුෂ්ප සහ කරල් වැටී යා හැකි බැවින් සුදුසු පාංශු තෙතමණයක් පවත්වා ගැනීම වැදගත් වේ.

වල් පැලෑටි පාලනය

සිටුවා සති 2 න් පසු ගස් පාමුලට පස් එකතු කරමින් අතින් වල් මර්ධනය කරන්න සති 2,4 හා සති 8 කාලයේ දී වල් හෙලීම කළ යුතුය. රසායනික ද්‍රව්‍ය භාවිතා කරන්නේ නම් සිටුවා දින දෙකකට පසු ඇලක්ලෝර් 45 % න් 1.4 - 2.4 kg/ha යෙදිය හැක.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - දියමලන් කෘම, ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය, හිටු මැරීම, කොල කොඩිවීමේ වෛරස් රෝගය, පත්‍ර ලප රෝගය, පීටි පුස් රෝගය

පළිබෝධ - සුදු මැස්සා, පැළ මැක්කා, කුඩිත්තා, පීටි මකුණා පාලනය, මයිටා හානිය

අස්වැන්න හෙලීම

කරල් මත පිණි නොමැති වියළි දිනයක් අස්වනු හෙලීම සඳහා යෝග්‍ය ය. වර්ෂාව සහිත දින වල අස්වනු හෙලීමෙන් හැකි පමණ වළකින්න. අස්වැන්න හෙලා ගත් පසු හැකි ඉක්මණින් ප්‍රවාහණය සහ අලෙවිය කළ යුතුයි. හොඳින් වාතාශ්‍රය ලැබෙන සිදුරු සහිත උර හෝ ප්ලාස්ටික් පෙට්ටි භාවිතා කරන්න.

අස්වැන්න

H.Y.W. (අස්වනු වාර 3 - 4) : 10 - 15 mt/ha ද

ප්‍රාර්ථනා - (අස්වනු වාර 15 - 18) : යල කන්නය 22 - 23 mt/ha මහ කන්නය 14 - 15 mt/ha ද

C.A.8 තෙත් කළාපයේ දී (අස්වනු වාර 8 - 10) : 6 - 8 mt/ha වියළි කළාපයේ දී (අස්වනු වාර 8 - 12) : 10 - 15 mt/ha අස්වැන්නක් ලබා ගත හැක.

නිබ්බදු වගාව
Solanum torvum
Family - Solanaceae

හැඳින්වීම

බහු වාර්ෂික බෝගයකි. පෝෂණීය ගුණය මෙන්ම ක්‍රියාකාරී ආහාරයක් ලෙස දළ තන්තු සහ ප්‍රතිඔක්සිකාරක මෙන්ම වෙළඳපොළේ ඉහළ මිල නිසා වාණිජ වගාවක් ලෙස ප්‍රචලිත වෙමින් පවතී.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

නියතයට ඔරොත්තු දීමේ විශේෂ හැකියාවක් පවතින නිසා පහතරට විශලී සහ අතරමැදි කලාප වඩාත් යෝග්‍යය.

පස

හොඳින් ජලය බැසයන ගැඹුරු සාරවත් ලොම් පසක් සුදුසුය.

වගා කල යුතු කාලය

මහ කන්නයේ - ඔක්තෝම්බර්, නොවැම්බර්

යල කන්නයේ - අප්‍රේල්, මැයි

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

බිංදු

2005 වසරේ දී වාණිජ වගාවක් සඳහා නිර්දේශ කර ඇත. අඩු කටු සහිතය. නිත්ත රහිත ය.

bව නිබ්බදු (Solanum torvum)

අඩු කටු සහිතය. නිත්ත රහිත ය. වාණිජ වගාව සඳහා යෝග්‍යය.

නිත්ත නිබ්බදු (Solanum indicum)

සාම්ප්‍රදායික වෙදකමේ දී වඩා වැදගත් වුව ද ශාකයේ ඇති කටු, බදුරි (ඵල) වල නිත්ත හා සාපේක්ෂව කුඩා නිසා වාණිජව අඩු ඉල්ලුමක් ඇත.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

බීජ භාවිතා කරයි. ලා කොළ පැහැයෙන් අදුරු කොළ පැහැයට හැරී නැවත තද කොළ පැහැයට හැරී නැවත තද කොළ පැහැයට පත් වූ බදුරි බීජ ලබා ගැනීමට සුදුසුය. බදුරි වලින් බීජ වෙන් කර බීජ හොඳින් සෝදා පවහේ විශලා කල් තබා ගන්නේ නම් සිසිල් විශලී ස්ථානයක ගබඩා කර තබන්න. සීමිත පැල සංඛ්‍යාවක් අවශ්‍ය වන්නේ නම් මුල් වලින් හට ගන්නා පැල හෝ රිකිලි මුල් ඇද්දවීමෙන් ලබා ගන්නා පැල භාවිතා කල හැක.

බීජ අවශ්‍යතාවය

5g/ha

*බීජ තවාන් කිරීමට ප්‍රථම 40 °C පමණ උෂ්ණත්වය පැය 72 ක් පමණ තබා ගැනීමෙන් බීජ වල පැවතිය හැකි සුප්තතාවය ඉවත් කර ගැනීමට ඉවහල් වේ.

පරතරය

2m x 2.5m

කේන්ද්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

60cm x 60cm x 60cm වන සේ වළවල් සාදා එය මතුපිට පස් කාබනික පොහොර මිශ්‍රණයකින් පුරවා ගැනීම සුදුසු වේ. ඔප් ඉතා කුඩා බැවින් සංචිත ආහාර අඩු ය. එම නිසා පුරෝහණයෙන් පසු පැල වල වර්ධන වේගය අඩුය. එය අවම කිරීමට කුඩා පැල බඳුන් කර (15x15 cm කළු පොලිතින් මලු, ගොම :මතුපිට පස් 1:1 මිශ්‍රණයෙන් පුරවා) කේන්ද්‍රයේ සිටුවා ගන්න.

ශාක පුහුණු කිරීම සහ කප්පාදුව

රෝපණ කටයුතු පහසු කර ගැනීම සඳහා 2m ක උසකින් හා 1m විෂ්කම්භයකින් යුතුව පදුරක් ආකාරයට පවත්වා ගත යුතුය. පොළව මට්ටමේ සිට 30cm ක් පමණ උසට අතු නොපිහිටන සේ සකසා ගැනීම වඩා සුදුසුය.

ජල සම්පාදනය

සාමාන්‍යයෙන් පෙ.ව.9.00 ට පෙර හා ප.ව.5.00 ට පසු පත්‍ර මැලවුණු ස්වභාවයක් පෙන්වන්නේ නම් පසේ ජලය ප්‍රමාණවත් නොවන නිසා ජල සම්පාදනය සිදු කල යුතුය. වියළි තත්ත්ව යටතේ මල් හැලීම ද තෙත් තත්ත්ව යටතේ මල් හටගැනීම ද සිදු වේ.

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූරයා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරයේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
සිටුවන විට	75	320	85
සිටුවා සති 4,8 හා 12	35	-	-
මාසයකින් පසු මාස 2කට වරක්	30	-	40

එක් ගසකට මෙම මිශ්‍රණයෙන් ග්‍රෑම් 240

වල් පැලෑටි පාලනය

පදුර ආසන්නයේ වල් පැලෑටි අතින් උදුරා දැමීම කළ යුතුය.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - බැක්ටීරියානු හිටුමැරීම
- පළිබෝධ - ගෙඩි හා කරටි විදින්නා, පත්‍ර කීඩින්නා, කාෂ්ටිය කඳ විදින්නා

අස්වැන්න හෙලීම හා සැකසීම

කිහිනි වල මුලින් සෑදුණු හොඳින් වැඩි ඇති බදුරි අදුරු කොළ පැහැයට හැරීමට පෙර නෙලා ගත යුතුය. සිටුවා මාස 3කින් පසුව මාස 3ක් පමණ යනතුරු අස්වැන්න නෙලා ගත හැක. ඉන්පසු ශුද්ධ කප්පාදුවකට ලක්කර මසකට පමණ පසු තවත් මාස 3ක් යනතුරු ද ඉන්පසු තීර්ව කප්පාදුව මගින් නුසුදුසු සහ 50cm කින් පමණ ඇති සියලු කොටස් ඉවත් කර මසකට පසුව තවත් මාස 3 ක් යන තුරු අස්වැන්න නෙලා ගත හැක.

අස්වැන්න

පළමු වසර තුළ 15mt/ha

බණ්ඩක්කා
Abelmoschus esculantus
Family - Malvacea

හැඳින්වීම

පහසුවෙන් වගා කිරීමට හැකිවීමත්, වර්ෂය පුරාම අස්වනු ලබා දීමේ හැකියාවක් පවතින ඵලවළු බෝගයකි. ලපටි කරල් වල, ප්‍රෝටීන, කෙඳි වර්ග, බණිප (කැල්සියම් සහ අයඩීන්) මේද හා විටමින් අඩංගු වේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

උසුරා තෙත් කලාපය හැර අනෙක් ඕනෑම දේශගුණික කලාපයක වගා කල හැක.

පස

ආම්ලික හෝ ක්ෂාරීය නොවන මහා ජලවහනයක් සහිත පසක් බෝගයේ සාර්ථක වර්ධනය සඳහා යෝග්‍ය වේ.

වගා කල යුතු කාලය

මහ කන්නයේ දී සැප්තැම්බර් මස මුල සිට ඔක්තෝබර් මස මුල දක්වාත් යල කන්නයේ දී අප්‍රේල් මස සිට මැයි මස මුල දක්වාත් වගාව ඇරඹීම සඳහා සුදුසුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ච්චි. 5

කරල් ලා කොල පැහැයට හුරුය. පත්‍ර විවිඳ වෛරස් රෝගයට පාත්‍ර වේ. දින 55-60 දී පළමු අස්වැන්න නෙලා ගත හැක, විශලී කලාපයේ මාස් කන්නයට හා අනෙක් කලාප වල දෙකන්නයටම යෝග්‍යවේ.

ච්චි. 7

කරල් ලා කහ පැහැති කොළ පාටට හුරුය. පත්‍ර විවිඳ වෛරස් රෝගයට පාත්‍රවේ. දින 55 - 60 දී පළමු අස්වැන්න නෙලා ගත හැක. විශලී කලාපයේ යල කන්නයටද අනෙක් කලාප වල යල මහ දෙකන්නයටම යෝග්‍ය වේ.

ෆර්න

කරල් කොල පැහැතිය. පත්‍ර විවිඳ වෛරස් රෝගයට ඔරොත්තු දේ. දින 50 දී පමණ පළමු අස්වැන්න නෙලා ගත හැකිය. තෙත් කලාපයට වඩා විශලී කලාපයේ දී වඩාත් හොඳ වර්ධනයක් පෙන්වයි.

OKH₁

දෙමුහුන් ප්‍රභේදයකි. ලා කොළ පැහැති මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ කරල් හට ගනී. තෙත් සහ අතරමැදි කලාපයේ දී පත්‍ර විවිඳ වෛරස් රෝගයට ඔරොත්තු දේ. දින 50 - 60 දී පළමු අස්වැන්න නෙලා ගත හැක.

බීජ අවශ්‍යතාවය

4.5kg/ha

පරතරය

90cm x 60cm

කෛතුය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

30 cm පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා කැට පොසිකර පාත්ති සකසා ගන්න. නියමිත පරතරය අනුව සකසාගත් වලවල් වලට හොඳින් දිරිස කාබනික පොහොර යොදා පස් සමග මිශ්‍ර කරන්න. එක් වලක බීජ 3ක් බැගින් එකිනෙකට තරමක් දුරින් සිටුවන්න.

ජල සම්පාදනය

පැළ සිටුවා මුල්දින කිහිපය තුළ දිනපතා ජල සම්පාදනය කළ යුතුයි. පසුව පසේ තෙතමනය අනුව අවශ්‍ය පරිදි ජලය සපයන්න.

පොහොර යෙදීම

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	50	195	25
පැළ මතු වී සති 2	50	-	25
පැළ මතු වී සති 5	100	-	50
පැළ මතු වී සති 8	100	-	50

වල් පැලෑටි පාලනය

පැළ කුඩා අවධියේ දී වල් පැලෑටි අතින් ගලවා ඉවත් කරන්න. රෝග හා පළිබෝධ අවම කිරීමට කෛතුය වල් පැලෑටි වලින් තොරව තබා ගන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - පීටිපුස් රෝගය, විවිත්‍ර වෛරස් රෝගය
- පළිබෝධ - පත්‍ර කීඩෑවන්, කරටි සහ කරල් විදින්නා, කොල හකුලන දළඹුවා

අස්වැන්න හෙලීම සහ සැකසීම

බීජ සිටුවා දින 50 සිට 100 දක්වා කාලය තුළ වාර කිහිපයක් අස්වනු හෙලිය හැක. හැකි තාක් උදෑසන අස්වැන්න හෙලීම සිදු කරන්න.

අස්වැන්න

- අනෙකුත් ප්‍රභේද සඳහා 10-15t/ha
- OKH₁ ප්‍රභේද සඳහා 30t/ha

බෝංචි
Phaseolus vulgaris
Family - Fabaceae

හැඳින්වීම

රහිල කුලයට අයත් බෝගයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතාවය

උෂ්ණත්වය ඉතා වැඩි හා තද වර්ෂාව සහිත කාලගුණික තත්ත්ව පවතින ප්‍රදේශ බෝංචි වගාවට සුදුසු නැත. මල් හටගන්නා අවධියේ උෂ්ණත්වය 30 °C ට වඩා අඩුවිය යුතුය. උඩරට තෙත් කලාපය ද බෝංචි වගාවට සුදුසු නොවේ.

පස

මනා ජල වහනයක් ඇති ලෝම් පස හා වැලි ලෝම් පස් සුදුසුය. රතු කහ පොඩිසොලික් පස බෝංචි වගාව සඳහා උචිත පස් වර්ගයකි. 6.5 - 7.5 pH අතර ඇති පසක් වගාවට වඩාත් හිතකර වේ.

වගා කල යුතු කාලය

බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මහ කන්නයේ දී නොවැම්බර් දෙසැම්බර් මාසවලත්, යල කන්නයේ දී මාර්තු අප්‍රේල් මාසවලත් බීජ සිටුවීම කරනු ලැබේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

වැල් බෝංචි ප්‍රභේද

කෙන්වකි වන්බර් ශ්‍රීන් (K.W.G.)

කොළපැහැති, මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ, කෙඳි සහිත, නැමුණු අග සහිත කරල් වලින් යුක්තය.

PB161 (කැකුළු බෝංචි)

මධ්‍යස්ත දිගකින් යුතු කොළ පැහැති රවුම් කරල් හටගනී. කරලේ මතුපිට සිනිදු වේ. ඇට බේරි පෙනීම ඉතා අඩුය. වැල පුරාම ඒකාකාරී ලෙස කරල් පැතිරේ. අසවනු වාර 8 - 9 ලබා ගත හැක. අස්වනු හෙලීම ප්‍රමාද වුවද කරලේ ළපටි ස්වභාවය රැඳී පවතී.

කැප්පෙට්පොල නිල්

18-20 cm පමණ දිග කොළ පැහැති 17-18 m/ton පමණ විභව අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි මෙම ප්‍රභේදය මලකඩ, ඇන්තූකේනෝස් සහ බීජ පැළ කුඩා අවධියේදී වැළඳෙන මුල් කුණුවීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දේ. බීජ තද දැමී පාටය. වැලක සාමාන්‍යයෙන් කරල් 46 සංඛ්‍යාවක් හටගනී.

බලංගොඩ නිල්

14cm ක් පමණ දිගැති රවුම්, කොළ පැහැති කරල් හට ගනී. බීජ දුමුරු පැහැතිය. වැලෙහි ඒකාකාරීව පැතිරී කරල් හටගනී. මලකඩ හා මුල් කුණුවීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දේ. විභව අස්වැන්න 12 - 14 m/ton

ලංකා බර්

16-17cm පමණ දිගැති යුත් කහ පැහැති, රවුම් කරල් හට ගනී. බීජ කළු පැහැතිය. මලකඩ, ඇන්තූකේනෝස් හා මුල් කුණුවීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාවක් පවතී. විභව අස්වැන්න 16 mt/ha

ගන්නෝප්පෙ ශ්‍රීන්

මල් පිපීම දින 41 කින් ආරම්භ වේ. කොළ පැහැති කරල් හට ගනී. අස්වනු හෙලීමට දින 52 - 58 ගත වේ. අස්වනු හෙලීම දින 5 කට වරක් කල හැකිය. විභව අස්වැන්න 28t/ha කි.

බණ්ඩාබවෙල ග්‍රීන්

කොළ පැහැ රවුම් හැඩති කරල් හට ගනී. කෝනාකාර පත්‍ර පුල්ලි රෝගය, බෝංචි මලකඩ රෝගය සහ ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගයට ප්‍රතිරෝධීයි. මල් පිපීමට දින 40 - 45 ක් ගත වේ. අස්වැන්න හෙලීමට දින 55 - 60 ගත වේ. විභව අස්වැන්න 18 - 20 t/ha කි.

ගන්තෝරුව BIL

කොළ පැහැ රවුම් හැඩති කරල් හට ගනී. මල් පිපීමට දින 32 ක් ගත වේ. අස්වනු හෙලීම දින 45 න් ආරම්භ කල හැක. විභව අස්වැන්න 30 t/ha කි.

පඳුරු බෝංචි ප්‍රභේද

චේඛ්

තදකොළ, රවුම්, මාංශල, කෙඳි රහිත, මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ කරල් හටගනී.

චෝප් ක්‍රෝප්

කරල් ලා කොළ රවුම්, කෙඳි සහිත මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ විශාලත්වයකින් යුක්තයි.

චෙරොකි චැක්ස්

පැතලි ඕවලාකාර, කෙඳි සහිත කරල් කහ පාටට හුරුය.

යූර්ග්

මධ්‍යම දිග, රවුම්, කොළ පාට කරල් හටගනී. අස්වනු හෙලීම දින 45 න් ආරම්භ කල හැක. විභව අස්වැන්න 12 t/ha කි.

බීජ අවශ්‍යතාවය

වැල් බෝංචි බීජ 50kg/ha

පඳුරු බෝංචි 75kg/ha

පරතරය

පඳුරු බෝංචි - 40cm x 10cm

වැල් බෝංචි - 45cm x 30cm

කෛත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

අඩියක් පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා හොඳින් කැට පොඩිකර ගන්න. එක් වලකට බීජ 3 - 4 ක් එකිනෙකට තරමක් දුරින් සිටුවන්න. බීජ පැල වී සති 2 කින් නිරෝගී ශක්තිමත් පැළ දෙකක් ඉතිරි වන සේ අනෙක් පැළ ප්‍රවේශමෙන් ගලවා ඉවත් කරන්න.

ජල සම්පාදනය

පසේ තෙතමනය උචිත අයුරින් පවත්වා ගැනීමෙන් වැඩි අස්වැන්නක් ලබාගත හැකිය. වර්ෂාපතනය අඩුවීමට ජල සම්පාදනය කළ යුතුය. මල් හා කරල් හට ගන්නා කාලයේ දී විශේෂයෙන් ජල සම්පාදනය වැදගත් ය.

පොහොර යෙදීම

කාබනික පොහොර 10t/ha යොදා පසට කවලම් කරන්න.

වැල් බෝංචි

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූරයා කි.ගුණ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ගුණ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ගුණ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	110	270	75
පැළ මතු වී සති 3 දී	110	-	75

පඳුරු බෝංචි

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූරයා කි.ගුණ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ගුණ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ගුණ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	85	165	65
පැළ මතු වී සති 3 දී	85	-	65

*වගාවේ වයස සති 2-3 වූ විට මතුපිට පොහොර යෙදීමෙන් පසුව වැල් බෝංචි සඳහා කෝටු සිටුවීම අවශ්‍ය වේ.

වල් පැළෑටි පාලනය

මතුපිට පොහොර යෙදීමට පළමුව වල් මර්ධනය කරන්න. සෑම විමට වගාව වල් පැළෑටි වලින් තොරව තබා ගැනීමෙන් රෝග හා පළිබෝධ අවම කර ගත හැකිය.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - ඇන්ත්‍රැක්නෝස් රෝගය, මලකඩ රෝගය, බෝංචි විචිත්‍ර වෛරස් රෝගය

පළිබෝධ - බෝංචි මැස්සා, කරල් විදින පණුවා, කියත් පණුවා

බීජ නිෂ්පාදනය

රෝග වලින් තොර පැළවලින් පමණක් බීජ ලබා ගත යුතුය. පඳුරු බෝංචි 1 ton/ha ක් පමණ ද වැල් බෝංචි 1 1/2 ton/ha පමණ ද බීජ ගබඩා කිරීමට පෙර හොඳින් වියළා ගත යුතුය.

අස්වනු නෙලීම සහ සැකසීම

පඳුරු බෝංචි දින 45 ක් පමණද වැල් බෝංචි දින 60 කින් පමණද අස්වැන්න නෙලිය හැකිය. BIL ප්‍රභේදය සෑම දින 4 කට වරක් ද අනෙකුත් ප්‍රභේද සතියකට වරක් ද අස්වැන්න නෙලා ගත යුතුය. කරල් වලට හානියක් නොවන ලෙස අස්වනු නෙලා හොඳින් වාතාශ්‍රය සහිත ඇසුරුම් වල බෝංචි කරල් ඇසිරීම වැදගත්ය.

අස්වැන්න

පඳුරු බෝංචි 5 - 10t/ha

ගන්නෝරුව ශ්‍රීන් 18 - 20t/ha

ගන්නෝරුව BIL 30t/ha

අනෙකුත් වැල් බෝංචි ප්‍රභේද 12 - 16t/ha

දඹල
Psophocarpus teragonolobus
Family - Fabaceae

හැඳින්වීම

පාරම්පරිකව වගාකරන ලද දඹල ප්‍රභේදවලින් අස්වනු ලබාගත හැකි වූයේ මහ කන්නයේදී පමණි. එයට හේතුව එම ප්‍රභේද වල මල් පිපීම සඳහා කෙටි දිවා කාල අවශ්‍ය නිසාය. නමුත් වර්තමානයේදී වසර පුරාම වගා කරන අස්වනු ලබාගත හැකි නව ප්‍රභේද බිහිකර තිබේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතාවය

මුහුදු මට්ටමේ සිට මීටර් 2000 පමණ උස් වූ ප්‍රදේශ දක්වා වගා කළ හැකි බෝගයකි.

පස

හොඳින් ජලය බැසයන කාබනික ද්‍රව්‍ය මැනවින් අඩංගු වැලි ලෝම් සහ මැටි ලෝම් පස් වගාව සඳහා වඩා සුදුසුය. වැලි සහිත පස්වල මෙන්ම මැටි අධික පස් වල ද වගාකළ හැකි බෝගයකි.

වගා කල යුතු කාලය

වර්ෂා කාලය ආරම්භයත් සමඟ බීජ සිටුවන්න.

නිර්දේශ ප්‍රභේද

එෂ්.එල්.එෂ්. 44

වසර පුරාම වගාකර සාර්ථක අස්වැන්නක් ලබා ගත හැක. කරල් කොළ පැහැතිය. මල් සුදු පැහැතිය. කරලක සාමාන්‍ය බර ග්‍රෑම් 15 පමණ වේ.

ක්‍රීෂණ

වසර පුරාම ඉහළ අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකි ප්‍රභේදයකි. මල්, බීජ හා කරල් දැමී පැහැතිය. කරලක දිග 27cm ක් පමණ වේ. සිටුවා දින 70 කින් පමණ පළමු අස්වැන්න ලබාගත හැක.

බීජ අවශ්‍යතාවය

21 - 23kg/ha කි.

පරතරය

75 x 60 cm කි.

කේතනය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

ගැඹුරට බිම පෙරළා පොඩි කර ගන්න. ඉඩමෙහි ජලය රඳා සිටීමේ අවදානමක් පවතිනම් උස් පාත්ති හෝ වැටි හා කානු ආකාරයට ඉඩම සකස් කර ගන්න. එක් වලක 2-5cm පමණ ගැඹුරින් බීජ 2-3 පමණ සිටුවිය යුතුය.

ආධාරක සිටුවීම

වලවල් අසලින් සිටුවාගත් අඩි 7 ක් පමණ උස ආධාරක කණු වෙත වැල් පුහුණු කරන්න.

ජල සම්පාදනය

කාලගුණික තත්වයන්, පසෙහි තෙතමනය අනුව ජල සම්පාදනය කරන්න. වියළි කාලගුණික තත්වයක් ඇති අවස්ථාවල දී සතියකට වරක් පමණ බැගින් වගාවට ජලය සපයන්න. වැලි අධික පස් සහිත ඉඩම්වල වගාකර ඇතිවිට මෙයට වඩා අඩු කාල පරතරයකින් ජලය ලබා දීමට සිදුවනු ඇත.

පොහොර යෙදීම

හොඳින් දිරාපත් වූ කාබනික පොහොර, සකසාගත් වලවල් වලට යොදා පස් සමඟ හොඳින් කළවම් කරගන්න. මෙයට අමතරව පහත සඳහන් ආකාරයට රසායනික පොහොර ද වගාවට ලබාදෙන්න.

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූර්යා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	45	215	65
පැළ මතු වී සති 4 දී	20	-	-
පැළ මතු වී සති 10 දී	20	-	-

වල් පැළෑටි පාලනය

ආරම්භ අවස්ථාවේදී දැමූ රෝගය ඉතා සෙමින් වර්ධනය වන නිසා වල් පැළෑටි පාලනය පිළිබඳව විශේෂයෙන් සැලකිලිමත් වන්න. බීජ පුරෝහණය වී සති 1,3,5,7 සහ 12 දී වල් පැළෑටි පාලනය කිරීම විශේෂයෙන් නිර්දේශ කරනු ලබේ.

අස්වනු නෙලීම සහ සැකසීම

නිර්දේශිත ප්‍රභේදයෙහි පළමු අස්වැන්න දින 75 දී පමණ ලබා ගත හැකිය. නමුත් බහුල වශයෙන් වගාකරනු ලබන වෙනත් ප්‍රභේදවල මේ සඳහා දින 90-100 පමණ කාලයක් ගත වේ. එම අවස්ථාවේ සිට සති 6-7 පමණ කාලයක් තුළ අස්වනු ලබාගත හැකිය. දින 3-4 වරක් බැගින් ලපටි කරලි නෙලාගන්න.

අස්වැන්න

SLS 44 - 15 - 20 t/ha
 ක්‍රිෂ්ණා - 27 t/ha

මෑ
Vigna unguiculata
Family - Fabaceae

හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලාංකිකයන් අතර බෙහෙවින් ජනප්‍රිය එළවළු බෝගයක් ලෙස මෑ හැඳින්විය හැක.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මෑ වර්ග ඉතා හොඳින් වගාකළ හැකි වන්නේ පහතරට තෙත්, අතරමැදි හා වියළි කලාපීය ප්‍රදේශවලය.

පස

වැලි ලෝම පස් වගාව සඳහා සුදුසුය. පසෙහි නිබිය යුතු යෝග්‍යතම pH අගය 5.6 - 7 වේ. ජල වහනය දුර්වල මැටි අධික පස වගාවට සුදුසු නැත.

වගා කල යුතු කාලය

වියළි කලාපයේ මහ කන්නයේදී නොවැම්බර් මස අවසාන භාගයේදී වගාව ආරම්භ කරන්න. යළි කන්නයේ අහස් දියෙන් වගා කරන්නේ නම් මාර්තු හෝ අප්‍රේල් මාසවල දී බීජ සිටුවිය යුතුය. ජල සම්පාදනය යටතේ නම් අප්‍රේල් හෝ මැයි මාසවල දී වගාව ආරම්භ කළ යුතුයි. තෙත් කලාපයේ මෙම බෝග වගාකළ යුත්තේ තද වර්ෂා කාලයට පසුවය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

තර් මෑ

වැලක් ආකාරයට වර්ධනය වේ. ලා කොළ පැහැති දිගු කරල්වල අග කෙළවර දැමි පැහැතිය.බීජ කළු පැහැතිය. දින 60-70 දී අස්වැනු හෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

නොළොත් මෑ

වැලක් ආකාරයට වර්ධනය වේ. තද කොළ පැහැති දිගු කරල්වල දැමි පැහැති පැල්ලම් ඇත. ක්‍රීම් පැහැති බීජ වල බීජ ලපය ප්‍රදේශය කළුය. දින 60-70 දී අස්වැනු හෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

බුණ්ටානෝ (දේශීය)

පඳුරක් ආකාරයට වර්ධනය වේ. ලා කොළ පැහැති මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ දිගකින් යුත් කරල් හටගනී. ක්‍රීම් පැහැති බීජවල බීජ ලපය ප්‍රදේශය දුඹුරු පැහැතිය. දින 45-50 දී අස්වැනු හෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

බී.එස්.1

පඳුරක් ආකාරයට වර්ධනය වේ. කරල් ලා කොළ පැහැතිය. ක්‍රීම් පැහැති බීජවල දුඹුරු පැහැති පැල්ලම් ඇත.දින 45-50 දී අස්වැනු හෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

රෝන

පඳුරක් ආකාරයට වර්ධනය වේ. කොළ පැහැති කරල් හටගනී. බීජ ක්‍රීම් පැහැතිය. බීජ ලපය රතු දුඹුරු පැහැතිය. දින 45-50 දී අස්වැනු හෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

පදුර නොළොත් මෑ

පඳුරක් ආකාරයට වර්ධනය වේ. කරල් මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ දිගකින් යුක්තය.කොළ පැහැති කරල් මතුපිට දැමි

පැහැති පැල්ලම් දක්නට ලැබේ. බීජ ක්‍රීම් පැහැති වන අතර, බීජ ලපය කළු පැහැතිය. දින 45-50 දී අස්වනු නෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

ගන්නෝජන නවර්

වැලක් ආකාරයට වර්ධනය වේ. ලා කොළ පැහැති දිගු කරල් හටගනී. බීජ රතු දුඹුරු පැහැතිය. මල් පිපීමට දින 35-40 ක් ගත වේ. දින 45-48 දී අස්වනු නෙලීම ආරම්භ කළ හැකිය.

ගන්නෝජන A-9 මෑ

වැලක් ආකාරයට වර්ධනය වේ.දිගු මාංශල කොළ පැහැති කරල් හට ගනී. පාමුල කුණුවීමේ රෝගයට ඔරොත්තු දේ. කළු පැහැති බීජවල ක්‍රීම් පැහැත ලපයක් දක්නට ලැබේ. කරල් වල කල් තබා ගැනීමේ හැකියාව වැඩියි.මල් පිපීමට දින 40-45 ක් ගත වේ.

බීජ අවශ්‍යතාවය

- පඳුරු ආකාරයේ වර්ග - 17 - 20 Kg/ha
- වැල් ආකාරයේ වර්ග - 16 - 20 Kg/ha

පරතරය

- පඳුරු මෑ වර්ග - 60 - 75cm x 20cm
- වැල් ආකාරයේ මෑ වර්ග - 90cm x 30cm

කේන්ද්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

15-20 cm පමණ ගැඹුරකට පස පෙරලා කැට පොඩිකර ගන්න. ජල සම්පාදනය යටතේ වගාකරන අවස්ථාවේදී වැටි හා කානු සකසන්න. පාන්ති නොසදා සමතලා බිමෙහි වගා කරන්නේ නම්, විශේෂයෙන් මහ කන්නයේදී ඉඩමෙහි ජලවහන කානු සැකසීම වැදගත්ය.තද වර්ෂා කාලයන්හි ජලය රඳා සිටීමට ඉඩ ඇති ස්ථාන වල උස් පාන්ති හෝ වැටි හා කානු සකසා ගන්න.එක් වලකට බීජ 3-4 පමණ එකිනෙකට තරමක් දුරින් සිටුවා ජලය සපයන්න.

පැල තුනී කිරීම

බීජ පැල වී සති 2 කින් නිරෝගීමත් පැල 2 ක් එක් වලක ඉතිරි කර අනෙක් පැල ගලවා දමන්න.

පොහොර යෙදීම

බීජ සිටුවීමට පෙර දිරාපත් වූ කාබනික පොහොර යොදා පසට කලවම් කරන්න. එයට අමතරව පහත සඳහන් අන්දමට රසායනික පොහොරද වගාවට ලබා දෙන්න.

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	35	130	35
මාසයකට පසු	55	-	35

ජල සම්පාදනය

වගවේ මුල් අවධියේ දී දින 4 පමණ වරක් බැගින් ද, ඉන්පසු සතියකට වරක් බැගින් ද, ජලය සපයන්න. පසෙහි තෙතමනය වැඩිවීම නිසා පාමුල කුණුවීමේ රෝගය වැළඳීමට ඉඩ තිබේ.

වල් පැළෑටි පාලනය

සති 2 සහ 4 දී වගාවේ වල් පැළෑටි ඉවත් කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - පාමුල කුණුවීම/මුල් කුණු වීම, අළු පැහැති කඳ අංගමාරය

පළිබෝධ - කරල් විදින පණුවා, බෝංචි මැස්සා, සුදු මැස්සා, පැළ මැක්කා, කුඩිත්තා, පිටි මකුණා

අස්වැන්න නෙලීම

පඳුරු ආකාරයේ ප්‍රභේද වල අස්වනු වාර 7 - 12 පමණ ද වැල් ආකාරයේ ප්‍රභේද අස්වනු වාර 15 - 16 පමණ ද ලබාගත හැකිය. ඉන් පසු සෑම දින 2 කට වරක් අස්වැන්න නෙලීමෙන් අස්වැන්නේ ගුණාත්මය පවත්වා ගත හැකිය.

අස්වැන්න

පොළොන් සහ හවරි - 12mt/ha

බුමිටාවෝ දේශිය - 10 mt/ha

පඳුරු පොළොන් මෑ - 9 mt/ha

ගන්නෝරුව හවරි - 35 mt/ha

ගන්නෝරුව A9 - 21 - 24 mt/ha

හෝකෝල්
Brassica oleraceaes
Family - Fabaceae

හැඳින්වීම

ගෝවා කුලයට අයත් ද්විවාර්ෂික ඵලවළුවක් ලෙස වගා කරන බෝගයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

මාංශල කඳ කොටස වර්ධනය සඳහා දිවා රාත්‍රී වැඩි උෂ්ණත්ව වෙනසක් අවශ්‍ය වේ. උඩරට තෙත් කලාපයට හා අතරමැදි කලාපයට අයත් නුවරඑළිය හා බදුල්ල දිස්ත්‍රික්ක වල බෝගය හොඳින් වර්ධනය වේ. මැද රට හා පහත රට ප්‍රදේශ වල මහ කන්නයේ දී වගා කිරීම සිදු කරයි.

පස

කාබනික ද්‍රව්‍ය බහුල, ඉතා හොඳ ජලවහනයක් සහිත pH අගය 5.5 වන පසක් වගාව සඳහා යෝග්‍ය වේ.

වගා කල යුතු කාලය

මහ කන්නය වඩාත් සුදුසු වේ. තවත් දැමීම ආරම්භ කිරීම අගෝස්තු මැද ද, ඩිප් පැළ කෙණ්ටයේ සිටුවීම සැප්තැම්බර් මස ද සිදුකල යුතුය. ඔක්තෝම්බර් හා ඉන් පසුව වගා කිරීමෙන් හොඳින් වර්ධනය වූ මාංශල කඳක් ලබා ගැනීම අපහසුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

නිර්දේශිත ආනයනික ප්‍රභේද පමණක් පවතී.

ඛිප අවශ්‍යතාවය

කෙටි කාලීන ප්‍රභේද - 600 - 750g/ha

දිගු කාලීන ප්‍රභේද - 375 - 4000g/ha

පරතරය

30x10cm

ගෝවා සමග මිශ්‍ර බෝගයක් ලෙස 50x50cm

මාළු මිරිස් සමග මිශ්‍ර වගාවක් ලෙස 60x60cm

කෙණ්ටය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

වල් පැල වලින් තොරව පස හොඳින් පෙරලා කරට පොඩි කර ජලවහනය හොඳින් සිදුවන සේ නියමිත පරතරයට සකස් කරගත් වලවල් වල සති 3 - 4 වයසැති, උස 8-10cm ඛිප පැල සිටුවීම සුදුසුය. ඛිප 1g කින් පැළ 250 ක් ලබා ගත හැකි වේ.

තවත් සැකසීම

ගෝවා තවාන සැකසීමට සමාන වේ.

පොහොර යෙදීම

අළු හුණු (ලයිම්)/ඩොලමයිට් 1-2t/ha ද කාබනික පොහොර 10t/ha සිටුවීමට දින 3 - 5 කට පෙර යොදන්න

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූර්යා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
සිටුවීමට පෙර	85	110	65
සිටුවා සති 2 දි	85	-	65

ජල සම්පාදනය

හොඳ පාංශු තෙතමනයක් පවත්වා ගැනීම උචිත වේ. පස ඉතා වියළිව තිබියදී ජලය වැඩිපුර එකවර යෙදීමෙන් අල පිපිරීමකට ලක් වීමට ඉඩ තිබේ.

වල් පැලෑටි පාලනය

සිටුවා සති 2-3 දි පමණ වල් ගලවා ඉවත් කිරීම සුදුසු වන අතර සති 4-5 පමණ ගතවූ පසු ශාක මූලට පස් එකතු කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග පාලනය - බරවා රෝගය, වලයාකාර පුල්ලි රෝගය / ගෙඩි ඇස් රෝගය, පිටි පුස් රෝගය, යටි පුස් රෝගය

කෘමි පාලනය -

අස්වැන්න නෙලීම

සිටුවා දින 50 - 60 පමණ අස්වැන්න නෙලාගත හැක. අල මේරීමේ දී කෙඳි සහිත ස්වභාවය වැඩිවන නිසා ගුණාත්මය අඩුවේ.

අස්වැන්න

ගෝවා සමග මිශ්‍ර බෝගයක් ලෙස 8000kg/ha

මාළු මිරිස් සමග මිශ්‍ර වගාවක් ලෙස 2200kg/ha

මල් ගෝවා
Brassica oleracea
කුලය - බැකේසියේ

හැඳින්වීම

විදේශීය සම්බවයක් සහිත ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල වගා කල හැකි විවිධ ප්‍රභේද සහිත හඳුන්වා දෙන ලද පෝෂනයෙන් ඉහල බෝගයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

සෑම කාලීන දේශගුණික කලාපයකම වගා කල හැක. උසුරට , පහතරට සහ අතරමැදි කලාප වල වගාකල හැකි ප්‍රභේද පවතී.

පස

හොඳින් ජලය වහනය වන පසක් උචිතය. මැටිමය ලෝම සහ රොන් මඩ සහිත පස්වල වඩාත් ඉහල අස්වැන්නක් ලබා ගත හැක. ප්‍රශස්ථ pH 6 - 6.8 වේ.

වගා කල යුතු කාලය

මැද රට තෙත් කලාපය - පැල සිටුවීමට ජනවාරි, පෙබරවාරි හා නොවැම්බර්, දෙසැම්බර් සුදුසුය.
උසුරට තෙත් කලාපය - පැල සිටුවීම සඳහා ජනවාරි, පෙබරවාරි, මාර්තු හා ඔක්තෝබර්, නොවැම්බර්, දෙසැම්බර් සුදුසුය. උසුරට වියලි කලාපය - පැල සිටුවීමට ජනවාරි, පෙබරවාරි හා නොවැම්බර්, දෙසැම්බර් සුදුසුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

උසුරට ප්‍රදේශ සඳහා - අර්ලි ෆිනෝමිනල් - නිල්වන් කොලපාට විශාල පත්‍ර සහිතයි.
පහතරට ප්‍රදේශ සඳහා - අර්ලි පැටිනා

බීජ අවශ්‍යතාවය

300g/ha

පරතරය

පේලි අතර 40 - 50cm පැල අතර 40cm

කෙණ්‍ර සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

30 - 40cm ගැඹුරට පස පෙරලා කැට පොඩි කර බිම මට්ටම් කර සති 3 - 4 පමණ වයස නිරෝගී බීජ පැල උස් පාත්ති වල හෝ වැටි වල සිටුවිය යුතුය.

තවාන් සැකසීම

1m පළල 20cm උස, සියුම් පසක් සහිත උස් පාත්ති සකසා බීජ වැපිරීම හෝ පේලියට දැමීම සිදුකල හැක.

ජල සම්පාදනය

පැල කෙණ්‍රයේ සංස්ථාපනය වන තුරු දිනපතා ජලය යොදන්න. ඉන්පසු සති 2ක් දක්වා දිනකට දෙවරක් ජලය යොදන්න. ඉන්පසු වර්ෂාපතනය සැලකිල්ලට ගෙන ජලය යොදන්න.

පොහොර යෙදීම

නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූරයා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	-	270	75
සිටුවා සති 2 පසු	110	-	-
සිටුවා සති 5 පසු	110	-	75
සිටුවා සති 8 පසු	110	-	-

සෙසු දිස්ත්‍රික්ක

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූරයා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	110	270	75
සිටුවා සති 3 පසු	110	-	-
සිටුවා සති 6 පසු	110	-	75

වගාව රැක බලා ගැනීම

ලපටි පැළ මැලවී යාම වැලැක්වීම සඳහා සෙවන සැපයිය යුතුය. ඒ සඳහා කෙසෙල් පත්‍ර උපයෝගී කරගත හැක. පුෂ්ප මංජරි සඳීමට ආරම්භ වන විට එයට හිරුඑළිය නොවැටෙන සේ ඊට යාබදව පහලින් ඇති මල් ගෝවා පත්‍ර මඟින් මල ආවරණය කල යුතුය.

වල් පැලෑටි පාලනය

සිටුවා සති 2 දී හා සති 4 දී අතින් වල් පැළ ඉවත් කරන්න.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - බරවා පාද රෝගය, පැල කුණුවීම, උෟනනා රෝග
පළිබෝධ - කළු කියත් පණුවා

අස්වැන්න නෙලීම හා සැකසීම

සිටුවා දින 60-75 පමණ අස්වැන්න ලබාගත හැක. ප්‍රභේද අනුව සහ දේශගුණික කලාප අනුව විවිධත්වයක් පවතී.

අස්වැන්න

6-9 t/ha

අර්නාපල්
Solanum tuberosum
කුලය - සොලනේසි

හැඳින්වීම

ආකණ්ඩ කොටස ආහාරයට ගන්නා සොලනේසියේ කුලයට අයත් බෝගයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

දහවල් උෂ්ණත්වය 24°C අඩුවීම වඩාත් යෝග්‍යය. රාත්‍රී සහ දහවල් උෂ්ණත්ව වෙනස 10 -15 °C හෝ ඊට ආසන්න පරාසයක් වීම ද වාර්ෂික වර්ෂාපතනය 2500mm හා මුහුදු මටියමේ සිට උස 1500m සුදුසුය.

පස

හොඳින් ජලය වහනය වන ලැටසෝල් රෙගසෝල් සහ කැල්සියම් නොවන දුඹුරු පස්, උඩරට ප්‍රදේශයේ සියළුම පස් වර්ග ද pH අගය 5.2 - 6.5 න් අතර පවතින පසකි.

වගා කල යුතු කාලය

	ප්‍රදේශය	වගා කල යුතු කාලය
මහ කන්නය	නුවරඑළිය	අගෝස්තු - සැප්තැම්බර්
	බදුල්ල(උස්බිම්)	නොවැම්බර් - දෙසැම්බර්
	යාපනය, පුත්තලම	නොවැම්බර් මැද - දෙසැම්බර් මැද
	කල්පිටිය	ඔක්තෝම්බර් මැද- දෙසැම්බර් මැද
යල කන්නය	නුවරඑළිය	පෙබරවාරි - මාර්තු
	බදුල්ල(සාරවත් බිම්)	බදුල්ල(උස්බිම්)ජූලි - අගෝස්තු

පරතරය

45 x 20 cm

කේන්ද්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

30cm - 40cm පමණ ගැඹුරට පස පෙරලා විශාල කැටවලින් තොරව පස ආම්ලික නම් අවශ්‍ය පමණ අළුහුණු යොදා සකස් කරගත යුතුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ඛ්‍යයිර්

නුවරඑළිය, බදුල්ල, පුත්තලම, යාපනය ප්‍රදේශ සඳහා නිර්දේශ කර ඇත. රවුම් ඕවලාකාර පොත්ත රතු පැහැති මදය කහ මිශ්‍ර සුදු පැහැවේ. රතු දැමි පැහැති මොටියන් ඇත.

ගිල්ස්ටාර්

දිගටි ඕවලාකාර, පිටත සුදු පැහැ හා මදය සුදු ක්‍රීම් පැහැ වේ. මෙය පශ්චිම අංගමාර රෝගයට ඔරොත්තු දේ.

භෂ්ණ

රවුම්, ඔවලාකාර පිටත පැහැය රතු පැහැතිය. ඇතුළත ක්‍රීම් පැහැතිය.

ගැහැණු

රවුම් හැඩයෙන් යුත්, පිටත පැහැය සුදු පැහැතිය. ඇතුළත ක්‍රීම් පැහැය වේ.

බීජ අල අවශ්‍යතාවයි

පරිභෝජනය සඳහා අවශ්‍ය අල නිපදවීමට 2500kg/ha

බීජ අල නිෂ්පාදනයට 4000kg/ha

වැටි වල සිටුවීම - මට්ටම් කරගත් කෙස්තියේ 2-3cm ගැඹුරට කුඩා ඇලි සාදා ඒ මත compost සහ රසායනික පොහොර යොදා ආකන්ධ එම ඇලි මත තැන්පත් කරන්න

පොහොර යෙදීම

පොහොර	යොදන කාලය	වර්ගය	ප්‍රමාණය
නුණු යෙදීම	සිටුවීමට සති 2ට පෙර	අළුනුණු/ඩොලමයිට්	2 t/ha
කාබනික පොහොර	සිටුවීමට දින 3-5 පෙර	කුකුල් පොහොර ගොම පොහොර	5-6 t/ha 10-12t/ ha

රසායනික පොහොර

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
සිටුවීමට පෙර	55	270	125
සිටුවා සති 2	110	-	-
සිටුවා සති 3-4	165	-	125

ජල සම්පාදනය

අර්භාපල් ශාකයට පාංශු තෙතමන තත්ත්ව මත ජල සම්පාදනය කල යුතුයි.

වල් පැලෑටි පාලනය

අර්භාපල් සිටවූ අවස්ථාවේ සෙන්කර් වැනි රසායනික වල් නාශකයක් යෙදීම. බීජ අල සිටුවා සති 2 න් පමණ පස බුරුල් කිරීම, සති 3 - 4 පමණ ගස් මුලට පස් එකතු කිරීම කල යුතුයි.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - වියළි කුණුවීම, කළු කබළු රෝගය, පත්‍ර රෝල් වීමේ වෛරස් රෝගය,බැක්ටීරියා හිටු මැරීම , කළු පාද රෝගය, ස්කැබ් රෝගය,පශ්චිම අංගමාරය,පූර්ව අංගමාරය

පළිබෝධ - කරල් විදින පණුවා, රන්වන් පෝෂ්ඨ වටපණු භානිය, අල ඉපියා, කම්බිලි පණුවා, කියත් පණුවා

අස්වැන්න නෙලීම

ප්‍රභේද අනුව මාස 3 ½ - 4 අස්වනු නෙලිය හැක.

අස්වැන්න

15-25t/ha

ඉන්හල
Solenostemon rotundifolius (Poir)K.H.Morton
Family - Labiatae

හැඳින්වීම

උසින් 30cm ක් පමණ වූ භූමියේ වැනිටි වැටෙන ලාක්ෂණික වර්ධනයක් පවතින අර්ධ මෘදු පැලෑටියකි. වාෂ්පශීලී තෙල් අඩංගු ග්‍රන්ථිත් පත්‍ර වල අඩංගු නිසා බෝගයේ ආවේණික සුවඳක් ඇත.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

වාර්ෂික දිවා උෂ්ණත්වය 17 - 27 °C ද වාර්ෂික වර්ෂාපතනය 1700 - 2600mm ද සුදුසු වේ.

පස

හොඳින් ජලය වහනය වන වැලිමය ලෝම පස හිතකර වුව ද මැටි අධික,වියළි වූ පුළුල් පරාසයක නිසරු වූ පාංශු තත්ත්ව වල පවා වගා වේ.ප්‍රශස්ත පාංශු pH 6.5 - 7.5 වේ.

වගා කල යුතු කාලය

තෙත් සහ අතරමැදි තෙත් කලාපයේ යල කන්නයේ නිරිතදිග මෝසම් වැසි සමග ජූනි ජූලි මාසවල හා වියළි සහ අතරමැදි වියළි කලාපයේ ඊසානදිග මහ වැසි ආරම්භයත් සමග සැප්තැම්බර්,ඔක්තෝබර් මාස වල වගා කිරීම සුදුසුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

- දිගටි ඉන්හල - දිගැටි හැඩයෙන් යුක්තයි
- බෝල ඉන්හල - බෝල හැඩයෙන් යුක්තයි

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

දඬු සහ රිකිලි

පරතරය

- යල කන්නයේ 30cm x 30cm
- මහ කන්නයේ 15 - 18cm x 15cm - 18cm

බීජ අල තවාන් දැමීම

නිරෝගී බීජ අල වැලි සහිත ලෝම පසක සෑදූ තවානක තවාන් දැමිය යුතුය.සිටුවීමට බලාපොරොත්තු වන කේෂ්ත්‍රයේ ප්‍රමාණයෙන් 12 - 15% වපසරියක තවානක් ඇති කිරීම මඟින් රෝපණ අවශ්‍යතාවය පිරිමසා ගත හැක. තවානේ එක් වලක එක අලය බැගින් අංකුර ඇද්දවූ බීජ පැළ 6" පරතරයෙන් සිටුවිය යුතුය. තවානේ වයස සති 3 - 6 දී ගව මුත්‍ර : ජලය 50 : 50 හෝ සති 2 - 3 න් පසු තවානේ 1m² යුරියා:MOP ග්‍රෑම් 10 බැගින් යෙදිය හැක.

කේෂ්ත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

අල වර්ධනයට උචිත ලෙස පස බුරුල් කර පාත්ති ආකාරයට හෝ සමතලා භූමියක් ආකාරයට සකස් කල හැක.තවානෙන් සති 6-8 දී පළමු දඬු අස්වැන්න ලබා ගත හැක. යල කන්නයේ දී දික් වූ රිකිල ද මහ කන්නයේ කෙටි රිකිල ද සිටුවීමට භාවිතා කරයි. බෝගය කන වී පරිණාත වන අවස්ථාව වන විට අවම වශයෙන් තුන් වතාවක් පස් ලංකිරීම සිදු කල යුතුය.

පොහොර යෙදීම

කේතන සඳහා :-

pH අගය 5ට අඩු නම් හුණු (ඩොලමයිට්/අළුහුණු) සිටුවීමට සති 2 පෙර - 1-2 t/ha

කුකුල් පොහොර/ගොම පොහොර සිටුවීමට දින 5 පෙර - 10 t/ha

රසායනික පොහොර

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	65	150	-
සිටුවා සති 2 පසු	65	-	60
සිටුවා සති 6-8 පසු	65	-	90
සිටුවා සති 10-12 පසු	-	-	60

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - අල කුණු වීම, වෛරස් රෝග

පළිබෝධ - වටපණුවන්

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

බෝග වකුයේ අවසන් කාලයේ දී පත්‍ර කහ පැහැ වී පසු මැරීමකට පත් වීමත් අස්වනු ගලවන අවස්ථාව වසරේ මහ කන්නයේ අග දෙසැම්බර් - ජනවාරි මාස වල සිදු වේ.කෙටි පසු අස්වනු කාලයක් භූගතව දරණ නිසා ඉක්මණින් මෙන්ම සිරිමි හා පලදු වලින් තොරව අල ගැලවීම සිදු කල යුතුය.

අස්වැන්න

දළ අස්වැන්න 4-5t/ha

මකද්දෙකක
Manihot esculenta
Family - Euphorbiaceae

හැඳින්වීම

ප්‍රධානතම ශක්තිය සපයන ආහාර බෝගයකි. නියගයට ඔරොත්තු දෙන කාෂ්ඨීය බෝගයකි. අල මෙන්ම පත්‍ර ද ආහාරයට ගත හැක. තෙත් කලාපයේ කන්න බෝගයක් ලෙසත් වියළි කලාපයේ වාර්ෂික බෝගයක් ලෙසත් වගා කෙරේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

දේශීය මකද්දෙකක සාර්ථකව වගා කල හැක්කේ මුහුදු මට්ටමේ සිට 1500m තෙක් වූ උසට හා වාර්ෂික වර්ෂාපතනය ලැබෙන ප්‍රදේශයන් සුදුසු ය.

පස

නිවර්තන පරිසරයේ අතිශයින් කාඳුණය වූ හා ක්ෂරණය වූ විවිධ නිසරු පාංශු කාණ්ඩයන් සඳහා හොඳින් හැඩ ගැසී ඇත. භාෂ්මික ලවණ සහිත හා වැඩි pH අගයක් සහිත ක්ෂාරීය පාංශු තත්ත්වයන්ට ඉතා සංවේදීය.

වගා කල යුතු කාලය

මහ කන්නයේ වැසි සමග දිවයින පුරා ද යල කන්නයේ වැසි සමග තෙත් හා අතරමැදි තෙත් කලාපයේ වගා කල යුතු වේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ච්ඡි. 51

මධ්‍යස්ථ ලෙස අතු බෙදේ. පොත්ත ඇතුළත දුම් රෝස පාටය. අලයේ මදය සුදු පාටය. දිගු ගෙලක් ඇත. අස්වනු කාලය මාස 8-10 යි.

සී.ආ.බ.ආ.බ. 5555

මධ්‍යස්ථ ලෙස අතු බෙදේ. පොත්ත ඇතුළත ලා රෝස පාටය. සුවදවත්ය. අලයේ මදය සුදු පාටය. අස්වනු කාලය මාස 8-10 යි.

කිරි කවච්ච

අතු බෙදෙන වර්ගයකි. වයස අනුව අස්වැන්න වෙනස් වේ. පොත්ත ඇතුළත කිලිටි සුදු පාටය. මදය සුදු පාටය.

යුරුනිමල

අග්‍රස්ථයෙන් අතු බෙදීම සිදු වේ. දුඹුරු පොත්තකින් හා සුදු පාට මදයකින් යුක්තය. අස්වනු කාලය මාස 8-12 යි.

යානී

කඳු දුඹුරු පාට වන අතර කල් ගත වූ විට අතු බෙදීම සිදුවේ. මදය සුදු පාටය. අස්වනු කාලය මාස 8-12 යි.

යැව්ණ

කඳ රිදීමය අළු පැහැතිය. මදය කහ පැහැති වන අතර පිටත පොත්ත දුඹුරු පැහැති වේ.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතාවය

දඬු කැබලි 12500 - 10,000/ha

පරතරය

අතු බෙදෙන වර්ගය - 100x100cm ,
මධ්‍යස්ථ ලෙස අතු බෙදෙන වර්ගය - 90x90cm

කෛතුය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

බෝග ස්ථාපනයට සුදුසු ලෙස බිම පෙරලා කරට පොඩි කර දුර්වල ජලවහන තත්ත්වයන් හි දී ගැඹුරු කානු යොදා හෝ උස් වැටි යොදා ජලවහනය දියුණු කිරීම සුදුසුය. සකස් කර ගත් ඉඩමෙහි අංකුර 2ක් 3ක් සහිත දඬු කැබලි පස මට්ටමින් අංකුර ඉහළට ඝෘජුව හෝ ආනතව හෝ තිරස්ව 5 -10cm ගැඹුරට පස තුල වළලා එක් ස්ථානයක එක දඬු කැබැල්ල බැගින් සිටුවන්න.

පොහොර නිර්දේශය

pH අගය 5 ට අඩු නම් අළු නුණු හෝ ඩොලමයිට් සිටුවීමට සති 2 කට පෙර 1-2 t/ha කාබනික පොහොර ලෙස කුකුල් පොහොර හෝ ගොම පොහොර හෝ කොම්පෝස්ට් පොහොර සිටුවීමට දින 3-5 පෙර 10 t/ha.

රසායනික පොහොර

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	-	120	-
සිටුවා සති 2 පසු	85	-	125
සිටුවා සති 10-12 පසු	85	-	60
සිටුවා සති 16-18 පසු	85	-	60

වල් මර්දනය

මුල් මාස 3-4 කාලය සහ පොහොර යෙදීමට ප්‍රථම වල් මර්දනය කිරීම සුදුසුය.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - අප්‍රිකානු මොසෙයික් වෛරසය, දුඹුරු පත්‍ර පුල්ලි රෝගය, පසු අස්වනු අල කුණු වීම

පළිබෝධ - කොරපොතු කෘමීන්, ග්‍රඩ් කීටයන් සහ වේයන්, පැල මැක්කන්, මයිටා හානිය, සුදු මැස්සා, පිරි මකුණා

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

ප්‍රභේදය අනුව වෙනස් වේ. (මාස 7 - 18) පදුරු කිහිපයක් ගලවා අල මේරීම ප්‍රමාණවත් දැයි බැලීම සුදුසුවේ.

අස්වැන්න

යැපුම් බෝගයක් ලෙස 3-5t/ha
අර්ධ වාණිජ බෝගයක් ලෙස 7 -9t/ha
වාණිජ බෝගයක් ලෙස 15 - 18t/ha

එම්.යූ. 51 - 35-40 t/ha

සී.ආර්.ආර්.අයි. 5555 - 35 -40t/ha

කිරි කවඬි - 22-75t/ha

සුරනිමල -35-50t/ha

ස්වර්ණ -35-40t/ha

ගානි -40-45t/ha

වැල් අල

Family - Dioscoreaceae

හැඳින්වීම

පතනශීලී බහුවාර්ෂික ශාකයක් වූ වැල් අල ලෙස පොදු නමකින් හැඳින්වූව ද ඩයස්කොරියා ඝණයේ කෂමට ගත හැකි අල නිපදවන විශේෂ කිහිපයක සංකලනයක් නිසා බහු විශේෂ බෝග කාණ්ඩයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

නිවර්තන තත්ත්වයන්ට අනුවර්තනය වූ බෝගයකි. 20°C පහළ උෂ්ණත්වයේ වර්ධනය අවම වේ. 25-30°C වූ උෂ්ණත්ව පරාසය යෝග්‍ය වේ.

පස

හොඳින් ජලය වහනය වන කාබනික සංයුතියෙන් ඉහල ගැඹුරු ලෝම පසක් පැවතීම සුදුසුය.

වගා කල යුතු කාලය

යල කන්නයේ වැසි සමඟ ආරම්භ වී වැල පසු මැරීමකට හා අලය සුප්ත අවස්ථාවට පත් වන්නේ මහ කන්-හයේ අවසන් අදියරේය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද (වගාවට ප්‍රචලිත වූ දේශීය වැල් අල)

මහා වැල් අල

වැලක හරස් කැපුම බොහෝ විට තාරුකාරූපීය.පත්‍ර වෘත්තයන්ගේ පාදයන් වැල හා සම්බන්ධ වන ස්ථානයේ පියාපත් ආකාර හෙරැම් විශාල වී කප්ණිකා සාදයි.පත්‍ර තලයේ නටුව බොහෝ විට දම් පැහැතිය.

හීන් වැල් අල

සිලින්ඩරාකාර කටු සහිත සිහින් කඳක් හා වර්ධක දේහය නොමේරූ අවස්ථාවේ දුඹුරු පැහැති රෝම සහිතය.වැල ආධාරකයේ එතෙන්නේ වාමාවර්ථවය.ලා කොළ පැහැති පත්‍ර හෘදාකාරය.මුල මණ්ඩලයේ කටු අඩංගු වේ.

උබල

වැල සිලින්ඩරාකාර වේ. ආධාරකය මත එතෙන්නේ වාමාවර්ථවය.වැලෙහි රෝම හෝ කටු නොපවතී.හෘදාකාර පත්‍ර විශාලය.භූගතව ඇති අලය කුඩා ය.

තයිජිරියානු වැල් අල

අප්‍රිකාණු වැල් අල විශේෂයකි.විශාල අලයේ මදය සුදු පාටය.කටු සහිත වැල සිලින්ඩරාකාර හා රළු ය. ආධාරකය මත එතෙන්නේ දක්ෂිණාවර්ථවය.පත්‍ර කුඩා හා හෘදාකාරය.ඒවා සම්මුඛව හෝ ඒකාන්තව පිහිටයි. අල සිලින්ඩරාකාර,දුඹුරු පැහැති හා රළු පොත්තකින් යුක්තය.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

අල/ අල කැබලි - 150-300g බර

බීජ මගින්

වැල් කැබලි මගින්
බල්බල ඔස්සේ
පටක රෝපණ ඔස්සේ

පරතරය

මහ වැල් අල 1x1m ද, කුඩා වැල් අල 1x1.5m ද සුදුසුය

කෛත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

බාධා රහිත සවිවර වූ හොඳින් සැකසූ පාංශු තත්ත්වයක් අවශ්‍ය වේ.කඳු කුමය,වල කුමය,අඳි වැටි කුමය, උස් වූ පළල් පාත්ති බෝගය පිහිටුවීම සඳහා යොදා ගත හැක.10cm පමණ ගැඹුරින් අල - අල කැබලි සිටුවන්න.

පොහොර යෙදීම

පොහොර ආකාරය	යොදන කාලය	යොදන ප්‍රමාණය		
		සූර්යා හෙක්.කි.ග්‍රෑම්	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් (TSP) හෙක්.කි.ග්‍රෑම්	මියුරේට් ඔෆ් පොටෂම් (MOP) හෙක්.කි.ග්‍රෑම්
ඩොලමයිට්	සිටුවීමට සති 2කට පෙර	හෙක්ටයාරයකට ටොන් 1-2 ක්		
කාබනික පොහොර	සිටුවීමට දින 7කට පෙර	හෙක්ටයාරයකට ටොන් 10		
රසායනික පොහොර	මූලික (සිටුවීමට දින 3කට පෙර)	65	150	60
	මතුපිට - 1 (සිටුවා මාස 1-2)	65	-	60
	මතුපිට - 2 (සිටුවා මාස 3-4)	65	-	60

අතිරේක ජල සම්පාදනය

සාර්ථක වගාවක් නඩත්තු කල හැක්කේ සාපේක්ෂව දිගු වර්ෂාපතන රටාවක් පවතින ප්‍රදේශ වලය.එහෙත් විශලි කාලය අඛණ්ඩව මාස 4 කට වඩා දිගු වුව හොත් ජල සම්පාදනයක් අත්‍යවශ්‍ය වේ.

වල් පැලෑටි පාලනය

මුල් අවධියේ වසුන් මගින් ද රසායනික වල් මර්ධනය ද යාන්ත්‍රික වල් මර්ධනය ද කළ හැක.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - අන්ත්‍රැක්තෝස් පත්‍ර රෝගය,දුඹුරු තෙත් මෘදු කුණු වීම,මොසෙයික් පත්‍ර විචිත්‍ර වෛරස් රෝගය,වියළි කුණු වීම,සර්කස්පෝරා පත්‍ර අංගමාරය හා පියුසේරියම්,පාදස්ථ වැල් කුණු වීම

පළිබෝධ - කොරපොතු කෘමීන්,ඉබ් කුරුමිණියන් හා කීටයන්,ග්‍රබ් කීටයන්,වේයන්,පිටිමකුණන් දළඹුවන්,මූල ගැටිති වට පණුවන්

අස්වනු ගැලවීම හා සැකසීම

මහ කන්නය අවසානයේ පත්‍ර කහ පාට වී වැල සම්පූර්ණයෙන්ම වියළී ගිය විට එනම් බෝගය සිටුවා මාස 7 - 8 ක දී පමණ අස්වැන්න හෙලීම සුදුසු ය. අලයට හානි නොවන සේ අලයට පූර්වව සම්බන්ධව පවතින කෝමය සමඟ ගලවා ගන්න.

බතල
Ipomoea batatas
Family -Convolvuiaceae

හැඳින්වීම

ද්වි බීජ පත්‍රයේ බහු වාර්ෂික සදාහරිත ශාකයකි.භූමියේ වැනිරි වැඩේ.උස අඩු කොළදාවක් අඩංගු වාර්ෂික බෝගයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

උපරිම වර්ධනය පෙන්නුමක් 25 °C උෂ්ණත්වය (12 °C ට අඩු වූ හා 35 °C ට වඩා වැඩි වූ විට වර්ධනය දැඩි ලෙස හීන වේ). උණුසුම් හා ඝාජ හිරු එළියට වඩාත් රැවිකත්වයක් දක්වයි. 600 - 1600 පමණ පැතිරුණු වාර්ෂික වර්ෂාපතනයක් පවතින ප්‍රදේශ සුදුසු ය.

පස

හොඳින් ජලය වහනව වන වැලිමය ලෝම පස සුදුසුය.හාෂ්මික හා ක්ෂාරීය පාංශු තත්ත්වයකට ඉතා සංවේදී බැවින් එවැනි පාංශු තත්ත්ව යොග්‍ය නොවේ.ප්‍රශ්න පාංශු pH පරාසය 5.6 - 6.6 වේ.

වගා කල යුතු කාලය

දැඩි වියළි කාලයක් නොපවතින තෙත් කලාපයේ ඕනෑම කාලයක ද වර්ෂාපතනය දැඩිව පවතින විට වැසි තුරුල් වී යන අවස්ථාවේ හව වගාවක් පිහිටුවීම සුදුසුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

CARI - 9

පිට පොත්ත රතට හුරු දුම් පාට හා මදය ලා කහ පැහැතිය. අස්වනු මාස 3½ - 4 කින් ලබා ගත හැක.

CARI 273

පිට පොත්ත රතට හුරු දුම් පාට හා මදය ලා කහ පැහැතිය. අස්වනු මාස 3½ - 4 කින් ලබා ගත හැක.

CARI 426

පිට පොත්ත රතට හුරු දුම් පාට හා මදය තැඹිලි පැහැතිය. අස්වනු මාස 3 - 3½ කින් ලබා ගත හැක.

චාර්යජොල හතු

පිට පොත්ත රතට හුරු දුම් පාට හා මදය සුදු පැහැතිය. අස්වනු මාස 3 - 3½ කින් ලබා ගත හැක.

චාර්යජොල යුදු

පිට පොත්ත හා මදය සුදු පාටය. අස්වනු මාස 3 - 3½ කින් ලබා ගත හැක.

හණබිම

පිට පොත්ත ලා රෝස පාට හා මදය ලා කහ පාටය. අස්වනු මාස 3½ - 4 කින් ලබා ගත හැක.

BW - 8 (ආන්ති)

පිට පොත්ත ක්‍රීම් පාට හා මදය කහ පැහැතිය.අස්වැන්න 3½ කින් ලබා ගත හැකි.

BW - 21 (නිත්‍රා)

පිට පොත්ත ක්‍රීම් පාට හා මදය කහ පැහැතිය.අස්වැන්න 3½ කින් ලබා ගත හැකි.

ගත්තොඳුරු යුදු

පිට පොත්ත සුදු පාට හා අවම සිනි ප්‍රමාණයක් අඩංගු වේ.අස්වැන්න 3½ කින් ලබා ගත හැකි.

ධවල

පිට පොත්ත සුදු පාට හා ඇතුළත කහ පැහැතිය. අස්වැනු මාස 3½ - 4 කින් ලබා ගත හැක.

ෆලා

පිට පොත්ත රෝස පාට හා මදය තැඹිලි පැහැතිය. අස්වැනු මාස 3½ - 4 කින් ලබා ගත හැක.

පරතරය

පේලි අතර - 90 - 100cm පැල අතර - 25 - 30 cm

රෝපණ ද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතාවය - 40,000 - 50,000/ha

කෛතුය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

25cm ගැඹුරට සී සා වගා රටාව අනුව සකසා ගත් වැටි,කඳු හෝ පාත්ති මත තිරස් අතට හෝ තරමක් ආනතව ගැට 3 - 4 ක් පසට යටවන පරිදි සිටුවා ගන්න.

පොහොර නිර්දේශය

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර මිශ්‍රණය (සිටවා සති 02 කදි)	60	120	120
මතුපිට පොහොර මිශ්‍රණය (සිටවා සති 06 කදි)	60	-	60

pH <5 නම් පමණක් අළු හුණු /ඩොලමයිට් 1- 2t/ha

කාබනික පොහොර(කුකුල්/ගොම/කොම්පෝස්) 10t /ha යොදන්න.කුකුල් පොහොර යොදන විට TSP හා MOP 25% අඩු කර ගත හැක.

වල් මර්දනය

බෝග වකුයේ මුල් අවදියේ එනම් සිටුවා මාස 2 ක් වන තුරු වල් මර්ධනය කල යුතුය.එම අවදියෙන් පසු වැල් භූමිය වසා ඉක්මණින් පැතිරී වල් බිහි වීම ස්වභවවිකව මර්ධනය කරයි.

වැල් පෙරලීම

සාම්ප්‍රදායික හඬත්තු ක්‍රමයකි.ප්‍රධාන මූල මණ්ඩලයට වැල් වල පර්ව හට ගන්නා අතිරේක මුල් පස හා සම්බන්ධ වීම නැති කර මුල් වැසීම අඩු කර ගැනීමට සති 2 කට වරක් වැල් පෙරලන්න.සාරවත් නොවන වැල්

පසේ වැල් පෙරලීම හොඳ යුතුය.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - කළු කුණුවීම හා මෘදු කුණුවීම

පළිබෝධ - බතල ගුල්ලා,විනිවිදු පියාපත් සලඹයා,පත්‍ර කන හා හකුළුවන දළඹුවන්,
පත්‍රකන කුරුමිණියන්, වටපණු හානි,මයිටා හානි

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

වර්ග අනුව, වගා රටාව අනුව සහ පරිසරය මත,වගා පාලනය මත පරිනතිය වෙනස් වේ.බොහෝ විට මාස 3 .5 -4 පමණ කාලයක් ගත වේ. පරිමාණ වගාවන් හි අල ගැලවීම උදලු භාවිතයෙන් සිදු වේ.ගැලවූ අල සෙවන සහිත පොලොවක වියළි තණකොල අසුරා ඒ මත බතල අල දින 4-7 තැන්පත් කොට ස්වභාවික වාතනයට පාත්‍ර කරනු ලැබේ.

අස්වැන්න

විවෘත උස් බිම් - 9 - 10 t/ha

පසු අස්වනු හා ආන්තික කුඹුරු - 10 - 12 t/ha

අතුරු බෝග - 3 - 5 t/ha

ගෙවතු වගා - 3 - 4 t/ha

ඕවිට වගා - 6 - 7 t/ha

CARI 9 - 9-10t/ha

CARI 273 - 18-20t/ha

CARI 426 - 22-24 t/ha

වාරියපොළ සුදු- 22-25 t/ha

වාරියපොළ රතු -14- 15 t/ha

රණබිම -22- 25 t/ha

ශාභි -12- 14 t/ha

චිත්‍රා -12 - 14 t/ha

කිසාරං

Amorphophallus paeoniifolious (Dennst) Nicolson

Family - Araceae

හැඳින්වීම

ඉහළ ආහාර හා පෝෂණ සංයුතියකින් යුත් අල කෝමයන් බොහෝ විට එළවළුවක් හා ආදේශක පිෂ්ඨ ප්‍රභවයක් ලෙස ද බොහෝ ආසියානු රටවල ලපටි පත්‍ර හා පත්‍ර නටු කොළ එළවළුවක් වශයෙන් ද භාවිතා කරයි. වර්ෂ සංවේදී සෛලීය කැල්සියම් ඔක්සලේට් තියුණු ස්ථිරික නෙරුම් පවතින බැවින් එය ඉවත් කර ගැනීමට හොඳින් පිස ගැනීම ඉතා වැදගත්ය.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

නිවර්තන හා උප නිවර්තන මෝසම් වැසි ආශ්‍රිතව වගා වන බෝගයකි. දෛනික උෂ්ණත්වය 30 - 35 °C හා මාස 6 - 8 ක කාලයක හොඳින් පැතිරුණු 1000 - 1500mm වර්ෂාපතනයක් ද මුහුදු මට්ටමේ සිට 900m උඩවත්වයක් ද යෝග්‍ය ය.

පස

හොඳින් ජලය බැස යන වාතනය වූ සවිවර පාංශු තත්ත්ව හා pH 5.5 - 5.7 තරමක් ආම්ලික වූ ගැඹුරු වැලිමය කළු පැහැති ලෝම පසක් සුදුසුය.

වගා කල යුතු කාලය

දේශීයව වගා කරනුයේ යල කන්නයේ මෝසම් වැසි ආරම්භයත් සමඟ මාර්තු - අප්‍රේල් මාස වලය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

උගන භාවිත, උගන ගවේශන, උගන සංවර්ධන බෝගයක් බැවින් හඳුනාගත් දේශීය වගා දර්ශයන් නොමැත.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

කෝම අල කැබලි හෝ දුරු කෝමයන්ගේ විශාලත්වය (බර) මත තීරණය වේ.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය පූර්ව ප්‍රතිකාර

ක්ෂුද්‍ර පීචි කුණුවීමකට ලක් වීමකට වැළැක්වීම හා අංකුර ලියලීම වේගවත් කරවීම සඳහා අළුත කැපූ අල කැබලි අළු හෝ අමු ගොම මිශ්‍රිත ජලීය ද්‍රාවණයක ගිල්වා සෙවන ස්ථානයක විශලීමට තැබීම, දුරු කෝමයන් හෝ කුඩා අල කෝමයන්ගේ අග්‍රස්ථව අති ප්‍රමුඛ අංකුරය ඉවත් කර දිනකට පැය 6 ක් පමණ සති 4 ක් දුම් ගස්වා සිටුවීම, 35 - 45 °C උෂ්ණත්වයේ තාප ප්‍රතිකාරකය, ගිබරලින්, එන්රල්, තයෝයුරියා, 250ppm ජලීය ද්‍රාවණයක ගිල්වා විසර්ජන ආලෝක තත්ත්ව මත ගබඩා කරවීම

පරතරය

රෝපණ ද්‍රව්‍යන්ගේ විශාලත්වය (බර) මත තීරණය වේ. කුඩා අල කැබලි සඳහා 50 - 100cm වේ.

කෙෂ්ත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

රෝපණ ද්‍රව්‍යන්ගේ විශාලත්වය අනුව දිග, පළල, ගැඹුර 50x50x30 cm සකසා ගත් වලවල් වල වැඩිපුර කාබනික පොහොර සහිත පාංශු මිශ්‍රණයකින් පුරවා සකසා ගනු ලැබේ. ජලවහනය දුර්වල නම් උස් වූ පළල් පාත්ති සකසා ගත යුතුය. අල කැබලි 15 - 20 cm ගැඹුරින් සකසා ගත් කෙෂ්ත්‍රයේ ඉන්ද්‍රවන්න.

පොහොර නිර්දේශය

රසායනික පොහොර

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශුරයා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මිශුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	80	60	100
මාස 1½ කට පසු	40	-	50

ජල සම්පාදනය

මෝසම් වැසි ලැබෙන තෙක් දින 20 කට වරක් වියලි පරිසර තත්ත්වයන්හි සිදු කරනු ලබයි.

වල් මර්දනය

මෝසම් වැසි ආරම්භයට පෙර කෘත්‍රය තරඟකාරී වල් පළුපි වලින් තොරව පවත්වා ගැනීම සුදුසුය.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - කරපටි කුණු වීම, පත්‍ර අංගමාරය,

පළිබෝධ - කුඩිත්තා, පැළ මැක්කා, පත්‍ර කන දළඹුවා, පිටි මකුණා, මයිටා

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

මාස 6 - 7 ක කාලයක් ගත වේ. පත්‍ර කහ පැහැ ගැන්වී බෝගය පසු මැරීමකට ලක් වන අවස්ථාවේ අස්වැන්න නෙලා ගන්න. සෙවන සහිත හොඳින් වාතනය ඇති ස්ථානයක ගබඩා කරන්න.

අස්වැන්න

50 - 100 t/ha

කිරි අල
Amorphophallus paeoniifolious (Dennst) Nicolson
Family - Araceae

හැඳින්වීම

ගෝලීය වශයෙන් කොකෝ අල ලෙස ප්‍රචලිත විකරණය වූ කඳුන් භූගතව සෘජුව පවතින කෝමයන් වේ. බොහෝ විශේෂවල පත්‍ර හා හටු එළවළුවක් ලෙස භාවිතාවේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

200mm පැතිරුණු වාර්ෂික වර්ෂාපතනයක් හා සාමාන්‍ය උෂ්ණත්වය 25 °C සුදුසුය.

පස

හොඳින් ජලය වහනය වන කාබනික ද්‍රව්‍ය වඩාත් අඩංගු ගැඹුරු පසක් හා පාංශු pH 5.5- 6.5 සුදුසුය.

වගා කල යුතු කාලය

කන්න බෝගයක් නොවේ. වසරේ ඕනෑම කාලයක වර්ෂාපෝෂිතව හෝ ජල සම්පාදන යටතේ වගා කලහැක. සෑම වගා රටාවක්ම යල හෝ මහ වැසි ආරම්භයත් සමඟ සිදුවීම සුලභය.

වගා දර්ශ

- රතුඉරි කිරි අල
- කහ කිරි අල
- අඩදම් කිරි අල
- කළුකිරි අල
- දම්කිරි අල
- කඳුරපා
- ඉසුරු

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

මවු අල ,පැල නිපදවා ගැනීමට ගත හැක. මවු අල අගල් 1.5 - 2 පෙති කපා තවාන් කරන්න.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය පූර්ව ප්‍රතිකාර

පරතරය

විවෘත උස්බිමක - 1x1m
අතුරු බෝග වගාවක දී 1.25x1.25m

කෛත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

උස්බිම වගාවකට හැඩගැසුණු බෝගයක් නිසා සී සා කැට පොඩිකර සමතලා භූමියක නිර්දේශිත පරතරයකට වළවල් කපා හෝ දුර්වල ජලවහන තත්ත්වයන් ඇති විට කඳුවැටි හෝ පාත්ති සකසා හෝ වැලි අධික සැහැල්ලු පාංශු තත්ත්වයන්හිදී මූලික බිම් සකස්කිරීමක් සිදු නොකර නිශ්චිත පරතරයකට වළවල් සකසා හෝ කෛත්‍රය සකස් කිරීම කළ හැකිය. තද පසක 60cm ගැඹුරකින් ද සැහැල්ලු පසක 45cm ගැඹුරකින් ද දිග හා පළල 45,60cm යුත් වළවල් නියමිත පරතරයට කපා කාබනික පොහොර සහ මතුපිට පස් 1:1

මිශ්‍රණයකින් පුරවා මවු කරඬු හා අවම වශයෙන් පත්‍ර 4-5ක් සහිත මාස 1.5 පමණ වූ රෝපණ ද්‍රව්‍ය අගල් 2.5 -3 ක් පමණ පසට යට වන සේ සිටුවන්න

පොහොර නිර්දේශය

රසායනික පොහොර

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශුර්යා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	36	120	60
මාස 1-2 කට පසු	65	-	60
මාස 3-4 පසුව	65	-	60
සිටුවා මාස 5 පසුව	-	-	60
සිටුවා මාස 6 පසුව	-	-	40

*සිටුවීමට සහි 2කට පෙර හුණු/ඩොලමයිට් 1.2 t/ha ද කාබනික පොහොර සිටුවීමට දින 3 - 5 කට පෙර 10 t/ha

ජල සම්පාදනය

මනා පාංශු තෙතමනයක් මගින් සාර්ථක අස්වැන්නක් ලබාගත හැක. නාවකාලික නියං තත්ත්ව බෝගයේ ඇතිවන ආතතීන් මගහරවා ගැනීමට වසුන් භාවිතය, මූලික බිම් සකස් කිරීමේ දී වලවල් සඳහා පොල් ලෙලි භාවිතය වැනි ශෂ්‍ය ක්‍රම යොදා ගත හැක.

වල් මර්දනය

භූමිය වසා පත්‍ර ඇති වීමට මාස 3 - 4 කාලයක් ගත වන නිසා මුල් අවදියේ වල් මර්ධනය අත්‍යවශ්‍ය වේ.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - මුල් කුණු වීම, පයිටතෝරා පත්‍ර කුණු වීම
- පළිබෝධ - වට පණු හාණි, පත්‍ර කීඩිවන්, කුඩිත්තන්

අස්වැන්න හෙලීම සහ සැකසීම

පත්‍ර ඇති වීමේ වේගය අවම වීම පත්‍ර තලයන්ගේ කෙණිත්‍ර ඵලය අඩු වීම වැනි රූප විද්‍යාත්මක ලක්ෂණ මගින් අස්වනු හෙලීම තීරණය කල හැක. (සිටුවා මාස 9 - 12 කින් පමණ)

අස්වැන්න

50 -100 t/ha

දෙහි ගහල

හැඳින්වීම

පෙනුමෙන් දෙහි හැඩති වටකුරු හැඩති දුරු අල කෝමයන් නිපදවයි. වැඩි කාබෝහයිඩ්‍රේට් ප්‍රමාණයකි අඩංගු බැවින් ශක්ති සපයන ආහාර බෝගයක් ලෙසය.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

වර්ෂාපෝෂිතව වගා කරන්නේ නම් 1500-2000 mm ක වාර්ෂික වර්ෂාපතනයක්ද දෛනික උෂ්ණත්වය 21°C ට වඩා පැවතීමද සාර්ථක වගාවක් සඳහා සුදුසු වේ.

පස

සමහර දුර්ගයන් ක්ෂාරීය පසට ඔරොත්තු දෙනමුත් සුදුසු වන්නේ

වගා කල යුතු කාලය

වියළි කලාපයේ වර්ෂාපෝෂිතව මහ කන්නයේද , අන්තර්කලාපයන්හි වර්ෂාපෝෂිතව වසර මුළුලලේමද වගා කළහැක.

දේශීයව වගා වන දෙහිගහල වර්ග

ගජ - දෙහි අල ,තුන්මස් අල,පස්මස් අල ලෙස පොදුවේ හඳුන්වයි. මධ්‍යස්ථ උස (30-40cm) සහිත පැළෑටියේ පත්‍රයේ නටුව පත්‍ර තලයට යා වන ස්ථානයේ දැමි පැහැර ලපයක් ඇත.බෝග පරිඝය ට මාස 3-5 පමණ ගතවේ. විභව අස්වැන්න 10-12 t/ha

මුතු - කක්කුටු අල ,දෙමස් අල ලෙස පොදුවේ හඳුන්වයි. කුරු සහිත පැළෑටියේ(30-40cm) ශාක දේහය කොල පාටය.බෝග පරිඝය ට මාස 2.5-3 පමණ ගතවේ. විභව අස්වැන්න 20-22 t/ha

සෙවන අල - 60-90m පමණ උසැති පැළෑටියේ පත්‍ර නටුව දැමි පාටය.බෝග පරිඝය ට මාස 7-8 පමණ ගතවේ. විභව අස්වැන්න 12-14 t/ha

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

ප්‍රධාන මවුඅල කෝමයට සම්බන්ධව වැඩෙනා වූ ද්විතියික මොරෙයිසන්ලකුඩා කෝමයන් ,විශාල මවු අල කෝම කැබලි රෝපණ ද්‍රව්‍ය ලෙස සුදුසුය.

පරතරය

කුරු සහිත පැළෑටි -30-45 x 30-45cm ද මධ්‍යස්ථ උස 45-60 x 45-60cm ද උස්වූ පැළෑටි සඳහා 60-75x 60-75cm සුදුසුය.

කෙස්ත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

තෙත් කලාපයේ වර්ෂාපෝෂිතව විවෘත උස් බිම්හි ද දුර්වල ජලවහන තත්ත්ව පවතින විට ඕවිට පරිසරවලද ආන්තික කුඹුරු වල මෙන්ම පසුඅස්වනු කුඹුරු වල ද වතු බෝගයන් සමඟ යටි බෝගයක් ලෙසද වගා කළහැක.මූලික බිම් සකස් කිරීම සිදු කළද භූමිය මට්ටම් කිරීම එතරම් වැදගත් නොවේ. නියමිත පරතරයට වලවල් භාරා

පොහොර නිර්දේශය

රසායනික පොහොර (පැළෑටි ගිරීමේ)

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූර්යා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ්
මූලික පොහොර	3	7	7
සිටුවා සති 2-3	3	-	3.5
සිටුවා සති 8-10	3		3.5

වල් මර්දනය

මුල් අවධියේ සිට වල් මර්දනය සුදුසු වේ

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - පත්‍ර අංගමාරය,ඩැෂිනේ විචිත්‍ර වෛරසය,ඇලෝමේ වෛරසය,
පළිබෝධ - කුරුමිනි හානිය,වටපණුහානිය,කීඩෑ හානිය,කුඩින්තන්

අස්වැන්න හෙලීම සහ සැකසීම

පැළෑටියේ උස අඩුවීම , පත්‍ර කහ පැහැ වීම මගින් අස්වැන්න හෙලීම තීරණය කළහැක.

කොහිල
Lasia spinosa
Araceae

හැඳින්වීම

කොහිල දළ සහ අල ජනප්‍රිය හා ගුණදායක ආහාර වේ. කෙඳි ගතිය වැඩි හෙයින් අර්ශස් රෝගීන්ට හා උදරාබාධ වලට එය ගුණදායකය.

දේශගුණික අවශ්‍යතාවය

අඩ සෙවන සහිත පරිසර තත්වයන් යෝග්‍යය.

පස

හිතර ජලය රඳා පවතින ස්ථානවල පමණි. කොහිල වගුරු බිම් වලට යෝග්‍ය බෝගයක් වේ. මේ නිසා මෙම වගාව සඳහා සෙවණ තිබීම යෝග්‍ය වේ. සෙවණ නොමැති වූ විට පත්‍ර කුඩාවේ.

වගාකළයුතු කාලය

හියමිත පාරිසරික තත්වයන්ට අනුකූලව වසර මුළුලලේම වගාකළහැක.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

කොහිල වර්ග දෙකක් තිබේ.

දේශීය කොහිල: පත්‍රය බොහෝ කණ්ඩකාවලට බෙදී නැත. වර්ධනය සෙමෙන් සිදුවන අතර අස්වැන්න ද අඩුය. අල මහත් නොවන අතර මාංශල ගතිය ද අඩුය.

භට කොහිල: පත්‍රය බොහෝ කණ්ඩකාවලට බෙදී ඇත. වැඩි වර්ධන වේගයක් පෙන්නුම් කරන අතර අස්වැන්න ද වැඩිය. දේශීය වර්ගයට වඩා අල මහත් වේ. මාංශල ස්වභාවය වැඩිය.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

සිටුවීම සඳහා වැඩි වශයෙන් භාවිතා වන්නේ අගල් 8-10 ප්‍රමාණයේ අග්‍රස්ථ දඩු කැබලිය. මේවා හඳුන්වනු ලබන්නේ කොහිල කරටි වශයෙනි. කොහිල කඳෙන් හටගන්නා පාර්ශවික අංකුර ද මේරු පසුව සිටුවීම සඳහා භාවිතා කළ හැකිය. මෙයට අමතරව මඩ සහිත සෙවන ස්ථානයක සකසා ගත් පාත්තිවල නොගැඹුරු ලෙස කඳන් කැබලි වැළලීමෙන් අංකුර හටගැනීමට සලසා, සිටුවීම සඳහා යෝග්‍ය අංකුර වැඩි ප්‍රමාණයක් කෙටි කාලයකදී ලබා ගත හැකිය.

පරතරය

අංකුර හෝ කරටි කැබලි සෙ.මි.30 x30 (අඩි1x1) පරතරයට සිටුවන්න.

තෛත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

මඩ සහිත ස්ථානයක 8-10"පමණ ගැඹුරට වරින් වර බිම පෙරලා වල්පැල විනාශ කර වැඩිපුර ජලය රඳාපවතින ස්ථානවල සුදුසු පරිදි කාණුයොදා ජලය බැසයාමට සලස්වන්න. 5' පමණ පළලකින් යුතු පාත්ති සකසා අවශ්‍යවිටෙක ජලය බැඳ හියමිත පරතරයට දඩු කැබැල්ලේ පර්ව කිහිපයක්

පොහොර යෙදීම

කාබනික පොහොර යොදයි. වගාව ආරම්භ කිරීමට පෙර දිරාපත් වූ විවිධ කාබනික පොහොර වර්ග හා කොළ පොහොර වැනි දෑ පාත්තිවලට යොදා පසට කළවම් කරන්න. මැනවින් කාබනික පොහොර යෙදීමෙන් පසෙහි තෙතමනය ආරක්ෂාවීමටත්, පසෙහි සාරවත් බව වැඩිකර ගැනීමටත් උපකාරී වේ. කාබනික පොහොරක් ලෙස ගොම යෙදීමෙන් වල් පැළෑටි බහුලව හට ගැනීමේ ඉඩකඩක් පවතී.

රසායනික පොහොර (Kg/100m²)

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූර්යා	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට්	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ්
මූලික පොහොර	1	1.5	1
මතුපිට පොහොර සිටුවා සති 4 කට	1	1	-
සෑම අස්වැන්න හෙලීමකින් පසු	1.5	-	1.5

වල් පැළෑටි පාලනය

කොහිල වගාවේ ප්‍රධානතම ගැටළුව වන්නේ වල් පැළෑටි පාලනයට ඇති දුෂ්කරතාවයයි. කරට් හෝ අංකුර සිටුවීමෙන් පසු පොළොව වැසියන පරිදි පිදුරු වැනි වස්තුන් යොදන්න. එසේම වගාවේ විවිධ අවස්ථාවලදී ද වරින් වර හැවත මෙසේ වස්තුන් යෙදීමෙන් පසු අවස්ථාවලදී ඇතිවන වල් පැළෑටි පාලනය කල හැකිය.

ජල සම්පාදනය

වගාව තුළ තෙතමනය පැවතීම අවශ්‍ය වුවත් දිගුකලක් ජලයෙන් යටවී පැවතීම මගින් වර්ධනය බාල වේ. එහිසා වරින් වර වගාවට ජලය ලබාදීමට අවශ්‍ය පියවර ගත යුතුය.

අස්වැන්න

කොහිල සිටුවා මාස 8-12ක පමණ කාලයක් ගතවූ පසු දළ අස්වැන්න ලබා ගත හැකි වේ. වර්ග මීටර් 50ක පමණ වගාවකින් කි.ග්‍රෑ. 2,000 - 2,500 පමණ ‘‘අල’’ අස්වැන්නක් ද, වරකට දළ මිටි 150 පමණ අස්වැන්නක් ද ලබාගත හැකිය.

මුකුණුවැන්න
Alternanthera sessilis
Family -Amaranthaceae

හැඳින්වීම

වාණිජ මට්ටමින් නිෂ්පාදනය කොට වෙළඳපොළේ අලෙවි කරනු ලබන ප්‍රධානතම කොළ එළවළු වර්ගය වේ. විටමින්, කැල්සියම් සහ යකඩ අඩංගු වේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු සර්ම කලාපීය රටවල වැවෙන පැළෑටියකි. ආර්ද්‍රතාව වැඩි ප්‍රදේශවල ද වැවේ. පහත රට තෙත් කලාපය වගාව සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය වේ.

පස

නිතරම තෙත්ව තිබීම සුදුසු නමුත් ජලය රඳා පැවතීම සුදුසු නොවේ. ඒ අනුව ජලවහනය හොඳින් සිදුවන පහත් බිම් (කුඹුරු ඉඩම්) වගාව සඳහා යෝග්‍යය. නිතර ජලය සැපයීමට හැකි උස් බිම් වල ද වගා කල හැකිය. pH අගය 6.00 - 7.00 අතර වූ ඉතා සුළු වශයෙන් ආම්ලික වූ පසක් මුකුණුවැන්න වගාව සඳහා වඩාත් යෝග්‍ය වේ. වාරි මාර්ග පහසුකම් නොමැති අවස්ථාවලදී වගාව ආරම්භ කිරීම සඳහා වර්ෂා කාලයක් තෝරා ගැනීම සුදුසුය.

වගා කල යුතු කාලය

වසරේ ඕනෑම කාල සීමාවක වගා කල හැකි ය. ඕවිට්ටල සරුවට වගා කළ හැකිය. වසර පුරාම ජලය සැපයීමට හැකියාව ඇත්නම් ශ්‍රී ලංකාවේ ඕනෑම ප්‍රදේශයක වගා කල හැකිය. වගාව ආරම්භ කිරීමට වැසි කාලයක් තෝරා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වෙයි.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

වර්ධන විලාශය අනුව මුකුණුවැන්න වැල් සහ පඳුරු වශයෙන් ප්‍රධාන ආකාර දෙකකට වෙන් කළ හැකි වේ.

වැල් ආකාරය -

වාණිජ මට්ටමින් වගා කරනු ලබන්නේ මෙම ආකාරයයි. මේවා පත්‍ර වල හැඩය, කඳේ වර්ණය ආදී ලක්ෂණ අනුව වර්ග කිහිපයකට පහත පරිදි වෙන් කළ හැක.

- පිලියන්දල වර්ගය -* අණ්ඩාකාර පත්‍ර සහිත ලා කොළ පැහැති කඳක් සහිත වේ.
- ඇච්චිනාචල වර්ගය -* අණ්ඩාකාර පත්‍ර සහ දුඹුරු හා කොළ පාට මිශ්‍ර කඳක් සහිත වේ.
- බෙදු මුකුණුවැන්න වර්ගය -* දිගටි අණ්ඩාකාර පත්‍ර හා දුඹුරු හෝ කොළ පැහැති කඳක් සහිත වේ.
- කොළඹ වර්ගය -* ලන්සාකාර පත්‍ර හා කොළ හෝ දුඹුරු කඳ

පරතරය

20cm x 10cm

රෝපණ දුර

දුඹු වැපිරීමෙන් හෝ සිටුවීමෙන් හෝ වගා කරගත හැකිය. 10 - 12cm හෝ ඊටත් වඩා දිග දුඹු කැබලි, සිටුවීම හෝ වැපිරීම සඳහා යොදාගත හැකිය. ස්වභාවික තත්ත්ව යටතේ බීජ මඟින් ද ප්‍රචාරණය වේ. නමුත් එම පැළවල පාරිශුද්ධතාවයක් අපේක්ෂා කළ නොහැකිය

කෛත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

මුකුණුවැන්න සිටුවීම සඳහා උස් බිම් (ගොඩ) හෝ පහත් බිම් (කුඹුරු) යොදා ගනු ලැබේ. තෝරා ගත් ස්ථානයකට අනුව සුදුසු පරිදි බිම් සකස් කොට වගාව පිහිටුවිය යුතුය. බිම් පෙරළා වල් පැළෑටි දිරාපත්වීමට ඉඩහරිනු ලැබේ. පසුව, ලියදි ජලයෙන් පුරවා කරට පොඩි කොට බිම සමතලා කළ යුතුය. වැඩිපුර ජලය බැස යාම සඳහා කුඩා නොගැඹුරු කානු සකස් කිරීම අවශ්‍ය වේ. මෙසේ සකස් කළ බිමේ මුකුණුවැන්න දඬු හියමින පරතරයට වැපිරීමට හෝ සිටුවීම කළ හැකිවේ.

වැපිරීම

ලියද්දේ ජලය ඉවත් කරන්න. මඩ වියළීමට පෙර කුඩාවට කපන ලද මුකුණුවැන්න දඬු කැබලි තුනී තට්ටුවක් ලෙස ලියද්ද පුරාම විසුරුවා හරින්න. දඬු යන්තමින් පසට යටවන සේ උදැල්ලෙන් හෝ අත් පෝරුවකින් වැපිරූ දඬු තට්ටුව සෙමින් තද කරන්න. නැතිනම්, යන්තමින් වැසෙන සේ පස් තට්ටුවක් ඉසින්න. ඉන්පසු, වියළි දේශගුණයක් පවතී නම් දින 3-4 ක් පොල් අතුවලින් ආවරණය කර තබන්න.

උස් බිම්වල වගා කිරීම

බිම පෙරළා කරට පොඩි කරගත් බිමෙහි, සුදුසු ප්‍රමාණයේ ලියදි (ගිල්වූ පාත්ති) සකස් කර ගන්න. ලියදි ක්‍රමය හිසා ජලය සැපයීම සඳහා කුඩා කාණු කීපයක් ලියදි වටා සහ මැදින් සකසා ගන්න. මෙසේ සකස් කරගත් බිම, දඬු සිටුවීම සඳහා සුදුසුය.

පොහොර යෙදීම

කාබනික පොහොර

වාණිජ මට්ටමේ වගාවේදී බහුල වශයෙන් කුකුල් පොහොර භාවිතා කරනු ලැබේ. කුකුල් පොහොර වලින් ඇමෝනියා වායුව නික්මී පත්‍ර වලට හානි විය හැකිය. එබැවින් කුකුල් පොහොර යෙදූ සැතින් ජලය එකතු කළ යුතු වේ. කාබනික පොහොර 10 t/ha පමණ යෙදීම අවශ්‍ය වේ. කුකුල් පොහොර යෙදීමේදී මාස 4-6 කට වතාවක් බැගින් යෙදීම වැදගත් වේ.

රසායනික පොහොර

වර්ග මීටර් 1000 (අක්කර 1/4ක) බිම් ප්‍රමාණයකට යෙදිය යුතු පොහොර ප්‍රමාණය

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යූරියා කි.ග්‍රෑ.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ.
මූලික පොහොර	9	13.5	10
පළමු අස්වැන්න නෙළා දින 2-3 පසු	9	-	-
දෙවන අස්වැන්න නෙළා දින 2-3 පසු	5.5	-	1.5
සෑම මාස 6කට වරක්	-	-	6.5

* දෙවන වර අස්වනු නෙළීමෙන් පසු සෑම අස්වනු නෙළීමකට පසුව යූරියා 5.5kg මියුරියේට් ඔෆ් පොටෂ් 1.5kg යොදන්න

ජල සම්පාදනය

දඬු සිටවූ දින සිට නොකඩවා පසේ මතුපිට තට්ටුව තෙත්ව සිටින සේ මතුපිටින් ඉසීමෙන් හෝ පාත්තිවලට ජලය ගලා යාමට සැලැස්වීමෙන් සිදු කළ හැක. පමණට වඩා ජල සම්පාදනය නොකරන්න.

වල් පැළෑටි පාලනය

බිම් සැකසීමේ දී හැකිනාක් දුරට වල් මර්දනය කර ගත යුතුය. දැඩු සිටුවීමෙන් හෝ වැපිරීමෙන් පසු ක්ෂේත්‍රයේ වැඩෙන වල්පැළෑටි ගලවා ඉවත් කළ යුතුවේ. ක්ෂේත්‍රයේ බෝගය පවතින තාක් වරින් වර වල් පැළෑටි ගලවා පිරිසිදුව තබා ගත යුතුවේ.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - දඹුරු පුල්ලි රෝගය, සුදු මලකඩ රෝගය

පළිබෝධ - පත්‍ර හකුලන දළඹුවා, පත්‍ර කන කුඩා කුරුමිණියා, පත්‍ර කන ඉබි කුරුමිණියා, කුඩිත්තා, පැළ මැක්කා, රතු මයිටාවන්, වටපණු භාතිය, පත්‍ර කෘ දමන පණුවා

අස්වැන්න නෙළීම සහ සැකසීම

සිටුවා සති 4කට පසු වරින් වර අස්වැන්න නෙලාගත හැකිය. දැකැත්තක ආධාරයෙන් දැඩු කපා ගන්න. පළමු අස්වැන්නෙන් පසු සති 3 - 4 වරක් අස්වැන්න නෙලා ගත හැක. කපා ගත් දැඩු 150 - 200g බර වූ මිටි ලෙස සකසා මිටි 100ක් හෝ 150ක් බැගින් තෙත ගෝනිවල හෝ දැල් මලුවල අසුරා එදිනම වෙළඳ පොළට යැවිය යුතුය.

අස්වැන්න

1000 - 1200kg /1000m

කතුරු මුරංගා
Sesbania grandiflora
Family - Fabaceae

හැඳින්වීම

රාත්‍රි කුලයට අයත් වේ. කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍යය යෙදීම අනවශ්‍ය පළා වර්ගයකි. වටිනා ඖෂධීය පළා වර්ගයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

පහතරට සහ මැදරට තෙත් හා වියළි කලාපවල සාර්ථකව වගා කළ හැකිය. උෂ්ණ දේශගුණය කතුරු මුරංගාවලට වඩාත් හිතකරය. සිසිල් දේශගුණයක් සහිත කඳුකර ප්‍රදේශවල සාර්ථකව වගා කිරීම අපහසුය.

පස

හොඳින් ජලය බැස යන කාබනික ද්‍රව්‍ය සහිත පසක් යෝග්‍ය වේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

සුදු මල් සහිත, රතු මල් සහිත හා ඉතා අඩුවෙන් මල් හට ගන්නා යනුවෙන් වර්ග 3ක් තිබේ. කලාතුරකින් මල් හටගන්නා වර්ගය හරිත ලෙස ද බහුලව මල් හට ගන්නා දෙවර්ගයේම කොළ සහ මල් ආහාරයට ගත හැකිය. සුදු මල් සහිත වර්ගය වඩාත් ජනප්‍රියය.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

බීජ මඟින් - බීජ ලබා ගත යුත්තේ මෝරා කහ ගැසී වියලුණු අළුත්ම කරලි වලින්ය. බීජ වලින් පැළ නිපදවා ගැනීම සඳහා ලොකුවට කපා ගත් කුට්ටි සහිත තවාන්, පොලිතින් බෑග්, කඩදාසි බෑග් හා වෙනත් බඳුන් යොදා ගත හැකිය. වැඩිපුර බීජ යොදා පැළවූ එකක් ඉතුරු කොට වැඩි පැළ ගලවා දැමිය යුතුය. 15-20cm පමණ උසවූ පැළ ක්ෂේත්‍රයේ සිටුවීම සඳහා යෝග්‍ය වේ. පැත්සලක ප්‍රමාණයේ අළුත් අතු වල පොතු වලයක් ඉවත් කොට ඒ වටා තෙත් කළ කොහුවක් තබා ලේයර් කිරීමෙන් (අතු බැඳීමෙන්) ද සති 3-4 ක දී පමණ එය ගසින් වෙන් කොට බඳුන් ගතකොට තබා රෝපණය සඳහා සකස් කර ගත හැකි වේ.

දඬු මඟින් - අඩුවෙන් මල් හට ගන්නා හරිත වර්ගය සුදුසුය.

ලේයර් කිරීම මඟින්- පැත්සලක ප්‍රමාණයේ අලුත් අතු වල පොතු වලයක් ඉවත් කර කොහු බත් තබා ලේයර් කිරීම මඟින් සති 3 - 4ක දී පමණ කාලයක දී එය ගසින් ඉවත් කර නව පැළයක් සේ ලබා ගත හැකිය.

ක්ෂේත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

45x45x45cm පමණට සකසන ලද වළවල් වලට කොම්පෝස්ට්, ගොම ආදී පොහොර සමඟ මතුපිට පස් කලවම් කොට යොදා ඒ මත පැළ රෝපණය කරන්න. පැළ රෝපණය කිරීමට පෙර ඒවා දින කිහිපයක් හිරු එළියට නිරාවරණය කොට දැඩිකර ගත යුතුය.

පරතරය

2x2m

පොහොර

ක්ෂේත්‍රයේ රෝපණය කරන අවස්ථාවේදී හා මාස 5-6 කට වරක්, හැකිනම් දුරට ගොම, කොම්පෝස්ට් පොහොර, කුකුල් පොහොර ආදී ඓතිහාසික පොහොර යෙදීම ඉතා සුදුසුය.

ජල සම්පාදනය

වියළි කාලගුණයක් පවතින අවස්ථාවල දී ජල සම්පාදනය කිරීමෙන් සරු කොළ අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකිය.

වල් පැළ පාලනය

බෝගය පිරිසිදුව පවත්වා ගැනීමට පහසු ලෙස වල් මර්ධනය කළ යුතුය.

කප්පාදුව

බහු වාර්ෂික බෝගයක් බැවින් කප්පාදු නොකලහොත් ශාකය 6m ඉක්මවා වැඩේ. එවිට උස ගස් වලින් මල් හා කොළ නෙලා ගැනීම අපහසුය. කප්පාදු කොට ජල සම්පාදනය කිරීමෙන් මල් හට ගැනීම අඩුවේ. වැඩිපුර කොළ හටගනී.

ගස 1m පමණ උසට වැඩුණු පසු අග්‍රස්ථ අංකුරය කඩා දමා පාර්ශවික අතු වැඩීමට සලස්වා වර්ධනය වූ අතු විවිධ දිශාවන්ට පැතිරෙන සේ අතු 3-4 ක් ඉතුරු කොට සෙසු අතු ඉවත් කරන්න. මෙම පාර්ශවික අතු 1 - 1 1/2m ක් පමණ උස් වූ පසු නැවත මුදුන් කප්පාදු කළ යුතුවේ. එම ස්ථානවලින් මතු වන රිකිලි මල් හට ගැනීමට පෙර කපා කොළ අස්වැන්න ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගත හැකිවේ. කල් යෑමේදී මෙම කප්පාදු කල ස්ථානය ගැටයක් මෙන් සකස් වේ. සමහරු කතුරු මුරුංගා ගස් 1 1/2mක් පමණ උස් වන සේ කප්පාදු කොට පහසුවෙන් අස්වනු නෙලාගත හැකි වන පරිදි සකස් කර ගනී. අස්වැන්න නෙලීමෙන් පසු චේන්ද්‍රිය පොහොර යෙදීම සුදුසුය. යූරියා ස්වල්පයක් මිශ්‍ර කිරීමෙන් නැවත දැව් ලැබ කඩිනම් වේ. කප්පාදු කිරීමේදී හා අස්වැන්න නෙලීමේ දී තිබෙන සියළුම අතු රිකිලි (කොල සහිත) ඉවත් කිරීම සුදුසු නැත.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - පිටි පුස් රෝගය
- පළිබෝධ - ගොළුබෙල්ලන්ගේ හානිය, කොළ කන දළඹුවන්ගේ හානිය

අස්වැන්න නෙලීම සහ සැකසීම

සිටුවා මාස 8කින් කොළ අස්වැන්න ද වසරකට පසු මල් අස්වැන්න ද ලබා ගත හැකිය. උදය කාලයේ දී එනම්, කොළවල මැනවින් ජලය අඩංගු අවස්ථාවේ දී අස්වැන්න නෙලීම වඩාත් යෝග්‍යය.

අස්වැන්න

වරකට 4000-8000 kg /Ac

නිව්ති
Spinaciaoleracea
Family- Amaranthaceae

හැඳින්වීම

යකඩ බහුලකොළ එළවළු වර්ගයකි. ඔක්සැලික් අම්ලය අඩංගු නිසා ශරීරයට කැල්සියම් අවශෝෂණය වලක්වන සුලුය. එබැවින් ලේවල අඩංගු කැල්සියම් අස්ථිවලට අවශෝෂණය නොවී වකුගඩු හා මුත්‍රාශයේ තැන්පත් වී ගල් ඇති වීමට ඉඩ තිබේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

ශීතාධික ප්‍රදේශවල හැර ලංකාවේ ඕනෑම ප්‍රදේශයක වගා කළ හැකිය.

පස

නිව්ති වගාව සඳහා හොඳින් ජලවහනය වන ස්ථානයක් අවශ්‍ය වේ.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

වර්ධන විලාශය අනුව ගස් හා වැල් වශයෙන් නිව්ති ආකාර දෙකක් තිබේ. වගා කිරීමට යොදා ගන්නේ විශාල පත්‍ර සහිත වැල් වර්ගයි. ආහාරයට ගන්නා රතු පැහැති නිව්ති වර්ගයක් ද තිබේ. එය එතරම් ජනප්‍රිය නැත.

- කොළ පැහැති පත්‍ර සහිත විශාල වැල් වර්ගය (යෝධ නිව්ති)
- රතු පැහැති පත්‍ර සහිත වර්ගය.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

සිටුවීම සඳහා බීජ භාවිතා කරනු ලැබේ. සිටුවීම සඳහා දඬු කැබලි යොදා ගත හැකි වුව ද ඒවායින් ඇති වන ශාක වල ඉක්මනින් මල් හට ගන්නා බැවින් දඬු සිටුවීම අවාසි දායක වේ.

බීජ අවශ්‍යතාවය

10-15g/ 10m² bed

පරතරය

පළුරු අස්වැන්න සඳහා 15x15cmක් පමණ වූ පරතරයට බීජ සිටුවීම සුදුසුය.

වැල් - 45x45cmක් පමණ බීජ හා පැළ මගින් සිටුවනු ලැබේ.

ක්ෂේත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

වල් මර්දනය කොට බීම පෙරළා කැට පොඬි කර පස සියුම්ව සකස් කර ගත යුතුය. ජලවහනය දුර්වල ස්ථානවල උස් වූ පාත්ති දැමීමෙන් ජලවහනය දියුණු කර ගත යුතුය. එක තැන පැළ දෙක බැගින් සිටින සේ බීජ සිටුවීම සුදුසුය. බීජ පුරෝහණය වීම සඳහා දින 5-6 ක් පමණ ගතවේ.

ආධාරක සැපයීම

වගාව දිගු කලක් පවත්වා ගෙන යන්නේ නම් සිටුවා සති 4ක් පමණ ගතවූ පසු පොළොව මට්ටමේ සිට අඩි 1 - 1 1/2 ක් පමණ උසින් සිටින සේ පාත්තියට ඉහළින් මැස්සක් සකස් කරන්න.

පොහොර යෙදීම

කාබනික පොහොර

බහුල වශයෙන් කුකුල් පොහොර භාවිතා කෙරේ. ගොම පොහොර වඩා සුදුසු වුවත් එමගින් වල් පැළෑටි බෝවීමට ඇති අවස්ථාව වැඩිවේ. ගෙවතු වගාවේ දී ගොම පොහොර යොදා ගත හැකිය. 10m² ක පමණ පාත්තියකට කුකුල් පොහොර කි.ග්‍රෑ. 25 ක පමණ යොදනු ලැබේ. බීජ සිටුවීමට දින කිහිපයකට පෙර කාබනික පොහොර පසට මිශ්‍ර කිරීම සුදුසුය.

රසායනික පොහොර

100m² බිම් ප්‍රමාණයකට යෙදිය යුතු පොහොර ප්‍රමාණය

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුර්ලා කි.ග්‍රෑ.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ.	මියුරයේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ.
මූලික පොහොර	1	1.5	1
මූලික පොහොර සති 2-3 පසු	1	-	-

ජල සම්පාදනය

දින 3-4 කට වරක් වගාවට හොඳින් ජලය සපයන්න. වියළි කාලගුණයක් ඇතිවිට ශාක මැළවීමට ඉඩ නොතබා වැඩි වාර ගණනක් ජලය සැපයීම සුදුසුය.

වල් පැල පාලනය

බිම් සැකසීමේ සිට බෝගය පවතින තාක් වල්පැළ ඉවත් කර ක්ෂේත්‍රය පිරිසිදුව තබාගත යුතුය.

අස්වැන්න නෙළීම සහ සැකසීම

අස්වැන්න ආකාර දෙකකට නෙලිය හැකිය. දින 40-50ට පමණ පසු පැළ ගලවා අස්වැන්න ලබා ගැනීම. දින 40-45ට පමණ පසු පොළොව මට්ටමේ සිට 15cm පමණ උසින් කඳේ ඉහළ කොටස කපා ගැනීමෙන් පසු පඳුරු හැවන වර්ධනය වීමට ඉඩ හැර වාර 6-8කදී පමණ අස්වැන්න නෙලා ගැනීම.

අස්වැන්න

1000kg /m²

ගොටුකොළ
Centellaasiatica
කුලය - අපිච්ඡිදේ

හැඳින්වීම

ඉතාමත් ජනප්‍රිය පලා වර්ගයකි. එයටම ආවේනික වූ විශේෂ රසයක් ඇති ගොටුකොළ යකඩ බහුල පලා වර්ගයකි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

උසිරට හා පහතරට තෙත් හා වියළි කලාප වල වගාකළ හැක. මනා ජල සැපයුමක් හා නිරූපිලිය සහිත දේශගුණයක් යෝග්‍යය.

වගා කළ යුතු කාලය

ජලය සැපයීමට හැකි නම් ශ්‍රී ලංකාවේ ඕනෑම ප්‍රදේශයක ගොටුකොළ වගා කළ හැකි නමුත් වසර පුරා පැතිරුණු වර්ෂාපතනයක් ඇති තෙත් කලාපය වගාව සඳහා වඩාත් යෝග්‍යය. තෙත් කලාපයේ තේ, පොල්, රබර් ආදී වගාවන් තුළ ස්වභාවික ලෙස වැල් ගොටුකොළ හොඳින් වැවේ. වගාව ආරම්භ කිරීම සඳහා වර්ෂා කාලයක් තෝරා ගැනීමෙන් සිටවූ පැළ මිස යාමෙන් වන හානිය අඩු කරගත හැකිවේ.

පස

pH අගය 6-7 ක් අතර පවතින සුළු වශයෙන් ආම්ලික වූ, ජලවහනය යහපත් මට්ටමක ඇති පසක් ගොටුකොළ වගාව සඳහා වඩා සුදුසුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

වර්ධන රටාව අනුව,

පඳුරු ආකාරය

පඳුරක් ලෙස එක තැන පැළ රාශියක් වර්ධනය වේ. සාමාන්‍යයෙන් එක් පඳුරක පත්‍ර 100 - 130ක ප්‍රමාණයක් ඇති අතර, නටුවක දිග 10 - 15cmක් පමණ වේ. මධ්‍යස්ථ ප්‍රමාණයේ පත්‍ර සහිත මෙම වර්ගයේ පත්‍රයක දිග 2.5cm ක් හා පළල 4.5cm ක් පමණ වේ.

වැල් ආකාරය

සිටවූ පැළ පඳුරු දමන අතර, ධාවක වර්ධනය ද සිදුවේ. මේ නිසා, ක්ෂේත්‍රය පුරා පැතිරෙමින් වැඩේ. ධාවකයේ තැනින් තැන පුරුකුවල මුල් හට ගෙන ඒවා පොළොවට සම්බන්ධ වී නව පැළ ලෙස වර්ධනය වේ.

පත්‍රවල විශාලත්වය අනුව,

විශාල ප්‍රමාණයේ පත්‍ර ඇති වර්ග (යෝධ ගොටුකොළ)

පත්‍රයක දිග 5.5cm ක් හා පළල 8.5cm ක් පමණ වේ. එක පඳුරකින් ධාවක 4-6 ක් පමණ හටගනී. නටුවක දිග 15cm ක් පමණ වේ. පඳුරු වර්ගයට වඩා වර්ධන වේගය වැඩි අතර, භූමි ඒකකයකින් ලබා ගත හැකි අස්වනු ප්‍රමාණය ද වැඩිය. මේරූ විට රසය අඩුවන අතර ඉක්මනින් අස්වැන්න නෙලාගත යුතුය.

මධ්‍යස්ථ ප්‍රමාණයේ පත්‍ර ඇති වර්ග (මිරිගම වර්ගය)

මෙම වර්ගයේ පත්‍රයක දිග 2.5cm ක් සහ පළල 4cm ක් පමණ වේ. නටුවක දිග 10-15cm ක් වේ. එක් පඳුරක පත්‍ර 30 ක් පමණ ඇති අතර, පඳුරකින් ධාවක 4-6 ක් පමණ හට ගනී. වාණිජ මට්ටමේ වගා සඳහා මෙම වර්ගය වැඩි වශයෙන් උපයෝගී කර ගැනේ. අනෙක් වර්ග වලට වඩා රසයෙන් වැඩිය. අපනයන සඳහා ද භාවිතා වේ.

කුඩා පත්‍ර ඇති වර්ගය/වෙල් ගොටුකොළ

පත්‍රයක දිග 1.5cm ක් සහ පළල 2.5cm ක් පමණ වේ. එක් පදුරක පත්‍ර 10 ක් පමණ ඇති අතර, එක පදුරකින් ධාවක 3-5 ක් දක්වා හට ගනියි. නටුවක දිග 6-8cm ක් පමණ වේ. වෙළඳපොළේ මේවා සඳහා විශේෂ ඉල්ලුමක් ඇත. කැඳ සෑදීම සඳහා මෙම වර්ගය වැඩි වශයෙන් භාවිතා වේ.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

වටපණු භානියට ගොඳුරු වී නොමැති නිරෝගී පදුරුවලින් හෝ ධාවක වලින් ලබා ගන්නා මුල් සහිත මධ්‍යස්ථ ප්‍රමාණයට මේරූ පැළ, සිටුවීම සඳහා තෝරා ගනු ලැබේ. හොඳින් වැඩුණු පදුරකින් සිටුවීම සඳහා තෝරා ගනු ලැබේ. හොඳින් වැඩුණු පදුරකින් සිටුවීම සඳහා පැළ 10-15 ක් පමණ ලබා ගත හැකිය. පදුරු වලින් පැළ ලබා ගැනීමට දින 2-3 කට පෙර පත්‍ර කපා ඉවත් කිරීම සුදුසුය.

100m²ක බිමක් සඳහා

පදුරු ආකාර හා යෝධ ගොටුකොළ - පැළ 5,000 - 7,500
මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ පත්‍ර සහිත වැල් ආකාරය - පැළ 9,000 - 10,000

පරතරය

පදුරු ආකාරය හා යෝධ ගොටුකොළ - 20 x 20cm
මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ පත්‍ර සහිත වැල් ආකාරය - 15 x 15cm

ක්ෂේත්‍රයේ සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

ජලය රඳා නොපවතින පහත් බිම්වල තනි වගාවක් ලෙසත්, උස් බිම්වල පොල්, කෙසෙල්, කතුරුමුරුංගා ආදී වෙනත් වගාවන් අතර යටි වගාවක් ලෙසත් ගොටුකොළ පහසුවෙන් වගා කළ හැකිය. පසේ ජලය රඳා පැවතීම ගොටුකොළ වගාවට අහිතකරය.

පහත් බිම්වල වගා කිරීම

ජලය රඳා නොපවතින පහත් බිම් (කුඹුරු) වගාව සඳහා තෝරා ගත් විට පළමුව බිම් පෙරළා වල් දිරාපත්වීමට හැර කැට පොඩි කර පස සමතලා කර ගන්න. ඉන්පසු, ජලය හොඳින් බැස යාම සඳහා ලියදි වට්ටි සහ අවශ්‍ය පරිදි මැද ස්ථාන කිහිපයක කාණු සකස් කරන්න. එකතැන පැළ 2-3 බැගින් සිටුවිය යුතුය. විසළි කාලගුණයක් පවතී නම් සෙවණ සැපයීම වැදගත් වේ.

උස්බිම්වල වගා කිරීම

වල් පැළෑටි හොඳින් මර්දනය වන සේ බිම පෙරළා කැට පොඩි කර පස සියුම්ව සකසන්න. ජලය බැස යාම සඳහා අවශ්‍ය පරිදි කාණු යොදන්න. මීටරයක් පමණ පළල ගිල්වූ පාත්තිවල සිටුවීම සුදුසුය.

පොහොර යෙදීම

කාබනික පොහොර

දිරාපත් වූ ගොම, කුකුල් පොහොර, කොම්පෝස්ට් සහ කොළ පොහොර ආදිය කාබනික පොහොර වශයෙන් භාවිතා කරනු ලැබේ. වාණිජ මට්ටමේ වගාවන් සඳහා බහුල වශයෙන් කුකුල් පොහොර භාවිතා කෙරේ. එමගින් වල්පැළෑටි පැතිරීමක් සිදු නොවන අතර වටපණු භානිය මර්දනය කිරීම සඳහා ද උපකාරී වේ.

කුකුල් පොහොර භාවිතා කරන විට, පැළ සිටුවීමට දින හතරකට පමණ පෙර පසට මිශ්‍ර කළ යුතුය. ඉන්පසු දිනපතා ජලය යෙදිය යුතුය. වෙනත් කාබනික පොහොර වර්ග, පැළ සිටුවීමට දින 3-4 කට පමණ කලින් පසට මිශ්‍ර කළ යුතුය. ඉන්පසු මාස 4 කට වරක්, සුදුසු කාබනික පොහොර ප්‍රමාණයක් වගාව පුරාම පැතිරෙන සේ ඉසිය යුතුය. 1000m² ක බිම් ප්‍රමාණයක් සඳහා කාබනික පොහොර ටොන් 1 ක් පමණ යොදනු ලැබේ. පත්‍රවල රැඳී ඇති පොහොර ඉවත්වන සේ ජලය යෙදිය යුතුය.

රසායනික පොහොර

1,000m² ක (අක්කර 1/4)

පොහොර යොදන අවස්ථාව	ශූරයා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරයේට් ඔෆ් පොටෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	09	13.5	10
සිටුවා සති 4කට පසු	09	-	-
සෑම අස්වනු හෙලීමෙන් පසු	4.5	-	09
මාස 6 වරක්	-	6.5	-

ජල සම්පාදනය

ජල හිඟයට ලක්වීමෙන් ගොටුකොළ වගාවේ වර්ධනය බාල වේ. එබැවින්, පසේ තෙතමනය අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම අතිශයින්ම වැදගත් වේ. ඒ සඳහා සුදුසු පරිදි ජලය සැපයිය යුතුය. අවශ්‍ය පමණට වඩා ජලය සැපයීම ද සුදුසු නොවේ.

වල් මර්දනය

වගාව තුළ වල් පැළෑටි වර්ධනය වීමෙන් බෝගයේ අස්වැන්න අඩුවේ. අස්වැන්න හෙලා ගන්නා විට ගොටුකොළ සමඟ වල් පැළෑටි මිශ්‍රව තිබීමෙන් එහි ගුණාත්මය අඩු වේ. එනිසා, අලෙවි කිරීම පවා අපහසු වේ. වල් පැළෑටි රෝග හා පළිබෝධ පැතිරවීමට උපකාරී වේ. එබැවින් වගාව හැකිතාක් දුරට වල් පැළෑටි වලින් තොරව පිරිසිදුව පවත්වා ගත යුතුය.

රෝග හා පළිබෝධ

- රෝග - වෛරස් රෝග,කොළ පුල්ලි රෝගය,මුල් කුණු වීමේ රෝගය,හිටු මැරීම
- පළිබෝධ - යුෂ උරා බොන මකුණා,රතු මකුළු මයිරා හානිය, වටපණු හානිය

අස්වැන්න හෙලීම හා සැකසීම

හොඳින් නඩත්තු කළ වගාවකින් සිටුවා දින 100 කින් පමණ පළමු අස්වැන්න ලබා ගත හැකිය.ගොටුකොළ පඳුර සම්පූර්ණයෙන්ම පොළොව මට්ටමට මඳක් ඉහළින් කපා ගැනීම. මෙහිදී පඳුර නැවත වැඩි ඊළඟ අස්වැන්න ලබා ගැනීම සඳහා මාස 2 ක පමණ කාලයක් ගත වේ.

පඳුර වටා නියමිත ප්‍රමාණයට මෝරා ඇති කොළ පමණක් දණ්ඩ සමඟ කඩා ගැනීම. මෙම ක්‍රමයෙන් සති 2 කට පමණ වරක් අස්වැන්න ලබා ගත හැකිය.වැල් ගොටුකොළ වල, පමණට මෝරා ඇති පත්‍ර, නටුව සමඟ අතින් ගලවා ගැනීම. මෙම ක්‍රමයෙන් වැඩි වාර ගණනක් අස්වනු හෙලා ගත හැකිය.වැල් ගොටුකොළ වල පත්‍ර නටු හොඳින් දික් වී නැති අවස්ථාවන්හි දී ධාවක කඳ පොළොවට සම්බන්ධ වී ඇති ස්ථාවරවලින් මුල සමඟ උදුරා ගැනීමට සිදු වේ. මෙම ක්‍රමයට අස්වැන්න රැස් කිරීමෙන් අලෙවි කිරීම අපහසු වේ.අස්වැන්න හෙලා ගැනීමෙන් පසු පමණට වඩා මෝරා ඇති සහ රෝග හානි වලට පාත්‍ර වූ කහ පැහැ ගැන්වී ඇති පත්‍ර ඉවත් කොට පිරිසිදු කොට මිටි බැඳ දැල් ගෝනි තුළ හෝ පොල් අතු කුඩ වැනි භාජන වල තද නොවන සේ අසුරා වෙළඳපොළට යවනු ලැබේ.

අස්වැන්න

වරකට 4000-5000kg/Ac ක පමණ අස්වැන්නක් ලබා ගත හැකිය.

කංකුන්
Ipomea aquatica
Family-Convolvulaceae

හැදින්වීම

කංකුන් ජනප්‍රිය කොළ එළවළුවකි. දිවයිනේ බොහෝ ප්‍රදේශවල ජලය රඳා පවතින පහත් බිම්වල වාණිජ මට්ටමින් එය බහුල වශයෙන් වගා කරනු ලැබේ.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

උඩරට ශීත ප්‍රදේශවල හැර වෙනත් ඕනෑම ප්‍රදේශයක ජලය අවශ්‍ය තරම් ඇති විට කංකුන් වගා කළ හැකිය. වැඩි ජල අවශ්‍යතාවය නිසා බහුල වශයෙන් තෙත් කලාපයේ වගා කරනු ලැබේ.

පස

ජලය රඳා පවතින වගුරු පසේ මෙන්ම නිතර ජලය සැපයිය හැකි උස් බිම්වල ද සාර්ථක ලෙස වගා කළ හැකිය. උස් බිම්වල වගා කිරීමේදී ජලය සැපයීම අතපසු කළ හොත් ඉක්මනින් මල් පිපේ. වියළි කලාපයේ වැව්, වගුරු, ජල මාර්ග ආශ්‍රිතව ද කංකුන් මනාව වැඩේ. pH. අගය 6.00-7.00 අතර වූ යන්තමින් ආම්ලික වූ පස වගාව සඳහා වඩා සුදුසුය.

වගා කල යුතු කාලය

ජලය පවතින පහත් බිම් වල ඕනෑම කාලයක වගා කළ හැකිය. උස් බිම් වල වගා කරන විට නිතර ජලය සැපයිය යුතු නිසා වර්ෂා කාලයේ දී වගාව ආරම්භ කිරීම වඩා සුදුසුය.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ශාක කඳෙහි, කොළ වල හා මල් වල වර්ණය අනුව,

දම් පැහැති වර්ගය

මෙහි කඳ දම් පැහැයට හුරුය. මල් දම් පාටය. වාණිජ වශයෙන් සමහර ප්‍රදේශවල වගා කරනු ලැබේ. කිරි ගතිය සාපේක්ෂව වැඩිය.

කොළ පැහැති වර්ගය

කඳ කොළ පැහැතිය. මල් සුදු පාටය. දේශීය වර්ගය හා තායි වර්ගය වශයෙන් විශේෂ දෙකක් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම වර්ග දෙකම වාණිජ වශයෙන් වගා කරනු ලැබේ. මෙම වර්ගවල කිරි ස්වභාවය සාපේක්ෂව අඩුවන අතර, වැඩියෙන් ජනප්‍රිය වී ඇත.

වර්ධන විලාශය අනුව,

වැල් ආකාරය - කඳ දම් පැහැයට හුරු කොළ පාට වේ. ධාවකයක් ලෙස වර්ධනය වේ. මල් දම් පාට වේ.

පඳුරු ආකාරය - කඳ කොළ පැහැතිය. මල් සුදු පාටය. පඳුරක් ලෙස වර්ධනය වේ.

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

දඬු සහ බීජ (බීජ නිෂ්පාදනය සඳහා තායිලන්ත වර්ගය යොදා ගත හැකි අතර බීජ හට ගැනීම නොවැරදීමට, දෙසැම්බර්, ජනවාරි වැනි උෂ්ණත්වය අඩු කාල වලදී හොඳින් සිදුවේ. ගැට 3-4 සහිත 20-30cm පමණ දිග ද කැබලි සිටුවීම සඳහා යොදා ගනී. සිටුවීමට පෙර පත්‍ර ඉවත් කළ යුතුය.

ක්ෂේත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

පහත් බිම්වල වගා කිරීම

බිම් පෙරලා වතුර බැඳ වල් දිරාපත් වීමට හරින්න. ඉන්පසු අවශ්‍ය විටක ජලය බැස්සවීම සඳහා ලියඳි වල කාණු කිහිපයක් සකස්න්න. කැට පොඩි කර බිම සමතලා කොට 30 x30cmක පරතරයකට දඬු කැබලි සිටුවන්න. අහඹු ලෙස ද දඬු සිටුවිය හැකි වේ. ජලය ඉවත් කළ නොහැකි වගුරු වල බිම් සැකසීමකින් තොරව අග්‍රස්ථය ඉවත් කළ දඬු කැබලි ජලය මත විසුරුවා හරින්න.

උස් බිම්වල වගා කිරීම

බිම් පෙරලා කැට පොඩි කොට වල් පැළෑටි ඉවත් කිරීමෙන් පසුව ලියඳි (ගිල් වූ පාත්ති) ආකාරයට පාත්ති සකස් කරගන්න. ඉන්පසු ලියඳි තෙත් වන සේ හොඳින් ජලය සපයා 30 x 30cm පරතරයට කංකුන් දඬු සිටුවන්න.

පොහොර යෙදීම

කාබනික පොහොර

හොඳින් දිරාපත් වූ ගොම පොහොර හෝ කුකුල් පොහොර හෝ කොම්පෝස්ට් පොහොර 1t/ 1000m² කංකුන් සිටුවීමට පෙර පසට එකතු කළ යුතුය. වටපණු භානිය අඩුවන නිසා වල් පැළෑටි පැතිරීම සිදු නොවන නිසාත් ගොවීන් කුකුල් පොහොර බහුල වශයෙන් භාවිතා කරති.

රසායනික පොහොර

1000m² සඳහා

පොහොර යොදන අවස්ථාව	යුරියා කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	ත්‍රිත්ව සුපර් පොස්පේට් කි.ග්‍රෑ./හෙක්.	මියුරියේට් ඔෆ් පොටෑෂ් කි.ග්‍රෑ./ හෙක්.
මූලික පොහොර	0.9	13.5	10
සිටුවා සති 4කට පසු	09	-	-
සෑම අස්වනු හෙළීමකට	4.5	-	1.5
සෑම මාස 6කට වරක්	-	6.5	-

ජල සම්පාදනය

දින 3 - 4කට වරක් වගාවට හොඳින් ජලය සපයන්න. වියළි කාලගුණයක් ඇති විට ශාක මැලවීමට ඉඩ නොතබා වැඩි වාර ගණනක් ජලය සැපයීම සුදුසුය.

වල් මර්දනය

කකංකුන් සමඟ වැඩෙන වල් පැළෑටි වරින් වර ගලවා ඉවත් කොට ක්ෂේත්‍රය පිරිසිදුව තබා ගත යුතුය.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග - දුඹුරු පුල්ලි රෝගය, සුදු මලකඩ රෝගය

පළිබෝධ -

අස්වැන්න හෙළීම හා සැකසීම

උස් බිම් වල වගා කල විට කංකුන් සිටුවා දින 30 කට පමණ පසු පළමු අස්වැන්න ලබා ගත හැකි වේ. ඉන්පසු සෑම දින 20කට පමණ වරක් අස්වැන්න ලබා ගත හැකිය.

අස්වැන්න

2000kg/ 1000m²

සාරණ
Trianthema portulacastrum
කුලය - Aizoaceae

හැදින්වීම

තරමක් ජනප්‍රිය කොළ එළවළුවකි. සාරණ ඉතා හොඳ මුත්‍ර කාරකයකි. වකුගඩු පිරිසිදු කරන අතර ගල් ඇතිවීම වලක්වයි.

දේශගුණික අවශ්‍යතා

පස

හොඳින් ජල වහනය වන පසක් අවශ්‍ය වේ.

වගා කල යුතු කාලය

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

සාරණ වර්ග තුනක් පමණ තිබේ.

- කඳ කොළ පැහැති සාරණ
- කඳ ලා දුඹුරු පැහැති සාරණ
- පිට සුදු සාරණ (බෙහෙත් සාරණ)

රෝපණ ද්‍රව්‍ය

ප්‍රධාන වශයෙන් සාරණ බීජ මගින් ප්‍රචාරණය කරනු ලැබේ. ශාක මේරීමට හැරීමෙන් බීජ හට ගනී. බීජ මේරු පසු ශාකය පිටින් ගලවා බීජ වෙන් කර ගත හැකිය. ගෙවතු වගාවේ දී දැඩු මගින් ද ප්‍රචාරණය කළ හැකි වේ.

ක්ෂේත්‍රය සකස් කිරීම සහ සිටුවීම

බිම් පෙරළා කැට පොඬි කොට පස සියුම්ව සකසා ගත යුතුය. ජල වහනය දුර්වල ස්ථාන වල උස් වූ පාත්ති සකස් කර ගැනීම සුදුසුය. හොඳින් සකස් කර ගත් බිමෙහි බීජ වපුරනු ලැබේ. ගෙවතු වගාවක් සඳහා සිටුවීමේ දී අඟල් 6-9 ක් අතර දිගින් යුත් දැඩු කැබලි පර්ච 1-2 ක් යටවන සේ සිටුවීම සුදුසුය.

පොහොර යෙදීම

කාබනික පොහොර

හොඳින් දිරාපත් වූ කුකුල් පොහොර බහුලව භාවිතා කරනු ලැබේ. වියළි ගොම, කොම්පෝස්ට්, කොළ පොහොර ආදිය ද භාවිතා කළ හැකිය. සාරණ බීජ වැපිරීමට දිනකට දෙකකට පමණ පෙර කාබනික පොහොර පසට මිශ්‍ර කළ යුතුය.

රසායනික පොහොර

100m² සඳහා

ජල සම්පාදනය

බීජ, පැළවීම සඳහා අවශ්‍ය තෙතමනය ලබා දිය යුතුය. බීජ පැළවීමෙන් පසුව ද නිතර ජලය සැපයීම වැදගත් වේ. සාමාන්‍යයෙන් දින 2-3 කට පමණ වරක් ජලය සැපයීම සෑහේ. පස වියලී යාමට ඉඩ නොතැබිය යුතුය.

ජල සම්පාදනය

බිජ, පැළවීම සඳහා අවශ්‍ය තෙතමනය ලබා දිය යුතුය. බිජ පැළවීමෙන් පසුව ද නිතර ජලය සැපයීම වැදගත් වේ. සාමාන්‍යයෙන් දින 2-3 කට පමණ වරක් ජලය සැපයීම සෑහේ. පස වියලී යාමට ඉඩ නොතැබිය යුතුය.

රෝග හා පළිබෝධ

රෝග -

පළිබෝධ -

අස්වැන්න නෙළීම සහ සැකසීම

බිජ වපුරා දින 20 කින් මුල් සමඟ පැළ ගලවා මිටි බැඳ වෙළෙඳ පොළට අලෙවි කල හැකිය.දඬු සිටුවන ලද්දේ නම් නොමේරූ කොටස් කඩා ප්‍රයෝජනයට ගත හැකිය.

අස්වැන්න

400kg/100m²

බිම්මල් බැසිඩියෝ මයිසීටිස්

හැඳින්වීම

සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේදී හතු ලෙස හඳුන්වන බිම්මල් අඩු විශදමකින් මෙන්ම අඩුශුමයකින් කල හැකි ලාභදායී ව්‍යාපාරයකි.

නිර්දේශිත ප්‍රභේද

ඔයිස්ටර් බිම්මල්, ඇබ්ලෝනි බිම්මල්, බුනාන් ඔයිස්ටර්, බොත්තන් බිම්මල්, පිදුරු බිම්මල්

වගා කරන ආකාරය

ඔයිස්ටර්, ඇබ්ලෝනි, බුනාන්, බොත්තන් බිම්මල් වර්ගයන් වගා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය වන්නේ, (ප්‍රමාණයන් බිම්මල් මළු 50-55 සැදීමට ප්‍රමාණවත් වේ.)

1. අඟල් 7 පළල, අඟල් 14 දිග ඝනකම 200 වූ පොලි ප්‍රොපලින් මළු
2. 3/4 පළල අඟල් 1/2 උස කපාගත් pvc බට කැබලි
3. රබර් බැන්ඩ්
4. cotton waste හෝ පුළුන්
5. වියළි ලී කුඩු - 20kg
6. සහල් නිවුඩු - 2kg
7. අළුහුණු - 400g
8. සම පෝෂ/ සෝයා පිටි/ මුං පිටි 200g
9. $MgSO_4$ - 40g
10. ජලය
11. මල් බාල්දියක් සහ සවලක්
12. නිරෝගී බිම්මල් බීජ
13. ඉටි පන්දම් 4
14. විෂබීජ භාගකයක්
15. මේසයක්
16. අඟල් 4x4 පත්තර
17. කුඩා රබර් මුදු
18. ජීවානුහරණය කල පුළුන්

වගා මාධ්‍ය පිළියෙල කිරීම

වගා මළු 50-55 සැදීම සඳහා පහත ප්‍රමාණයන්ගෙන් අමුද්‍රව්‍ය අවශ්‍යවේ.

- - වියළි ලී කුඩු 20kg (සැහැල්ලු ලී කුඩු රබර්, ඇල්බිසියා, ලුණුමිදුරු, සපු වැනි)
 - සහල් නිවුඩු 2kg
 - අළුහුණු 400g
 - සමපෝෂ සෝයා

සහ අළුහුණු හොඳින් මිශ්‍ර කර ලී කුඩු මතට දමා නැවත හොඳින් මිශ්‍ර කරන්න.

MgSO₄ 40g ප්‍රමාණය, ජලය කුඩා ප්‍රමාණයක දියකර මල් බාල්දිය තුලට ජලය පුරවා එයට මිශ්‍රකර එම ජලය ටිකෙන් ටික ලී කුඩු මතට යොදා මිශ්‍ර කරගන්න.

සිල් කරගත් මළු තුලට මාධ්‍ය මුළුමනින්ම පුරවන්න. ඉන්පසු මල්ලේ කට ලගින් අල්ලා සෙමින් බිමට තට්ටු කරමින් මිශ්‍රණය ඒකාකාරී ලෙස මල්ල තුල පුරවා ගන්න. මල්ලේ අඟල් 3-4 පමණ ඉඩ තබා එම කට තුලට pvc මුදුව ද පුළුන් ඇබය යොදා වසා රබර් බෑන්ඩ් එකක් යොදන්න.

සකසා ගත් මළු ජීවානුහරණය කල යුතුය. ඒ සඳහා ජලය පිරවූ බැරලයක් තුල tray එකක් තබා එය මත බිම්මල් පැකට් අසුරා හුමාලයෙන් දවසක් තම්බා ගත යුතුය. (එක් බැරලයක මළු 60-65 අසුරන්න)

බිම්මල් කාමරය තුල ඇති මේසය මත ඉටි පන්දම් 4ක් දල්වා මේසය ජීවානුහරණය කර නාස් ආවරණ පැළඳ නිවුණු වගා මළු තුලට බීජ ඇට 25-30 ක් පමණ දමා නැවත පුළුන් ඇබය ගසා පත්තර කැබැල්ලකින් කට වසා pvc බටයේ රබර් බෑන්ඩ් ආධාරයෙන් රඳවා ගන්න.

බීජ දැමූ පැකට් බීජෝෂන කුටීරය වෙත ගෙන ගොස් රාක්ක මත ලිහිල්ව සිරස්ව අසුරා ගත යුතුයි. බීජෝෂන කාමරය තුල අඳුර 75% ක් ද ආර්ධතාවය 85% ක් සහ උෂ්ණත්වය 26 - 28 °C යන සාධක සමඟ කුටීරය සිල් කර තැබිය යුතුයි.

දිලීර සම්පූර්ණයෙන්ම වගා කල වගා මළු වගා මාධ්‍ය පුරවා ඇති ඉහල මට්ටමින් විවෘත කර තිරස් අතට තැබිය යුතුය.

නඩත්තු

උෂ්ණත්වය පාලනය කරගැනීම සඳහා ගෘහයේ සිමෙන්ති පොලව මතට ජලය යොදා ගත හැකිය. තෙතමනය ආරක්ෂා කර ගැනීමට දිනකට කාලගුණික තත්ත්වයන්ට අනුකූලව ජලය මිදුමක් ලෙස සුදුසු උපකරණයකින් ඉසිය යුතුය.

අස්වැන්න

200-300g/bag

